

ПОЛИТИКИН

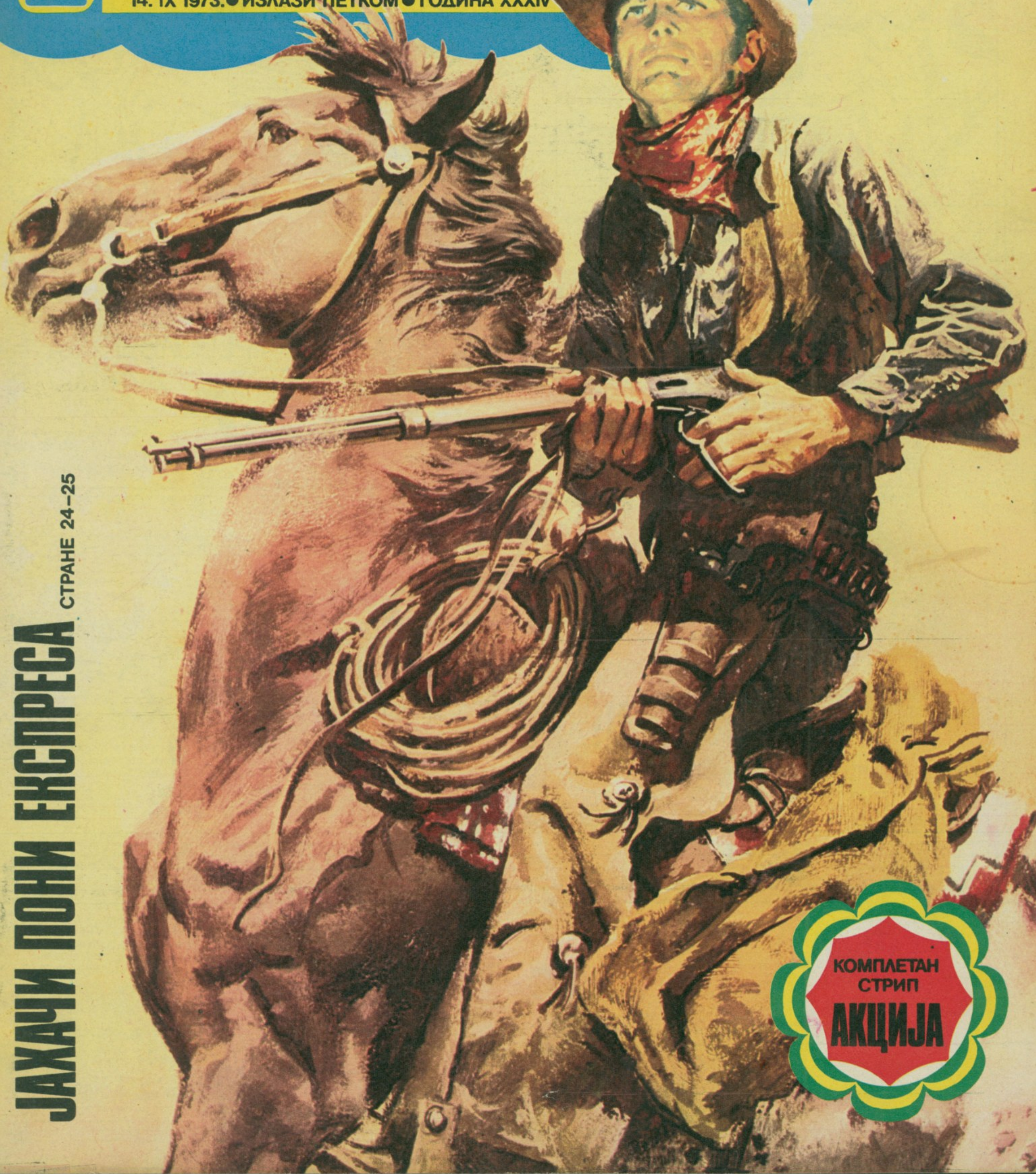
ЗАБАВНИК

3

динара

БРОЈ
1133

14. IX 1973. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXIV

ЈАХАЧИ ПОНИ ЕКСПРЕСА

СТРАНЕ 24-25

КОМПЛЕТАН
СТРИП
АКЦИЈА

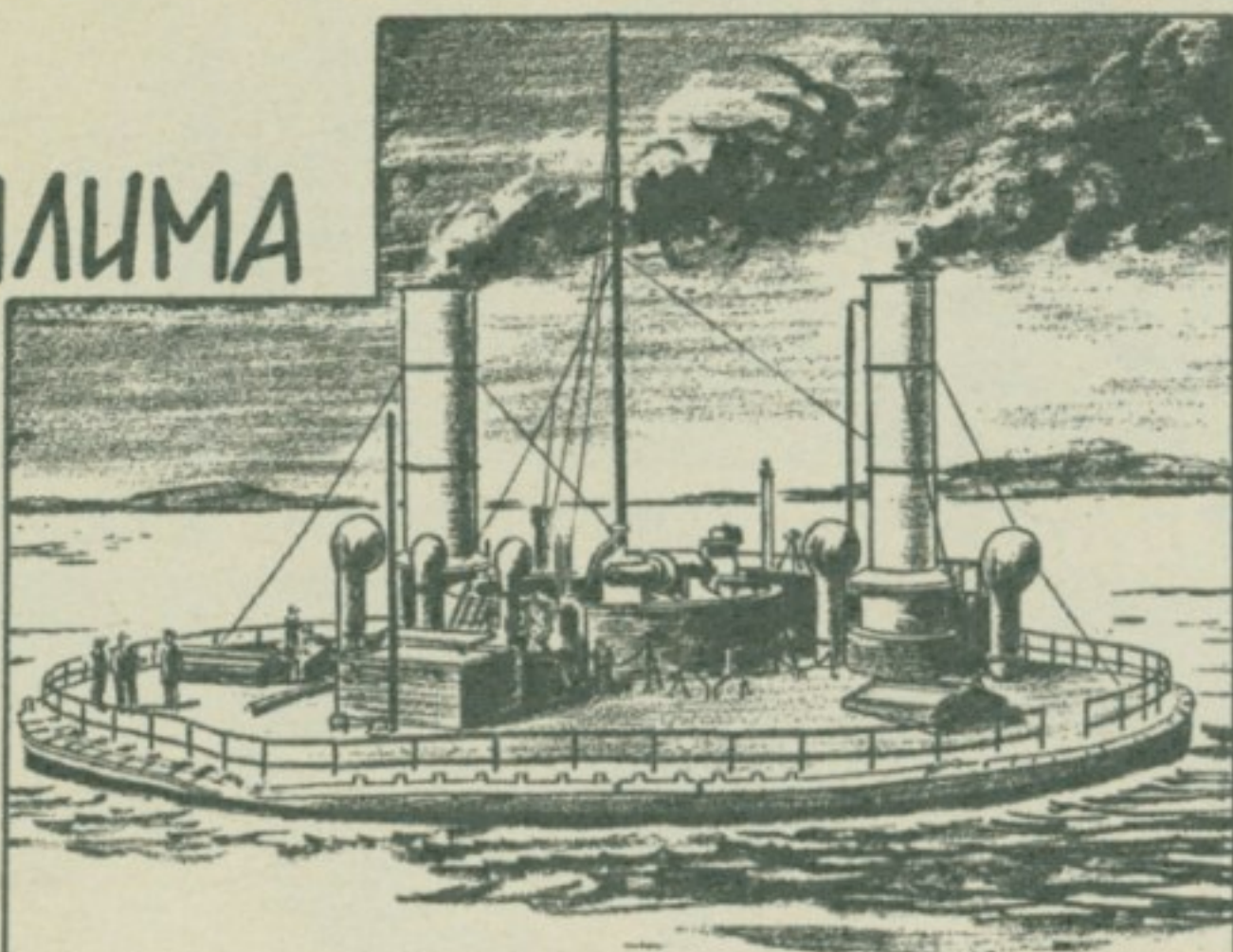
Ripley

Веровати или не!

ДВА ПУТА УМРО НА ВЕШАЛИМА

ПЕТ О' БРАЈЕ,
ИРСКИ
ОДМЕТНИК,
БИО ЈЕ ПРОГЛАШЕН
МРТВИМ ПОШТО МУ ЈЕ
ТЕЛО СКИНУТО
С ВЕШАЛА.
ЈЕДАН ЊЕГОВ
ПРИЈАТЕЉ
ПРИМЕТИО ЈЕ
ДА МУ СРЦЕ ЈОШ
КУЦА
И НЕКИ ЛЕКАР
КРИШОМ ГА ЈЕ ВРАТИО
У ЖИВОТ.
О' БРАЈЕН
СЕ ПОНОВО
ОДМЕТНУО И УБИО
СУДИЈУ
КОЈИ МУ ЈЕ ИЗРЕКАО
СМРТНУ ПРЕСУДУ
АЛИ ЈЕ УБРЗО УХВАЋЕН
И ПОНОВО ОБЕШЕН.
ОВОГА ПУТА
ЊЕГОВО ТЕЛО БИЛО
ЈЕ ЛАНЦИМА
ВЕЗАНО ЗА ВЕШАЛА
И НЕКОЛИКО
ДАНА НИЈЕ
СКИДАНО.

РАТНИ БРОД "НОВГОРОД-ПОПОВКА"

САГРАЂЕН 1893. ГОДИНЕ
ЗА
РУСКУ
ЦАРСКУ МОРНАРИЦУ
БИО ЈЕ
ПОТПУНО ОКРУГАО.

АЛОНКО ТОСТАДО

(1400-1455)
ШПАНСКИ КЊИЖЕВНИК
МОГАО ЈЕ ДА
ОД РЕЧИ ДО РЕЧИ
ПОНОВИ СВАКУ КЊИГУ
АКО БИ ЈЕ
САМО ДВА ПУТА
ПРОЧИТАО.

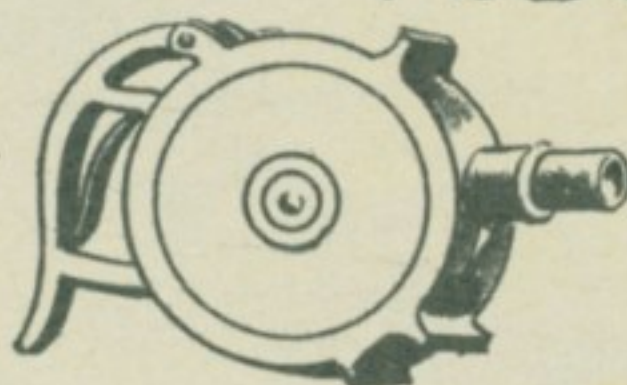
ОСМОНОГЕ ЖАБЕ

МОГУ СЕ НАћи
У ЈЕДНОЈ БАРИ
НА ИМАЊУ
ОЛИВЕРА РАША
ИЗ РИПЛИЈА (САД).

ЈУЖНОАФРИЧКИ ЦВЕТ РАЈСКА ПТИЦА

ЈЕДИНИ ЈЕ НА СВЕТУ
ЧИЈИ ПОЛЕНОВ ПРАХ
НЕ ПРЕНОСЕ
ИНСЕКТИ
ВЕК
ПТИЦЕ.

РЕВОЛВЕР ЗА ДЛАН

ПРОИЗВОЂЕН У
АМЕРИЦИ
1895. ГОДИНЕ
МОГАО СЕ САКРИТИ
У ШАКУ. ИЗ ЊЕГА
СЕ ПУЦАЛО
ПРИТИСКОМ НА РУЧИЦУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● због тога што је шкотски фудбалски клуб „Ист Фајф Единбург“ успео да ове године остане у првој лиги, руководство и мецене клуба поклонили су сваком играчу по телевизор у боји. Ра-

дост је била кратког века: ускоро се појавила полиција и одузела све апарате јер се открило да су били купљени од једне банде крадљиваца. Дародавци нису знали за порекло апарата.

● Шабац се некад звао Заслон.

● после једне битке, коју су 217. године пре наше ере изгубили због непромишљености, Римљани су на Капитолу подигли храм посвећен разуму.

● Џону Акии-Буа, победнику у трци на 400 метара с препонама на XX олимпијским играма, указана је велика част. Пошто је ово прва златна олимпијска медаља у историји Уганде, главна улица у граду Кампали носиће одсад име Булевар Џона Акии-Буа.

● Белгија је добила име по племену Белга које је живело на њеној данашњој територији у доба кад су Римљани освајали Галију. Белге први помиње Јулије Цезар.

● научници са универзитета у Санта Крузу проучавали су гласове морских слонава који живе

крај обала четири острва што се протежу у близини калифорнијске и мексичке обале. Резултат: морски слоновци са ових острва „говоре“ на четири разна дијалекта.

● више од 10.000 дресираних паса обављало је разне службе у другом светском рату.

● још почетком овог века реторика је у нашим школама званично називана „красноречје“.

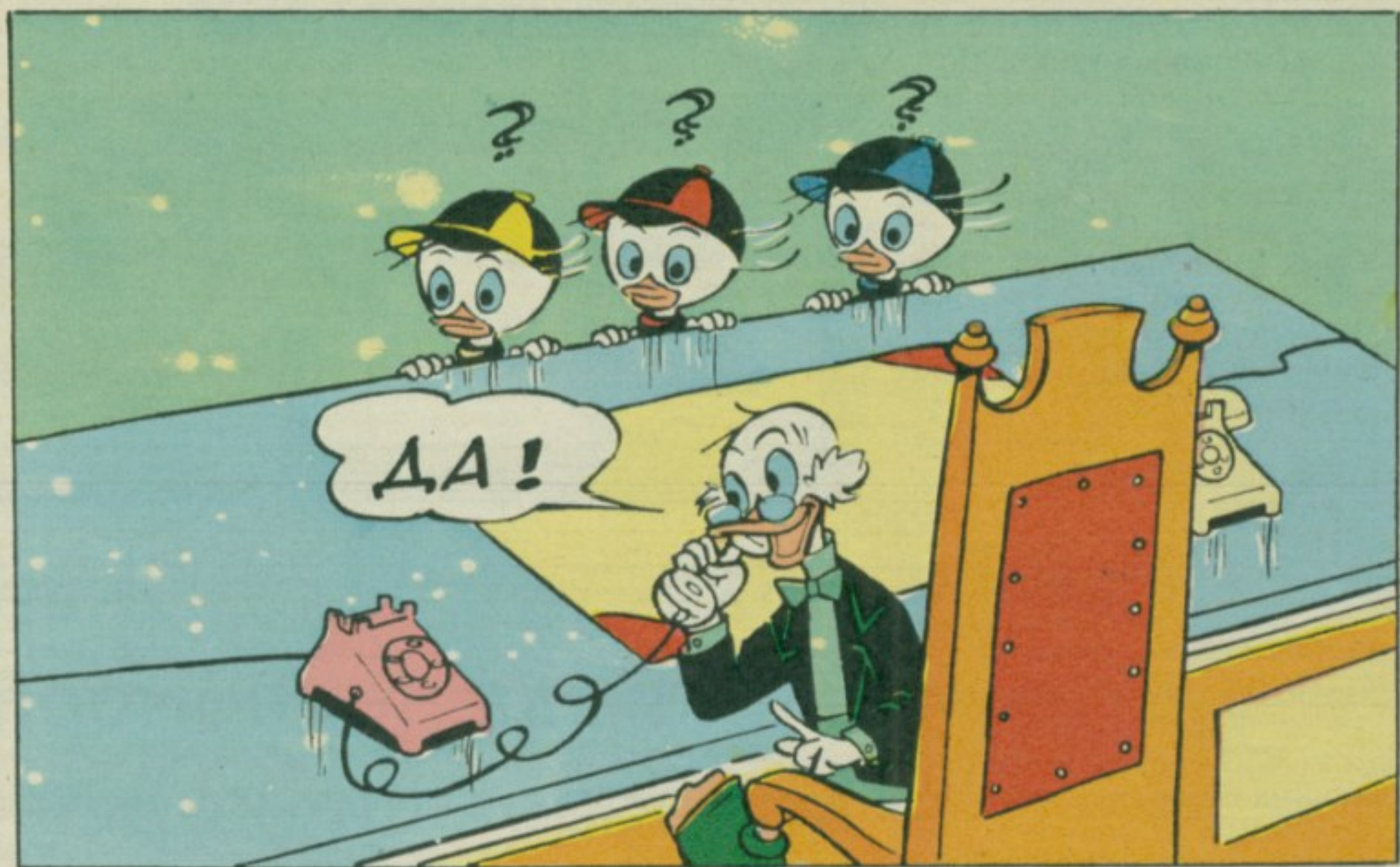
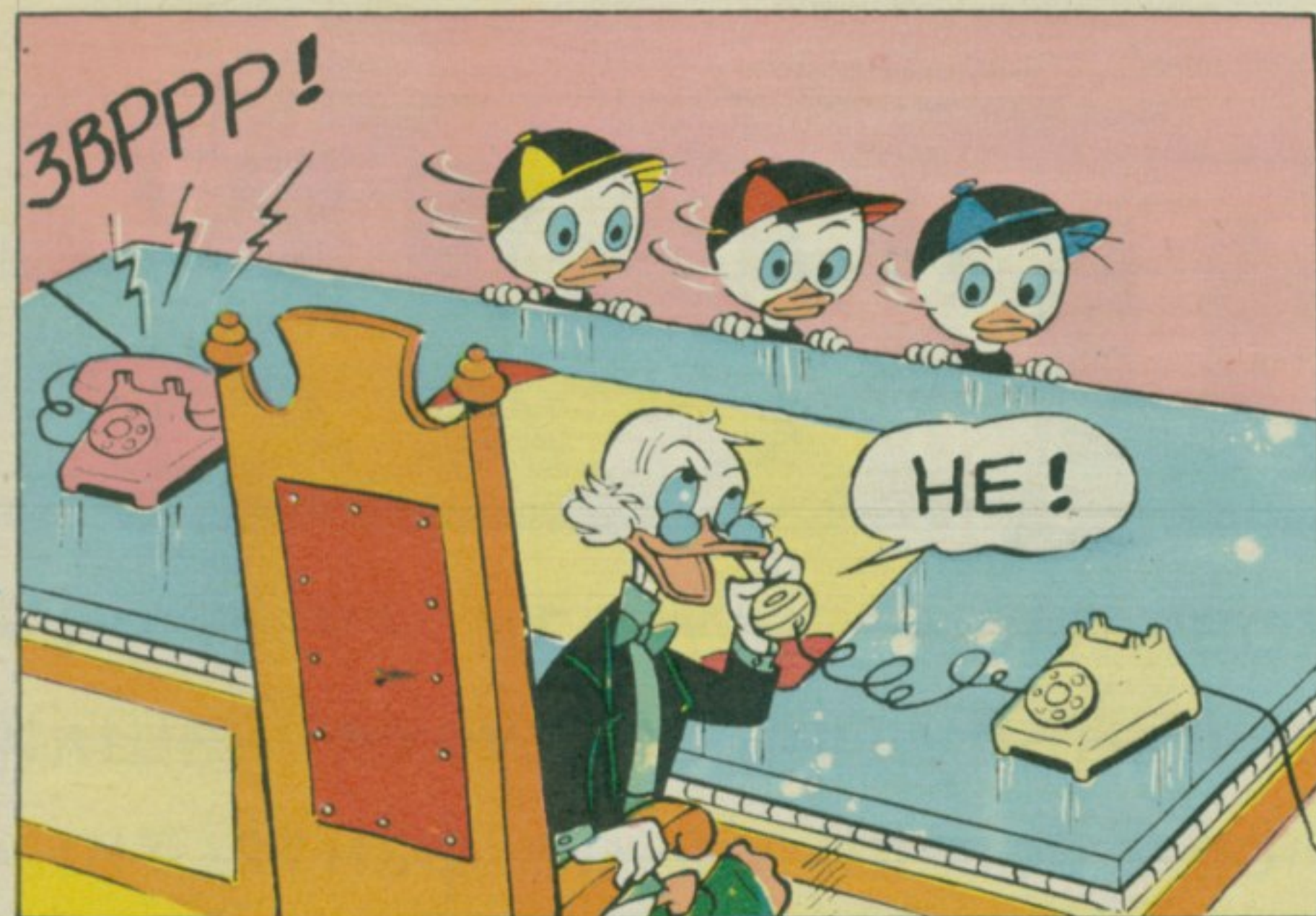

● мини-сукње стигле су и до племена Сото које живи у афричкој држави Лесото. Њихов назив за мини-сукњу гласио би у преводу на наш језик: „свекре, затвори очи, треба да се сагнем!“

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Почетком децембра 1944. године, када се већ назирао крај рата, Немци, који су желели да се што безболније повуку са југа унутар граница рајаха, започели су велику акцију чишћења партизанских јединица у Савињској долини у Словенији. Видевши да је поражен окупатор је последњим снагама крчио себи пут.

Као прво у злогласним цељским затворима нашли су се сви они Словенци из горње Савињске долине који су на било какав начин помагали партизанима, а такође и партизани заробљени у последњим оштрим борбама. У „Старом лонцу“, како се звао најгори затвор у Цељу, гушило се близу четири стотине заробљеника, које је, после зверских мучења, очекивала смрт.

Сирењање је суфра

Борац Рико Пресингер-Жарко, враћајући се из Драмља, где је одржан велики састанак под руководством Месног комитета комунистичке партије Словеније, размишљао је како да ослободи затворенике „Старог лонца“.

План о једној таквој акцији већ дужи му је био у глави, а сада му се чинио и као једино решење јер је чуо да су упале у немачку заседу и другарице Цвета Зелинка-Живка и Малчка Коленц-Јелка. Код Јелке су се налазили веома важни документи који би, ако падну Немцима у руке, могли да нанесу огромну штету читавом цељском ослободилачком покрету.

Када су чули за Жарков план, другови су у први мах помислили да је померио памету. Међутим, секретар Народног фронта за Цеље Мартин Кланчишар-Нанде, после размишљања од неколико дана, дао је свој пристанак. Није, наравно, био убеђен да ће акција успети, али је сматрао да је неопходно покушати.

План је постао реалнији када је Жарко ступио у везу са својим друговима партизанима Иваном Гробелником-Ивом и Домиником Лебичем-Борисом. Они су на састанак довели поузданог затворског стражара Ивана Града који је већ дуго сарађивао с партизанима и који је сматрао да препад на затвор, уз мало среће и опрезности, може да успе.

Стражар је испричао да у „Старом лонцу“ има 80 затвореника који су стрпани у две просторије јер Немци намеравају да их 15. децембра у рану зору пребаци у Марибор и тамо стрељају. Партизани су поскочили — 15. децембар био је сутрадан и акција се морала спровести још исте вечери.

Од подножја планине Кунготе, одакле су те ноћи крећући, до Цеља има нешто јаче од седам километара. Група од шест добровољаца — Жарко, Нанде, Борис и Иво, затим Јоже Габер-Брус и Јоже Зелинка-Очка

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

БЕКСТВО ИЗ

Када су чули Жарков план, другови су помислили да је померио памету. Ипак су се нашли добровољци који су се заклели да ће фантастичну акцију спровести до краја макар се само један од њих домогао злогласног затвора.

ишла је пољима избегавајући главне путеве због густих немачких патрола.

Пре полицијског часа

Из ниских облака сипала је киша и топила снег, па

су се украсили већ после првих корака. За сваки случај Нанде је био одевен у униформу гестаповца, Жарко и Брус у немачке војничке униформе, а Иво, Очка и Борис „изигравали“ су ухваћене партизанима које су прва тројица спроводила у „Стари лонац“. Према договору стражар Град чекао их је у два сата ујутру у затвору.

Група је напредовала ћуте, у суморном расположе-

њу. Мисли су им биле код куће, код драгих и милих које су оставили у неизвесности. Жарко је мислио на мајку и на то шта ће се догодити са браћом и сестрама ако он настрада. Очку су мучиле бриге због кћерке Живке која је сутрадан имала да буде стрељана ако њихова акција не успе. Брус је имао две мале кћери, Иво је волео Јелку коју та кође чека смрт у „Старом лонцу“.

Упркос томе били су убеђени да ће успети. На јучерашњем састанку договорили су се да скупо продају животе и заклели да акцију спроведу до краја макар само један успео да се домогне „Старог лонца“. Журили су да пре полицијског часа у десет увече, стигну у Цеље и завуку се у оставу за дрва друга Ратка.

Али, није све ишло онако како су испланирали. Седам километара хода претвори-

После полицијског часа стражари су заустављали сваког ко би им се учинио иоле сумњив. Часовник је показивао само нешто мање од два по поноћи. Да ли смо били сумњиви преобучени у немачку патролу која спроводи три заробљена партизана?

Стражар пред нама био је само тамна сенка у мрачној улици. Јер, ко би се у ово доба дрзнуо да изиђе напоље осим Немаца! Онда је начинио неколико корака и опет стао. Вероватно је био толико укочен од зиме да га је мрзело и да отвара уста. Прошли смо крај њега на само неколико метара. После једног минута нашли смо се пред вратима „Старог лонца“.

Стражар Иван Град сачекао их је са свежњем кључева и тихо запитао: „Је ли све у реду?“ Четворица су ушла у собу за дежурне где су два обучена стражара спавала на размештеним креветима. Жарко је пришао чивилуку и узео два опасача с револверима. Пробуђени стражари без отпора су дигли руке у знак предаје. Жарко је једног послао да помогне партизанима да отворе ћелије, другог је преузео Иво.

Затим је Жарко закључао главна затворска врата и преузео собу за дежурне. У том тренутку у дворишту је почео да завија полицијски вучјак. Жарко је истрчао и ућуткао га на немачком. Другови су у међувремену скупљали немачке стражаре. Снажни високи мушкарци пристизали су у велику просторију подигнутих ру-

тавим гласом. Затим је показао где му стоји оружје. Брусу су се зацаклиле очи када је у орману видео пушке најновијег типа. Једну је узео за себе јер је био наоружан само револвером.

У ћелије су се упутили тек када су пронашли и последњег стражара и када им у самом затвору више није претила никаква опасност. Међутим, догодило се нешто сасвим неочекивано, на шта нису ниједног тренутка помислили — затвореници нису поверовали да су то партизани дошли да их ослободе!

Где је оружје?

Заточеницима је већ било познато да ће да их воде на стрељање и нико није могао да их убеди да су људи у немачким униформама који су их терали да што хитније изиђу из ћелија партизани. Било је исувише фантастично! Одбили су да послушају мислећи да се то Немци служе триком да би их извели и одвели у смрт.

Према договору акција у „Старом лонцу“ требало је да траје двадесетак минута јер је провала могла сваког часа да буде откривена. Но, прошло је већ преко четрдесет минута, а затвореници су пружали отпор. Критичну ситуацију спасла је Живка када је међу ослободјоцима угледала свог оца.

Велико је питање да ли би и она успела да се објасни са огромном групом непо-

је тачно знао где се налази оружје, па су у тражењу изгубили прилично времена. Најзад су се затвореници претворили у напола одевене, али до зуба наоружане борце.

Унакажени, голи и боси

Док је гунгула око наоружања била у јеку испред „Старог лонца“ зачули су се тешки кораци. Жарко, у немачкој униформи, брзо је запалио светиљку на улазу и стао испред ње. Сматрао је да је најбоље да га патрола одмах примети. Немци, у униформама железничких стражара, мало су зас тали и једно време гледали према затвору одакле се чула ларма. Затим су одмахнули руком и наставили пут. Жарко је одахнуо.

Тек на светлости видели су партизани колико затвореника има крвава, од мучења изобличена лица, помљене руке и ноге. Неки од њих били су рањеници из борби и једва су се кретали. Жарко је препознао свог пријатеља Џирила кога су Немци четири дана раније изненадили. Имао је потпуно унакажено лице, отекле руке и једва је ишао. „Погледај шта су направили од мене!“, тихо је изговорио.

Тако унакажени, голи и боси нису могли са партизанима. Жарко их је, као вођа акције, окупио око себе и рекао им:

— У оваквом стању не можете са нама. Идите љу-

СТАРОГ ЛОНЦА

ло се, због кривудања и избегавања путева, у десет, а у близини града, мада је време летело, морали су да успоре и буду још опрезнији. Код ветеринарске болнице договорили су се којим ће путем даље.

Преко потока Сушнице морали су осветљеним железничким мостићем. Како су мостови обично били добро чувани, ту су у освртању и оклевању изгубили још драгоценог времена. Стога су се пред главним улазом на фудбалско игралиште Глазија зауставили тек у десет и двадесет. Прекасно да би несметано стигли до Раткове дрварнице.

Да ли смо сумњиви?

Висока ограда игралишта, мрак и кестени пружали су им добар заклон, па су одлучили да ту причекају до два ујутру. Одатле до „Старог лонца“ има само пет минута. Али, пет бескрајних минута!

Око поноћи у алеји се појавио непознат пролазник и прошао на једва метар од шћућурене групе не примивши их. То им је натерало врелину у промрзла тела и зуби су престали да им цвокоћу од зиме.

У осам минута до два кренули су према циљу: Љубљанска цеста, Водникова улица, Позоришна, „Стари лонац“! Најопасније је било поред жандармеријске касарне у Водниковој где се налазило око 800 жандарма. Ево како се Жарко касније сећао тих одлучујућих минута:

„Мада је била ледена зима, а ми доста лако обучени и мокри, презнојавали смо се. Наступили су најважнији тренуци акције. Наши кораци шупље су одзвањали плочником Водникове улице. Чинило ми се да ће се од њих пробудити сви Цељани, пре свега Немци. У Цељу их је било 6.000, а 800 од њих жандарми који су спавали само десетак метара испред нас, иза зида некадашњег интерната калуђерица школских сестара.“

ку. Ту их је чувао од свих за читаву главу нижи Иво са брзометком.

То је њошњуно немогуће!

Брус и Борис упали су у командантову собу. Борисов повик: „Руке увис!“ пробудио је злогласног управника затвора. Ситуација је била толико невероватна да је командант помислио да све то сања, па је још неко време наставио да се прервје по постељи. Сасвим се пробудио тек после неколико тренутака промуцавши: „Шта се то догађа?“

Постало му је јасно тек када је испред носа угледао пушчане цеви и када му је Брус расположено објаснио да су у посету дошли партизани. „Али, то је немогуће, потпуно немогуће!“ узбуђено је понављао. „Смем ли бар да обучем панталоне?“ запитао је дрх-

верљивих затвореника који су сви у глас говорили и викали да неки од њих нису препознали и Нандета. Он је нашироко и надугачко морао да им објашњава како се нашао у униформи гестаповца.

Расправљање са затвореницима одвијало се уз велику ларму и партизани су се уплашили да буку не чује нека од немачких патрола које су крстариле градом, вероватно и у близини „Старог лонца“. Зато је њихов савезник стражар Град сео на бицикл и с машинком у руци кренуо по околини да бих их на време упозорио о евентуалној опасности.

Затвореници су најзад по чели да се скупљају у дворишту где су Немци обично стрељали таоце. Сада су, пак, у глас захтевали од шесторице партизана да их што пре ослободе. Претила је опасност да завлада хаос, неки су чак покушали да се пробију напоље мада је по плану требало да изиђу сви заједно нпр што се претходно наоружају. Ни сам Град ни-

дима на које се можете ослободити, опоравите се, набавите одела, али дођите што пре у шуму јер ће вас Немци сигурно тражити. Уколико неко нема где да се склони, нека пође са нама, некако ће већ ићи!

Ни ослобођени, ни ослободјоци не могу тачно да испричају како су се пробили из града. Прва јавка била је код Глазије, други скуп на Лопати. Брус и Борис ишли су последњи. У селу Слатини на падинама Кунготе били су у четврт до пет.

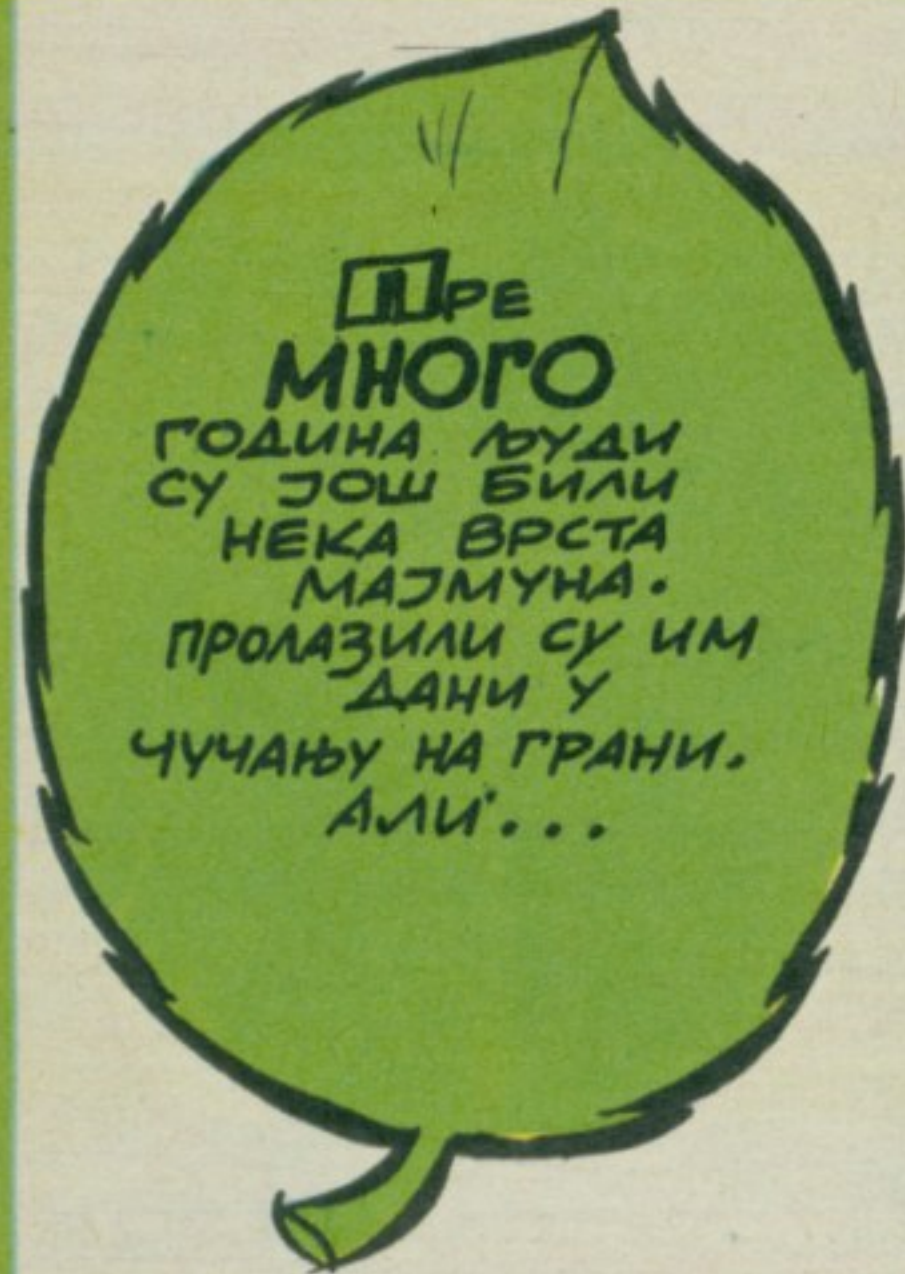
Шеф Гестапоа у Цељу сазнао је за догађај тек у шест часова. Нешто раније пред „Старим лонцем“ зауставила су се четири камиона која су осуђене на смрт имала да пребаце у Марибор на стрељање. Нашли су празне ћелије и везане стражаре. За то време бегунци су се у Слатини крепили чајем у једној кући оданој партизанима. Већ после неколико дана налазили су се у шуми, са пушкама у руци.

ДИКАНТРОП И ВЕСНАСАПМЕНС

Н.ЛЕКИЋ

НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ

Л.СРЕДАНОВИЋ

* ЧОВЕКОЛИКИ КЛИПАН, ИЗУМРЛА ВРСТА

* ДИВЉИ ЉУДИ НЕ ЗНАЈУ ДА ГОВОРЕ ПРАВИЛНО

* ОД ОВОГ СТВОРЕЊА
СУ МОЖДА ПОСТАЛИ
АСТРОНАУТИ

ДА ЛИ ЋЕ ОВА
БИКА ПОСТАТИ
ЉУДИ?
ИЛИ ЈЕ ОВО
САМО ЈЕДНА
ОД
МНОГООБРОЈНИХ
ПРОБА У
ЛАБОРАТОРИЈИ
ПРИРОДЕ?
ВИДЕЋЕ
СЕ...

ИДУЋЕГ ПЕТКА: ВЕСНА УКАЗУЈЕ ПРСТОМ НА НЕШТО КРУПНО!

Дала ми је тањир чорбе

ТАЈНЕ
ЂАЧКОГ
СРЦА

ДА ЈЕ АЛЕНКА ЗНАЛА КАКВУ МИ ЈЕ УСЛУГУ УЧИНИЛА КАД ЈЕ МОЈОЈ ДЕВОЈЦИ РЕКЛА ДА ИМАМ ПЕТ-НАЕСТ ГОДИНА, СИГУРНО БИ ЋУТАЛА

Било је то негде на почетку зимског распуста у првом разреду средњотехничке школе. Изашао сам у град с пријатељем да се прошетам и уз пут случајно у часпису „Младина“ прочитао да организују скијање у познатим словеначким спортским центрима. Већ после пола сата пријавио сам се и убрзо отпутовао у подножје Вогела, недалеко од Бохињског језера.

Прва два дана није се десило ништа нарочито, мислим што се девојка и љубави тиче, а то је за нас петнаестогодишње дечаке било веома важно. Трећег дана наша група кренула је успињачом на планински врх Вогел, висок скоро 2.000 метара. Време је било сунчано, небо чисто, а ми одлично расположени. Једва смо дочекали онај тренутак да на смучкама полетимо низ падине пуне снега. Нисмо ни приметили како је пре подне пролетело и дошло време за ручак. Учинило нам се да је пребрзо а уз то нико није осећао глад. Ипак, ред је ред, и цела група похитала је према хотелу. Бучно смо упали унутра и заузели један сто. Али, морали смо да причекамо јер је било доста гостију.

На велику радост свих нас приметили смо да послужује млада и лепа келнерица. Сви смо је пратили погледом а она је делила ручак свима околу а до нашег стола никако да дође. Одједном смо били гладни!

ЉУБОМОРНИ ДРУГОВИ

Почели смо да зовемо девојку, давали јој знак рукама да нам приђе, а она је нормално и даље послуживала оне који су стигли пре нас. Онако докони почели смо да нагађамо да ли се она то прави важна, и онда сам ја, не знам ни сам откуд ми то, предложио опкладу да ће мени првом од свих дати ручак. И десило се чудо, кад је девојка пришла нашем столу, првом је мени пружила тањир чорбе и насмешила се. Изблиза ми се учинила још лепша: висока, мало пуначка, смеђих очију и доста дуге косе. Али, оно најлепше на њој био је осмех. Нисам могао да скинем поглед са тог дивног лица.

Чим се удаљила од нас, опет су сви заграјали, дошло је до мале препирке због опкладе, па опет смех. Али, са мном се нешто дешавало. Читаво време док сам ручао, кришом сам по-

сматрао њено кретање и маштао. Не знам ни сам како ми се то одједном допала а до пре пола сата нисам је ни познавао. Можда због тога што је била лепа, можда и због љубоморе мојих другова. Било како било, тек ја сам се заљубио, а ускоро смо морали да се вратимо у логор. Шта да радим, како да јој приђем кад су ту другови који би ми због тога душу извадили. У последњем тренутку пред наш полазак охрабрио сам се да је упитам:

— Како се зовеш?

— Ја сам Милка, а ти? — смешила се и даље онако дивно. Стајао сам као очаран и нисам могао ни реч да изустим. Морала је да примети колико сам поцрвенео. Другови су почели да ме дозивају, наша гондола са-

сам се у Љубљану, а у глави ми је била само она.

Сваког дана сам јој писао а и она мени: писали смо о обичним стварима, о времену, здрављу, школи и, наравно, много о љубави. Поверавали смо све што смо осећали, желели и маштали о будућности. А онда једног дана стигло је писмо. Кад сам га прочитао, умало ми није испало из руке. Предлагала ми је да дође у Љубљану да заједнички прославимо њен — 23. рођендан!

Био сам запрепашћен. Ни сам могао да поверујем да је толико старија од мене. Сатима сам остао у својој соби и мислио само на то, на њену старост. Није ми било јасно како се једна два десет трогодишња девојка могла заљубити у ученика. Знао сам да изгледам не-

стварност ме је вратио проблем шта да јој кажем о доласку у Љубљану. Како да са њом изађем и останем касно увече и како родитељима то да објасним. Решио сам да нешто измислим и тако урадио. Била је то једина моја лаж, ако не рачунамо оно са годинама што сам прећутао из страха да не изгубим ова дивна писма од којих сам живео.

МОЖДА ЈЕ ТАКО БОЉЕ

Наша љубав није се због тога прекинула, али осећао сам некако да ће брзо доћи крај. И заиста, њена писма пуна љубави и чежње одједном су престала да долазе! Без речи објашњења. Ја сам и даље неко време писао, али од Милке ни слова. Сневеселио сам се и није ми било ни до чега. Та дивна девојка као да је

пропала у земљу или се сакрила од мене. Зашто?

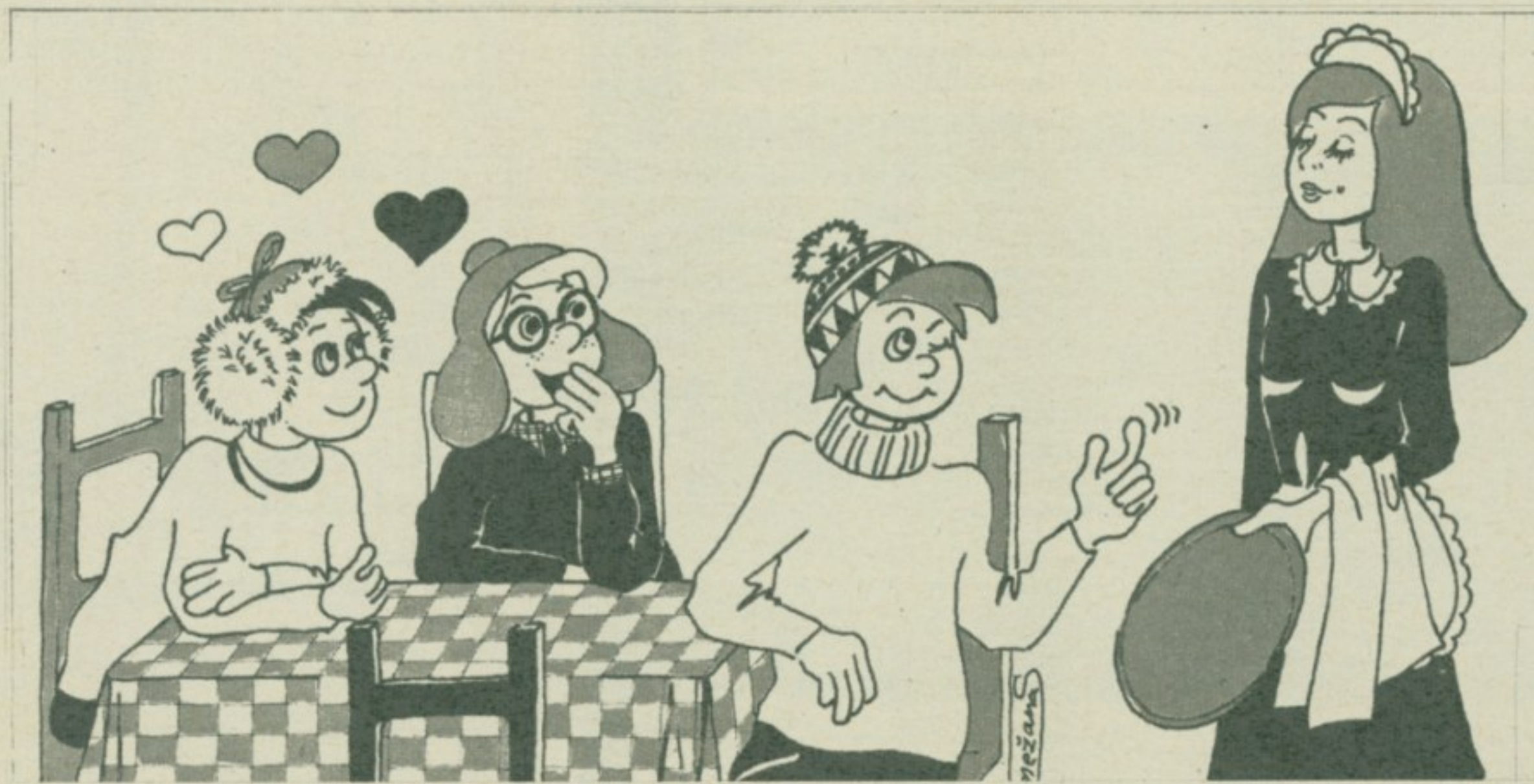
Једног дана сасвим случајно срео сам Аленку, своју стару другарицу из улице. Испричала ми је да је недавно била на Вогелу и тамо упознала Милку. Сав сам се претворио у уво са надом да ћу најзад сазнати нешто што би ми објаснило разлог њеног ћутања. Увече крај телевизора у хотелу почеле су разговор и Аленка је узгред рекла да је из Љубљане. Милка је на то упитала зна ли где је Линхартова улица. Како се обрадовала кад је чула да Аленка управо ту станује! Интересовала ју је свака ситница. А управо оно што је сазнала било је кобно за нашу љубав. Кад је од Аленке чула да имам 15 година, била је запрепашћена. У почетку није хтела ни да поверује, сва је погледела, било јој је неугодно и брзо је прекинула разговор. Аленка није ни слутила шта је учинила. Да је знала шта то мени значи, сигуран сам да би као добра другарица ћутала.

☆☆☆

Никада више нисам видео Милку. Само сам касније чуо да је отишла да ради негде на обали Јадрана и да је нашла доброг момка својих година. И сад, после четири године, кад помислим на ту кратку али прелепу љубав и њен крај, чини ми се да је тако боље, с обзиром на наша осећања и наше године.

Борис Шауберт,
ученик гимназије

Љубљана, Линхартова 68
(Хонорар: 250,00 динара)

мо што није пошла. Сав изbezумљен бацио сам још један поглед на њу и потрчао за друштвом.

КАКО ЈЕ МОГЛА?

Растали смо се, али ја ни сам могао да је заборавим. По једном другу који је сваког дана одлазио на Вогел послао сам јој писамце, а сутрадан сам од ње добио лепо писмо пуно симпатије. Тако је све почело. Да је видим нисам могао јер наша група није више одлазила на Вогел. Вратио

што старији него што сам стварно био, рецимо као момак од 17 или највише 18 година, а био сам зрелији и нешто озбиљнијег понашања од осталих мојих пријатеља. Али, ипак, како се толико преварила!

Уосталом, зар сам ја испропао паметнији. Она је мени изгледала дивна и млада као да ми је вршњакиња. На крају сам закључио: ја је волим и шта ме се тиче колико година има. Чак сам почео да осећам и понос јер ниједан од мојих другова никад није имао толико старију девојку. То што је она била моја девојка само на папиру, није било важно. У

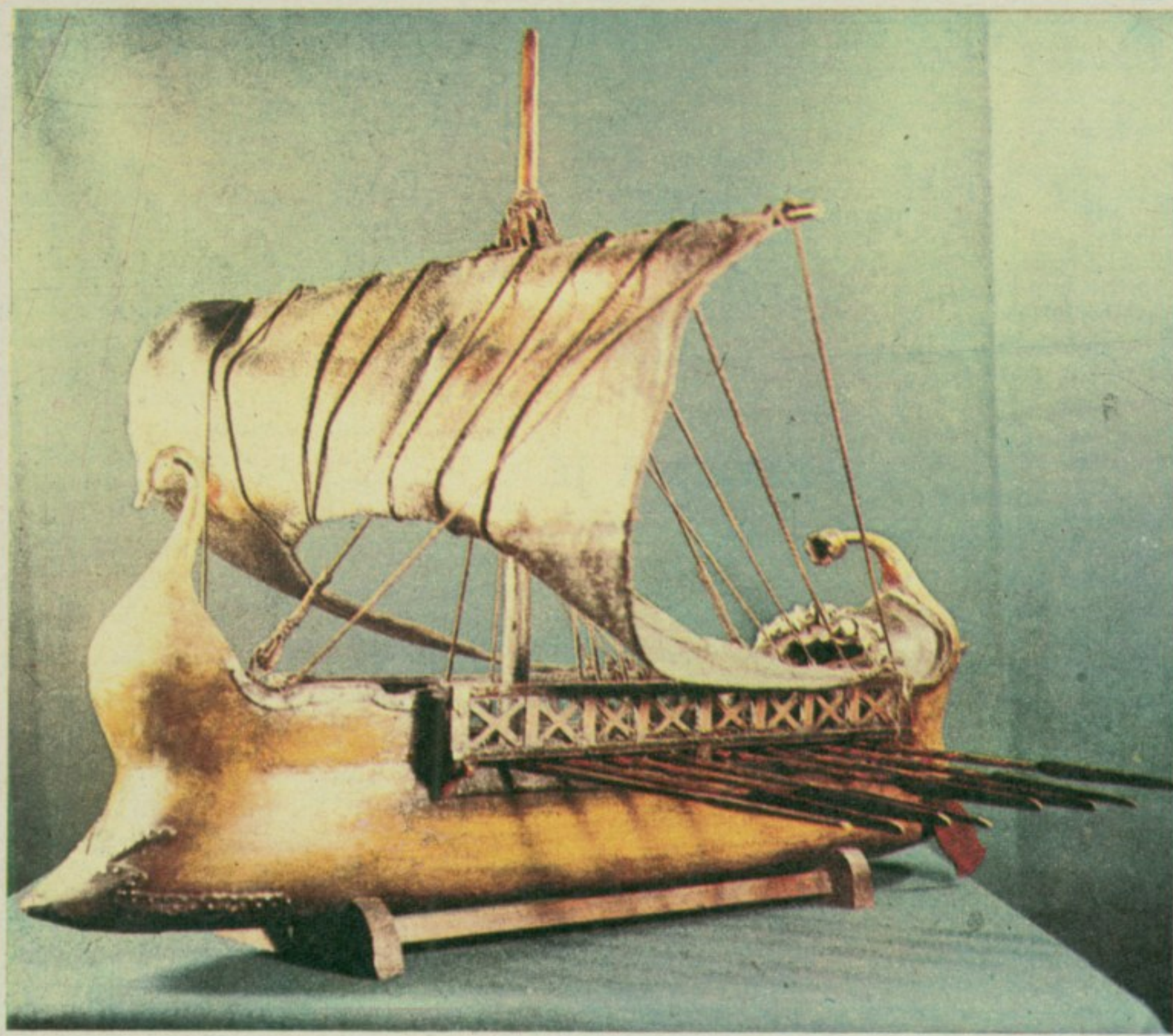
ПОЗИВ ЧИТАОЦИМА!

Ако сте доживели занимљиву ђачку љубав, опишите догађај и пошаљите Забавнику. Најинтересантније прилоге ћемо објавити и хонорисати са 250,00 динара. Очекујемо да се јаве и старији и млађи читаоци. Пишите на машини или руком, али да не буде дуже од пет страница. Свој истинит доживљај, срећан, тужан или комичан, пошаљите Политикином забавнику, Македонска 29, 11001 Београд, пошт. факс 124, са назнаком ЂАЧКА ЉУБАВ.

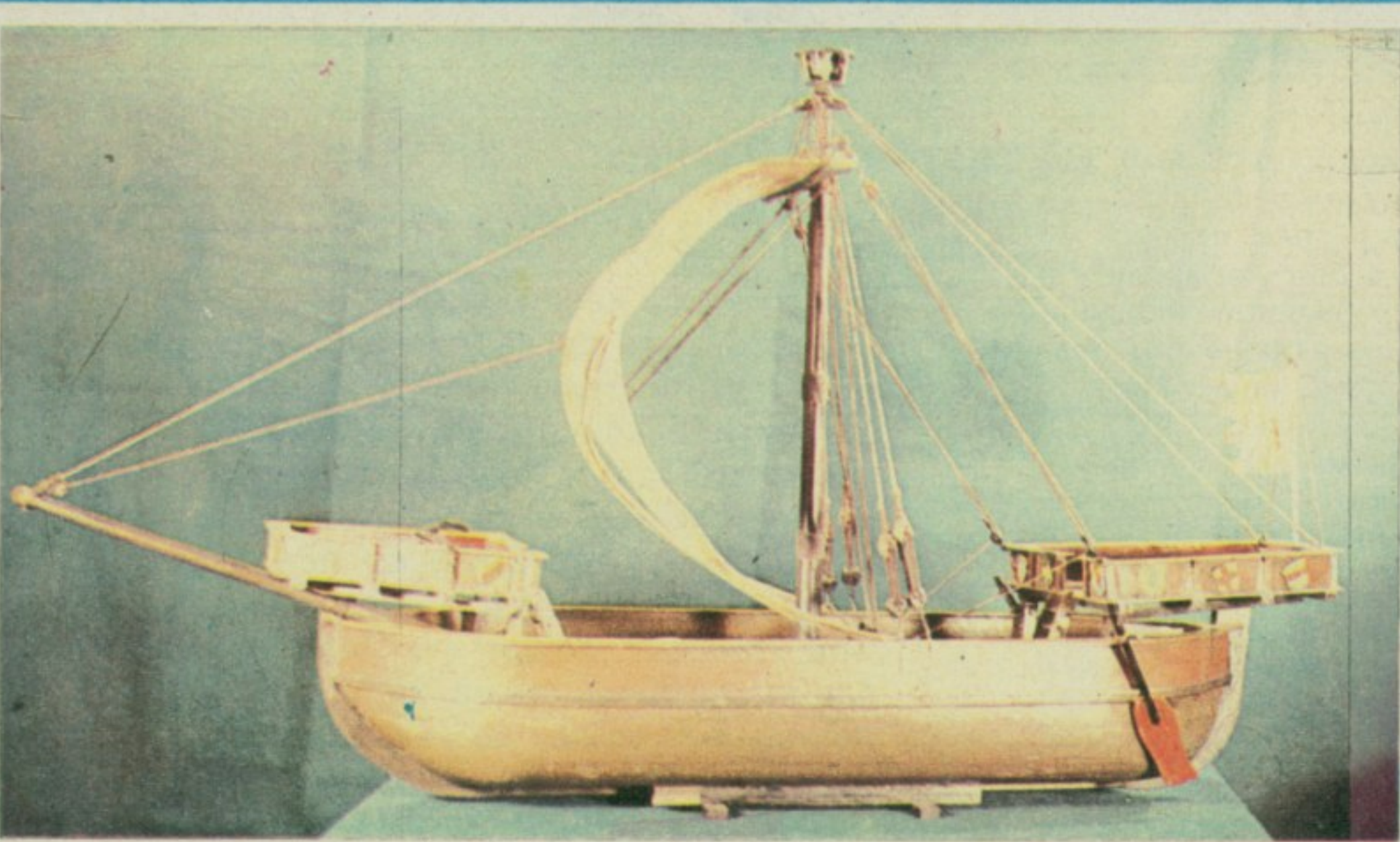

КОТОРАНИ

КАПЕТАН ПЕТАР ЖЕЛАЛИЋ ЈЕ У БРОДСКОМ ЗАТВОРУ, ГДЕ ЈЕ ЧАМАО СА ОСТАЛИМ РОБОВИМА, ДАНИМА КОВАО ПЛАНОВЕ ЗА БЕКСТВО. ЈЕДНОМ МУ СЕ УКАЗАЛА ПРИЛИКА И ОН НИЈЕ ХТЕО ДА ЈЕ ПРОПУСТИ.

ПРАЋКОМ НА НЕПРИЈАТЕЉА — Најбоље бродове на Јадрану пре више од 2000 година градили су Либурни. Чак су и Римљани, познати морепловци, по угледу на њих створили своју чувену галију либурну. Брод је заиста имао изванредне одлике: пловио је веома брзо и њим се лако маневрисало што је било нарочито важно у рату. Његови творци, илирско племе Либурни, живели су у земљи која се простирала од реке Раше у Истри па све до Крке на средњем Јадрану. Уживали су глас добрих помораца и гусара. Либурна је имала најмање два реда весала а уз јарбол је стајала дугачка оклована греда која је у копненим опсадама служила као „ован“ за разбијање зидина. На боковима је либурна имала циновске косе којим су се у нападу могли пресећи конопци на јарболу непријатељског брода и изазвати паника. Од осталог наоружања имала је и праћке за бацање камења и металних кугли а била је снабдевена и металним кукама. На слици илирски брод из III века пре нове ере.

БРОД НА ТРИ СПРАТА — Венецијански бродоградитељи први су почели у XIV веку да граде огромне бродове једрењаче-караке. Овај брод имао је три палубе и три катарке и био већи од готово свих бродова тог времена, али је зато био спорiji, имао дубљи газ и њиме се теже управљало. Једрењак је имао посебну намену: грађен је за превоз робе и већег броја путника. Једна карака могла је да прими 600 до 1300 људи и 1500 — 2000 бачви! Мада није била ратни брод, карака је често служила за превоз војника. Зависно од величине могла је да прими 100 до 300 ратника заједно са опремом. Дубровачки бродоградитељи почели су да граде своје караче готово истовремено кад и венецијански. Њихови бродови овог типа могли су се срести у Тунису и другим северноафричким земљама а стизали су чак и до Енглеске. Убрајани су међу најбоље бродоградитеље тога времена. Карача се задржала на мору све до XVII века. На слици доле дубровачка карака из XVI века.

И ПУТНИЦИ СЕ БОРЕ! — Которски трговци стизали су својим бродовима све до Венеције, Анконе, Барија, Месине још пре више од 600 година а залазили чак и у Мраморно и Црно море. У то време у Котору се граде све врсте трговачких бродова јер је овај град једна од најважнијих лука на Јадрану. Дуж наше обале једра су већ тада потпуно заменила погон на весла покретана стотинама руку галиота, најчешће ратних заробљеника. Али, Которани нису само вешти трговци већ и чувени ратници. Од 1420, кад је њихова територија ушла у састав Венеције, учествују у многим поморским биткама на страни Млечана. Уз то, Бококоторски залив је изложен нападима гусара и Турака који су држали северозападну обалу Боке. Због тога су сви већи трговачки бродови на правцу и крми имали већу платформу за смештај посаде и путника и кад би се десило да их гусари пресретну, а то није било ретко, сви су прихватили оружје и бранили се. На слици лево которски једрењак саграђен пре више од 400 година.

ПРОТИВ ГУСАРА

БРЖИ ОД СВИХ — Најбржи једрењак пре пет стотина година био је шамбек. Први су га почели градити Тунижани а Алжирци преправљајући своје рибарске бродове. У почетку су га користили углавном за приобалне борбе с гусарима. Касније се овај једрењак са три јарбола гради и у другим лукама око Средоземља и служи као ратни, трговачки и пиратски брод. Шамбек је био узан, оштрог прамца а самим тим и веома покретљив. Брод овог типа коришћен је као трговачки и за рибарење. На слици једрењак шамбек XV век

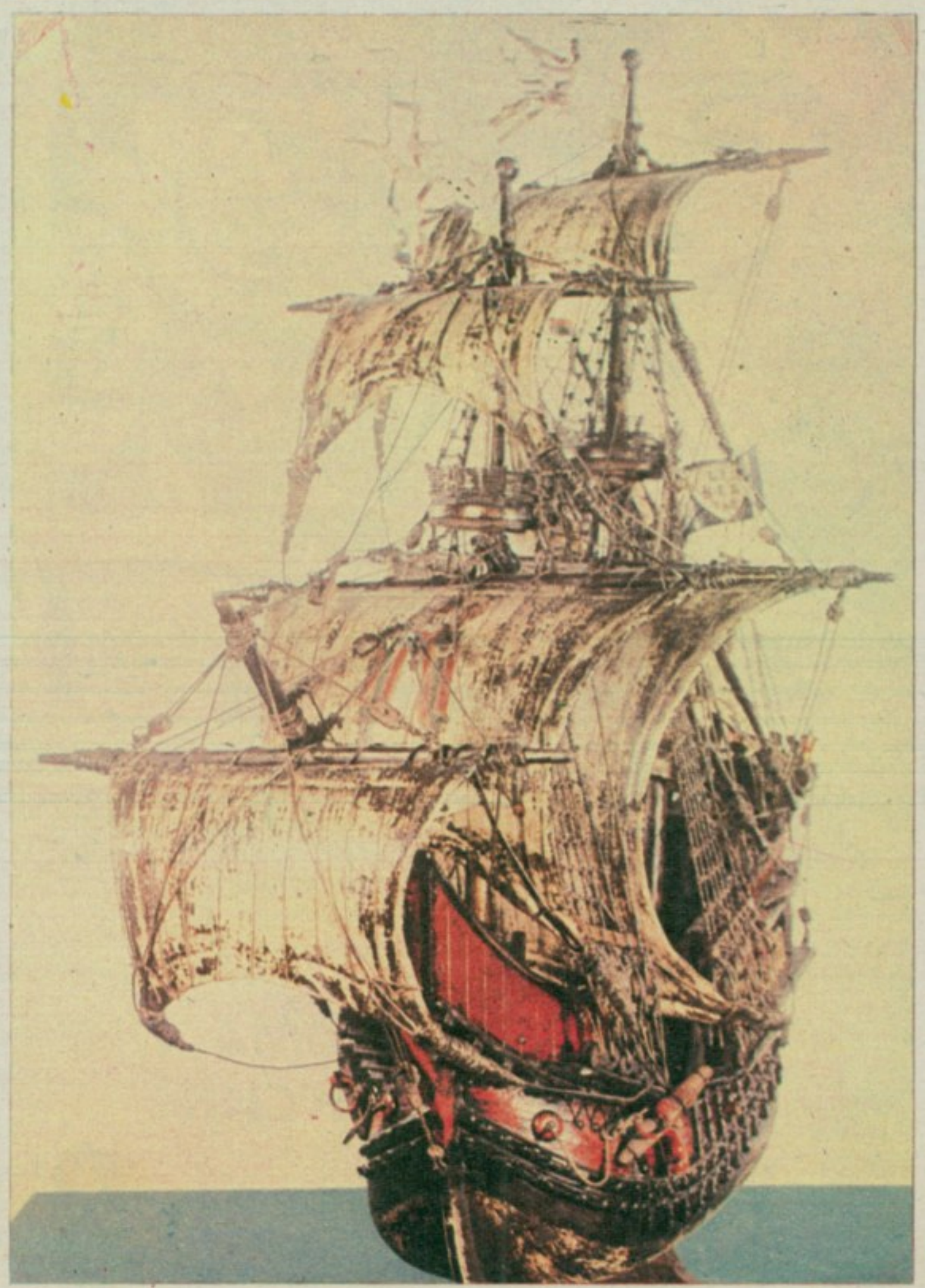
СТРАХ И ТРЕПЕТ — Најпознатији ратни брод XVI и XVII века је галијун. То је велики и добро наоружан брод. Уместо праћки за бацање камења и металних кугли он има праве топове. Галијуни XVI века су имали две палубе, високу платформу на прамцу код предњег јарбола и још виши ограђен део на крми. Кљун им је у висини горње палубе, дугачак и окован. Са пет великих једара на три јарбола галијун је, уз повољан ветар, постигао изванредну брзину а захваљујући јакој конструкцији одолевао је жестоцим нападима и непријатеља и буре. Из сваког бока вирило је по пет до седам топовских цеви већег калибра а на горњој палуби исто толико лакших топова. На слици горе и доле галијун с краја XVI века.

УКРАО „ВЕЛИКУ СУЛТАНИЈУ“ — Кад се чувени капетан Петар Желалић из Бијеле у Боки Которској усидрио са својим трговачким шамбеком у једној ували уз малоазијску обалу, приметили су га Турци са ратног брода „Велика султанија“ и заробили. У бродском затвору где је чампо са осталим робовима, Желалић је стално ковао планове за бекство. Док су били усидрени у луци острва Кос, на броду је остала само стража па је храбри капетан са својим друговима успео да отме брод и побегне. Ускоро је стигао на Малту где му је 1760. за овај подвиг додељен Орден малтешких витезова. Касније је отетом „Великом султанијом“ отпловио у родни крај да би се поново вратио на Малту где је умро 1811. године.

Капетан Петар Желалић

Капетан Желалић са својим шамбеком

Материјали потичу из Поморског музеја у Котору и збирке инжењера Милана Андоновића

Када је, још почетком нашег века, индијски физиолог Цагадис Чан дра Бозе изнео тврђење да се биљке у суштини веома мало разликују од људи, многе његове колеге примиле су то као „песничко“ изражавање, какво не доликује једном научнику. Мало их је схватило да се овај природњак, који је готово читав живот посветио изучавању биљака, ништа не изражава „песнички“, већ да дословце мисли оно што говори.

Иначе, Бозе је умро 1937. године, оставивши за собом многобројна открића. Између осталог, измислио је и крескограф, апарат који 10 милиона пута увећава невидљиве промене на биљци и тако омогућава да се прати њено рашћење. Већини његових радова ни до данас није посвећена дужна пажња.

МЕСЕЧЕВ ВРТ

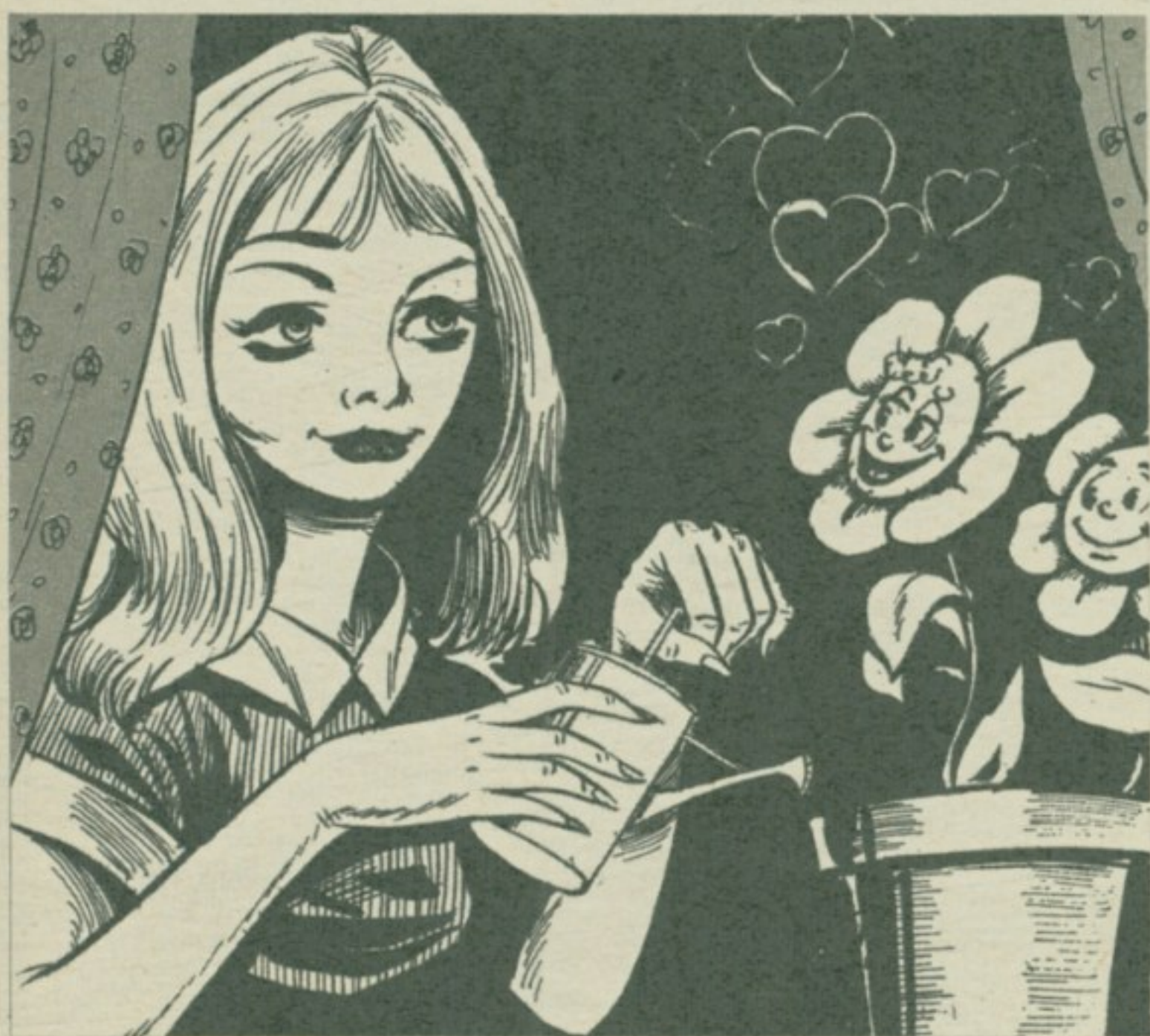
Па ипак, „песничка“ тврдња није пала у заборав. Други научници бацили су се на испитивање и пронашли да биљке заиста на многе надражаје реагују слично животињама и људима. Чак су у стању да се радују или да пате због нечијег присуства. Ова патња је понекад тако бурна да се може упоредити са нервним сломом!

Биљке су осетљиве и тра

ПАЗИ, БИЉКА ТЕ СЛУША!

ПАМЕЛА
ТОМПСОН ЈЕ
ПО ЧИТАВ ДАН
СЛУШАЛА
РОК
МУЗИКУ.
НИЈЕ
СЛУТИЛА
ДА ТО
ЊЕНО
ЦВЕЋЕ
ДОВОДИ ДО
— НЕРВНОГ
СЛОМА!

же да се с њима нежно поступа. Ту је поуку извукла група америчких научника која је, нешто пре спуштања првих људи на Месец, наумила да испита како би се биљке понашале у условима слабе гравитације овог сателита. Они су у Фарминг дејлу, у држави Њујорк, направили такозвани „Месечев врт“. Пошто нису могли да неутралишу Земљину тежину, досетили су се да је „обрну“, то јест, пустили су биљке да расту одозго надолу.

извођача овог опита — као кад бисте неког ђака натерали да дубећи на глави пише домаће задатке. Биљке, једноставно, нису хтеле да расту наопачке!

ДРАМА У САКСИЈИ

Занимљиву причу испричала је извесна Ана Ландерс, која ради у саветовалишту калифорнијског Ботаничког института. Она на-

води случај домаћице Памеле Томпсон која своје, иначе веома брижљиво гајено цвеће умало није „убила“ рок-музиком. Плоче су се вртеле по читав дан, а биљке су венуле. Ипак, све се добро завршило. Мада није имала појма о необичним ботаничким теоријама, домаћица се сама досетила да промени музику. Чим је почела да пушта пријатне класичне мелодије, цвеће је живнуло.

— И многи други случајеви — додаје Ана Ландерс — показали су да су биљке веома избирљива музичка публика.

Американац Рон Хабард испитао је помоћу детектора лажи реакције биљака на физичку повреду. Код људи, овај апарат ради тако што кроз тело пропушта слабу електричну струју, показујући њене промене кад се човек зноји или му се крвни судови проширују од узбуђења. Научни назив за овакву реакцију је „психогалвански рефлекс“. Хабард је, дакле, узео један парадајз и повезао га са детектором, а затим у плод забио ексер. Понашање игле детектора било је исто као код људског осећања страха.

Међутим, сличан опит са детектором лажи довео је једног другог научника, Клива Бакстера из Њујорк Ситија, до још невероватнијег открића — можда најчуднијег које је до сада учињено. Његов опит показао је

да биљке могу да проникну — у наше мисли!

Бакстеров намера била је у почетку далеко скромнија: хтео је, као и његов претходник Хабард, да утврди како на биљке делују физичке непријатности. Узео је један храстов лист, повезао га са детектором и спустио у шољу вреле кафе. Очекивао је да се лист „избезуми“, као што би се у сличним околностима догодило са човеком. Међутим, игла детектора није се ни померила.

Научник је био збуњен. Не знајући како ово да објасни, одлучио је да покуша са јачим надражајем.

„Како би било“, помислио је, „да ставим лист над пламен шибице?“ Само што му је то прошло кроз главу, видео је нешто што га је запрепастило: игла на детектору почела је да скаче — баш као да је заиста упалио шибицу!

Сада је Бакстер био још више пометен него раније.

Покушао је поново, и то са разним биљкама. Резултат је увек био исти: на сваку његову „злу“ помисао, биљке би хватале паника, или, бар, нешто веома слично том људском осећању.

За научника више није било сумње. Његово откриће, објављено у многим научним листовима, забележено је као званичан почетак једне нове области ботаничког истраживања.

ГЛАДАК КАО БАНАНА

Па, ипак, ова мисао није тако нова као што изгледа. Нешто слично говорио је још 1925. године Лутер Барбенк из Масачусетса, један од најпознатијих светских стручњака за хортикултуру. Осим што је произвео много нових биљака, овај човек успео је у нечему што другима дотад није ни пало на памет да покушају: купине из своје баште натерао је да побеле, а један кактус — да одбаци своје бодље и остане гладак као банана!

— Све сам то постигао — причао је Барбенк гостима који су у чуду обилазили његово добро — само разговарајући са биљкама. Не знам да ли су разумеле баш сваку реч, али су очигледно схватиле шта хоћу. Биљке су, на неки загонетан начин, способне да продру у наше мисли. Ако се довољно лепо опходите према њима, у стању су да учине чуда!

Тада, двадесетих година, ово Барбенково тврђење приписивало се уобразиљи једног вртлар-шанесенака. Данас, међутим, ботаничари готово једногласно поручују:

— Пред биљкама треба пазити на своје мисли!

П. С.

ЖИВОТИЊЕ КОЈЕ НЕСТАЈУ

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

За последње две хиљаде година изумрло је око сто различитих врста сисара. Сада изумире једна врста сисара годишње. Научници сматрају да таква судбина чека још око 250 до 300 врста. Представљамо вам најугроженије.

АЈ-АЈ је не само једна од најређих животиња на свету већ и најнеобичнија од свих сисара. Живи искључиво на Мадагаскару у шумовитим пределима у северозападним и источним деловима острва. Велик је као мачка, има огроман чупав реп, круто повијен на доле. Крзно му има два слоја: доње је густо и вунасто а покровно дугачко, оштро и црно, попрскано белом као у сребрне лисице. Подбрадак му је често жућкаст а трбух црвенкаст. Њушка му је налик на мачју, осим ушију које су врло велике и голе. На прстима има канце, осим на палцу, а средњи прст шаке му је за разлику од осталих трослоуко ужи. Обитава у густим шумама и честарима циновских бамбуса, храни се инсектима, јајима и неким мањим животињама. На острву Носи-Бе крај Мадагаскара недавно је отворен резерват за ај-аје и остале лемури.

ИНДРИ или како га острвљани још зову „шумски пас“ најчуднији је од свих лемура. Без репа је, са дугачким витким задњим удовима и огромним предњим и задњим стопалима која изгледају као да су увучена у вунасте рукавице. Њушка му је слична лисичијој а на великим ушима има дугачке ресе. Индри је истовремено и витка и крупна животиња која понекад може да достигне дужину од преко шездесет сантиметара. По боји су веома различити, од црне и беле до мрке и жућкасте, али њушка им је обично тамна са светлијим горњим делом и огрлицом. Лактови, слабине и задњи удови увек су светлији од осталог дела тела. Индри живи искључиво у западном делу Мадагаскара, у шумама којима су обрасле вулканске планине. Стављени су под заштиту државе.

ДВОБОЈ С ПОБЕСИ

Наоружан бумерангом,
кренуо сам с ирућом до-
мородаца у лов на 24 кен-
гура који су у беснилу мо-
или да убију једним удар-
цем реиџа или шаиџе

Све је почело кад је чопор дивљих паса напао стадо циновских кенгура на северу Аустралије. Како су кенгури под заштитом државе и забрањено је ловити их, то су домороци из племена Вахатари нахушкали на њих дивље псе. Кенгури, којих је по процени домородаца било најмање два тучета, брзо су побегли усмртивши у борби неколико паса. Тек тада су домороци, на свој ужас, открили да су пси били заражени беснилом. Били су сигурни да су пси, у борби, угризли бар неколико кенгура и зато су пошлели да траже помоћ јер су „велики скакачи“ веома опасни када побесне. Тако су среди мене, док сам пешачио кроз велику шуму еукалиптуса, наоружан само револвером лугер калибра 22 милиметра.

НОЖ — БУМЕРАНГ

— Група наших људи пошла је да уништи псе — рекао ми је један домородац који је провео неколико година у приобалним градовима па је прилично добро говорио енглески. — Али, морамо наћи и убити кенгуре, а најмање их је 24, пре него што почну да нападају људе.

Показао сам му свој револвер. Одмахнуо је главом и приметио:

— Не, то би их само раздражило. Сем тога, законом је забрањено убијати их ватреним оружјем. Међутим, кенгуре смо с времена на време убијали бумеранзима и власти нису имале ништа против.

Моја страст је примитивно оружје и како сам годинама пловио морима скупљао сам га у свим крајевима света. Али, мислим да у мојој збирци нема занимљивијег и опаснијег оружја од „месечевог ножа“ или ножа-бумеранга какав употребљавају Вахатари, домо-

роци на северу Аустралије. За разлику од обичног бумеранга који се враћа ономе који га хитне, Вахатари-нож-бумеранг лети само у једном правцу, и тако је опасан да на раздаљини од 100 метара може биволу да одруби главу.

Па ипак, чинило ми се да је равно самоубиству поћи само наоружан бумеранзима у лов на побеснеле кенгуре. Бумеранг сам први пут држао у руци 1968. године у Холандској Новој Гвинеји. Папуанци су тако вешто руковали њим да су убијали птицу у лету. Провео сам многе часове вежбајући док сам бар толико овладао том вештином да није постојала опасност да ћу самом себи одрубити главу. Само, све до 1970, када сам дошао у аустралијски град Дарвин, ретко сам имао прилику да упражњавам ту вештину.

У Дарвину сам упознао професора Лил Рејборна, који ми је показао збирку оружја којим се служе аустралијски домороци и тада сам први пут видео нож-бумеранг. Од њега сам сазнао да у насељу домородаца Вахатари, свега стотинак километара од Дарвина, могу да видим како се лови ножем-бумерангом. Пошто је мој брод остајао у луци најмање 18 дана, кренуо сам тамо према мапи коју ми је нацртао професор.

КАКО САМО СКАЧЕ!

Док сам пролазио кроз шуму еукалиптуса, први пут сам у животу видео великог сивог кенгура. Пришао сам му близу, а онда се он уплашио од мене и побегао. Изненадили су ме две ствари: Одрастао кенгур био је висок 2,80 метара од носа до репа и тежак најмање 150 кг. А друго, како само скаче! У једном скоку може да остави за собом 10

метара или да прескочи пре преку високу три метра! Па ипак, по мом мишљењу кенгур је пре био нека врста великог зеца него опасна животиња. Убрзо сам увидео да нисам био у праву.

Две ноћи сам преспавао у шуми а трећег дана сам срео домороце који су ме замолили да им помогнем у лову на побеснеле кенгуре. Претпостављам да су пре свега желели да им послужим као сведок пред властима да нису употребљавали ватрено оружје.

Пошао сам у њихово насеље. Када сам им рекао шта ме нарочито занима, Вахатари су ми поносно показали своје оружје, нож-бумеранг. Оружје је направљено руком, узано и дугачко око 1,20 метар. Једна трећина ивице је сечиво, оштро као од најфинијег челика.

Те исте вечери Вахатари ратници су извели короборце — гротескну племенску игру која је претходила лову. Лица намазаних рђом имитирали су животиње из шуме. Скакали су и извијали се, пуштали крике уз звук балнукнук бубња. Игра је трајала све до зоре а онда, без тренутка одмора или сна, домороци су кренули у потрагу за кенгурима. После су гласника у Дарвин да позове полицију у помоћ, али бојали су се да потеру одлажу док помоћ не стигне. Свако одлагање је било опасно јер су се кенгури могли растржати по шуми и заразити друге животиње.

Уз пут смо наилазили на разну ситну дивљач и Вахатари су ми поносно показивали дејство ножа-бумеранга: окретао се у вертикалној равни, исправљао се и у додиру са животињом секао као месарски нож. Да не бих остао у засенку, извадио сам револвер и почео да пуцам тако да су пуцњи одзвањали као да су из машинке. Десет метара за две-три секунде. Вахатари су били импресионирани овако брзом паљбом, а и зечевима које сам убио. Па ипак, рекли су:

— Добро је али, не за кенгуре. Није то за бесне кенгуре, луде убице.

Замолио сам их да ми дају бумеранг. Почео сам да вежба, а Вахатари су се смејали. И ја с њима. Али, одлучио сам да научим да рукујем њиме.

САМО САМ ЈА ПРОМАШИО

Вахатари су непогрешиво читали трагове. Негде око је дног сата угледали смо групу великих кенгура, можда километар и по далеко. Поделили смо се, нас 17, у два дела и полако пошли ка кенгурима. Али, осетили су нас и у великим скоковима побегли у шуму. Вахатари су нашли трагове крви на жбуњу и трави и сада били сасвим сигурни да су то кенгури које су изуједали бесни пси.

Наставили смо да их гононимо. Негде око четири сата стигли смо их поново. Били су крај једног потока, а ми свега 300 метара далеко. Поделили смо се у две групе и почели да им се привлачимо. Били смо већ на 100 метара од њих када су се кенгури тргли и полетели као млазњаци. Бумеранзи су полетели за њима кроз ваздух. И ја сам хитнуо свој. Пао је само неких 30 метара далеко од мене. Потрчао сам са осталима да видим да ли је нека животиња погођена. Био сам запрепашћен. На све стране лежале су мртве или тешко рањене животиње. Укупно 16 кенгура! Свих 16 домородаца погодило је своје циљеве, само сам ја промашио. Остало је још осам бесних кенгура које је требало стићи и убити.

Неколико домородаца пошло је за њиховим трагом. Остали су почели да

ВЕЛИКИМ СКАКАЧЕМ

сају ужасан бол. Почео сам да пузим око рањене животиње и најзад дохватио бумеранг. Била је то велика глупост! Не, нисам био толико ошамућен да нисам знао шта радим, већ сам био сигуран да је кенгур готов и хтео сам да му окончајем муке.

Други пут сам потценио кенгура. Био сам ван домаћаја његових прењих шапа, али реп... Тај огромни бич се обвио око мог струка. Саплео сам се и пао. Лежао сам као одузет, минут-два нисам могао да се померим. Почео сам да кашљем и бљујем крв.

Тргао ме је снажан ударац репа о тле. Животиња, још на боку, привукла се ближе и ударила је репом. Подигао сам се на колена, даље нисам могао: доњи део тела био ми је непокретан. Рукама сам ухватио бумеранг који ми је испало. Ни сам смео дозволити да ми се кенгур толико приближи да ме може ујести, јер бих онда и ја био заражен беснилом. Умро бих једном од најстрашнијих смрти.

Замахнуо сам бумерангом и осетио сам како засеца реп. Читаво тело животиње нагло се унапред и пало ближе мени. Лепо сам могао да јој видим главу и белу пену на устима.

СЛЕПО САМ УДАРАО

Почео сам слепо да удара бумерангом да бих кенгура држао што даље од себе, али он је пао право на мене и његова крв ме је облила. Махао сам бумерангом још дуго пошто је кенгур био мртав.

Пошто сам се с муком извукао испод тешке трупине, обрисао сам крв с руку. Једва да сам прешао 40 метара кад сам поново пао и онесвестио се. Тако онесвешћеног нашли су ме домороци, који су у међувремену убили она друга два кенгура, и однели ме у малу болницу у насељу. Када сам се освестио, само ми је глава била увијена. Раме није било сломљено али је ткиво било згњечено. Три ребра су ми била сломљена. Али, отворених рана од канџи или зуба кенгура није било, тако да сам избегао да будем заражен беснилом. Ипак, за сваки случај, дали су ми серум против беснила.

Ужасни ударици репом при морали су ме да лежим седам недеља. Лекари су се бојали да због повреде кичме никада више нећу моћи да станем на ноге. На моју срећу, све се добро завршило и ја сам се убрзо вратио кући.

Мајкл Дибол

припремају убијене кенгуре да би их однели у насеље. Исекли су две дугачке гране и о њих обесили животиње с којих су одрали кожу. Певали су победничке ловачке песме, али сам ја био сувише уморан и разочаран да бих им се придружио.

Те ноћи спавао сам као уморни пас, а следећег јутра су ми домороци рекли како су ухватили и убили још пет кенгура. Остало их је, значи, још само три. Али, дотад је прошло већ прилично времена тако да је беснило могло наступити и ова три кенгура могу бити изузетно опасни. Потера је пошла већ у рану зору.

Са ножем-бумерангом у руци изишао сам из насеља и пошао ка стеновитим брежуљцима. Није имало сврхе да се придружим потерци док не научим да рукујем овим оружјем. Вежбао сам неколико часова, ба

цајући га онако као што сам видео да то чине домороци. До тада сам га бацао као обичан бумеранг, али овај је требало хитнути право унапред. Поставио сам мету на једно дрво удаљено око 70 метара и када сам је први пут погодио, почео сам боље да се осећам.

ШАПА КАО ПОЛУГА

Управо сам намеравао да поново хитнем бумеранг кад сам угледао кенгуре. Два одрасла и једног нешто мањег. И били су на пропланку на свега 150 метара од мене. Застао сам и клекнуо јер сам из тог положаја боље могао да их осмотрим. Биле су то велике животиње, али не обични сиви кенгури. Били су још већи и тежи, са грубљом ко

жом. Касније сам сазнао да су то волари, најтврдокорнија врста кенгура која живи у шумама. Почео сам опрезно да им се привлачим и стигао сам на 50 метара од њих пре него што су ме чули. Скочио сам и хитнуо бумеранг на првог кенгура који је већ бежао са пропланка. Али, погодио сам трећег.

Кенгур је пао. Притрчао сам му, веома узбуђен. Није ми остало више од седам-осам метара до њега, када се кенгур усправио. Дугачко изрезбарено сечиво зарило му се тамо где се спајају задње ноге и труп. Крв му је лила из ране. Очекивао сам да ће кенгур скокити и нестати у шуми, али он је стајао и посматрао ме. Мислио сам да је смртно рањен и чекао да падне, али наједном скочио је на мене.

Подигао сам руке у паници и свом снагом поку-

шао да ударим кенгура. Нисам успео. Његова предња шапа спустила се на моје раме као да је гвоздена по луга. Ударац ме је одбацио три метра и оборио ме. Чинило ми се да ми је раме потпуно размрскало.

Погледао сам и видео да ми се кенгур приближава. Откотрљао сам се у страну и уплашено скочио на ноге. Његова шапа погодила ме је у леђа. Полетео сам унапред и нашао се на земљи, једва дишући. Почео сам да се котрљам, а онда успео да се мало усправим и клекнем на једно колено.

Животиња је пала на бок. Бумеранг који је дотле био забијен у њеном телу, испало је и крв је сада шикнула из ране.

Подигао сам се на ноге али нисам могао да се усправим. Знао сам да ми је неколико ребара сломљено. Нагнуо сам се напред осећајући при сваком уди-

ЦРНА БРАДА И КОМАНДОСИ

НА
ПУСТОМ ОСТРВУ
АНЂЕЛА
САБРАЛА СЕ
ЧУДНА ДРУЖИНА:
СТАРИ НИКИ,
СЕБАСТИЈАН И
КОМАНДОСИ. ТУ
ЈЕ ДОПАО И ПИРАТ
ЗВАНИ НОСОЊА
КОЈИ СА СВОЈОМ
ДРУЖИНОМ ОЧЕКУЈЕ
СВОГ САБРАТА
ЦРНУ БРАДУ
ДА ВИ МУ СЕ
ОСВЕТИО
ЗБОГ
ЛАЗНОГ
ЗЛАТА...

ДОКИ БЕ! ЦРНА
БРАДА БЕ ДОКИ!
ДОГОВОРИЛИ СМО СЕ
ДА СЕ ОВДЕ НАБЕМО!
ОСВЕТИЋУ
МУ СЕ!

ШТА ТО ЧУЈЕМ,
ШЕФЕ? ШТА БЕМО
ОНДА МИ ДА
РАДИМО? ДА
ЉУШТИМО
КРОМПИРЕ?
А НЕ, ШЕФЕ!
МИШИ ВИ
НАМ ОСЛА-
БИЛИ!

НЕ СЛУШАЈТЕ ГА! МИ,
ГУСАРИ, НАВИКЛИ СМО
ДА ИЗМЕЂУ СЕБЕ
СРЕДИМО НАШЕ РА-
ЧУНЕ! ОПУСТИ
РУКЕ...

ПАФ

ОД ОВАКВОГ
УДАРЦА
РУКЕ МИ СЕ
НАЈБОЉЕ
ОПУСТЕ...

СМИРИ СЕ! ИДЕЈА ЈЕ
ОДЛИЧНА! ВОЛЕО БИХ
ДА ВИДИМ ЛИЦЕ
ЦРНЕ БРАДЕ КАД
ДОЗНА ДА ЈЕ НО-
СОЊА ОТКРИО
ЊЕГОВУ
ПРЕВА-
РУ!

АЛИ, ШЕФЕ! ПА ОНИ БЕ
МЕЂУСОБНО ДА СЕ ПО-
КОЈУ! А ШТА БЕ НАМА
ОСТАТИ?

НЕ
БУДИ
СМЕШАН!
КАД ДОБЕ
ВРЕМЕ
И ВИ
БЕТЕ СЕ
УМЕШАТИ
У
ИГРУ!

БАШ ЈЕ ЛУД НАШ КОМАН-
ДАНТ! ЗАР СМО МИ, КОМАН-
ДОСИ, ТОЛИКО ВЕЖВАЛИ
И ТРЕНИРАЛИ ДА
БИСМО НА КРАЈУ
ИГРАЛИ?!

ПРИСТАЈЕМ! ВИ И НЕКОЛИКО
ВАШИХ ЉУДИ
САЧЕКАЈТЕ НА
ОБАВИ ЦРНУ БРАДУ!
АЛ' НЕ ЗАБОРАВИТЕ
ДА СТЕ МОЈ
ЗАРОБЉЕ-
НИК!

ОХ! ХВАЛА!

ШАМО
БЕЖ ТРИ-
КОВА!

НЕКОЛИКО ДАНА
КАСНИЈЕ ПОЈАВИ-
ЛИ СУ СЕ БРОДО-
ВИ МАЛОГ ЧОЛА
И ЦРВЕНОГ КА-
ПЕТАНА...

ПРВИ
СМО
СТИГЛИ,
КАПЕТА-
НЕ!

БА-
ЦИТЕ
СИД-
РО!

НА-
ДАЈМО
СЕ ДА БЕ
СЕ СВИ
МОМЦИ
ИСКРЦА-
ТИ!

ХА! ХА!
ОДЛИЧНО!
ЛИКВИДИ-
РАЋЕМО
НАЈПРЕ
СТАРОГ
НИКА И
КОМАН-
ДОСЕ!

КАКВА
ГУЖВА!
ИДУБЕГ ЛЕТА
ИДЕМО НА
СЕЛО!

НЕ ПРАВИ СЕ ВАЖАН, МАЛИ!

Позна јесен 1942. године. Нас петорица партизана добили смо ратни задатак: да разоримо железнички насип и дигнемо у ваздух једну немачку композицију. Задатак није био лак јер га је требало извршити у нама потпуно непознатом крају, далеко од наше основне партизанске базе.

После дугог пробијања кроз густе шуме избили смо на реку Дрису, притоку Западне Двине. Танак лед већ се местимично хватао по њеној широкој, равnoj површини. Обале реке биле су пусте, само се на другој страни црнео стари рибарски чамац. Негде тамо, с друге стране реке, пролазила је железничка пруга.

Тишина је била потпуна, само је под нашим ногама шуштало опало лишће. Наједном се један жбун на обали зањихао и пред нама се појавио дечак.

МОСТА ВИШЕ НЕМА

Могоао је имати десетак година али га је изношена, дугачка памуклија без рукава, вероватно очева, чинила много ситнијим и млађим. На глави је имао за неколико бројева већу капу-ушанку.

— Како се зовеш, мали? — запитах га.

Дечак ми није одговорио.

— Ниси баш много разговорљив... Колико имаш, година?

— Десет... још мало па десет — излетело му је као против воље. Страх и неповерење избијали су из његовог погледа. Необријани и са оружјем ми смо му се могли учинити страшним.

— Шта радиш ту тако сам?

— Зар не видите? Ловим рибу.

— А има ли овде доста рибе?

— Кад на реци почне да се хвата лед, понекад уловим толико гргеча да их једва однесем кући.

— А како се зовеш?

— Ферапонт. А ко сте ви, чико? — запита охрабривши се мало.

— Партизани.

— Стварно? Не варате ме? — узвикну. — Ја још ниједном нисам видео праве партизане.

— Па видиш да имамо машинке. Значи, партизани смо.

— Вииндим... Само, и полицајци имају машинке.

— Зар ти мали, ми лично на полицајце? Поред тога, шта би полицајци радили у шуми? Они најрадије ни нос не помаљају из села.

Ферапонт ћутећи климну главом. Сасвим охрабрен, пришао ми је и стао да разгледа оружје.

— Кажи, мали, има ли у вашем селу Немаца?

— Има их, и то много, пребројати их не можеш. Али сам њихове камione пребројао. Осам их имају.

— Слушај, Ферапонте. — рекох му. — Треба да пређемо на другу обалу, и то што пре. Ту негде у близини треба да је мост, зар не?

— Не, чико, моста више нема. Наши војници су га дигли у ваздух кад су се овде водиле борбе. Немци су сад направили понтонски прелаз али преко њега никог живог не пуштају. Чувају га и дању и ноћу.

Шта сад да радимо? Било је ризично да одемо до најближег села и тамо од неког потражимо чамац, а да обарамо стабла и саградимо сплав није долазило у обзир. Прво,

Дечак је узео залет и скочио у ледену воду. Пливао је брзо и сигурно.

чули би нас, а друго — то би нам одузело много времена.

Моји другови су још раније пробали руком воду. Сад сам и ја пришао води и у њу уронио руку до лакта. Била је толико ледена да ми се учинило да ме је ожегла. Не, не вреди ни покушати. Сасвим је сигурно да би нам се ноге стегле у грчу, не бисмо допливали до друге обале.

Наједном сам осетио како ме

Николај Федоров био је командир герилског одреда из »Бригаде неухватљивих« када је срео необичног Ферапонта

ни ми одрасли не бисмо могли, а не ти, такав жгољавко.

— Зар тако? — готово цикну малишан. — Гледајте!

Нисмо успели ни да се освестимо, а дечак је, муњевито стргавши са себе одећу, узео залет и скочио у ледену воду.

— Врати се, мали! Нећеш допливати — викнули смо углас.

Али, дечак се није ни осврнуо. Пливао је брзо и сигурно, руке су му само излетале из воде.

Било нас је срамота да погледамо један другог. Ми, одрасли, нисмо се усудили да препливамо ледену реку, а дечак се на то одлучио без размишљања.

Ферапонт је већ био на средини реке с које се дизала бела пара.

— Држи се, мали, држи — више сам шапутао него што сам говорио. — Још мало, само још мало...

Чинило ми се да ми срце престаје да куца. Дечак се кретао све спорije, његови замаси рукама били су све ређи. Само да издржи. Последњих пет метара... три...

ЖГОЉАВКО ЈЕ УСПЕО

Најзад је дечак стао на ноге и тетуралући се, изишао на обалу. Ви дели смо како трчи да би се загрејао. Затим је одвезао чамац, поринуо га, ускочио у њега и спретно баратајући веслима кренуо према нашој обали.

— Жгољавко, жгољавко — говорио је кроз зубе искачући из чамца.

Навлачећи на своје мршаве ноге, које су му се тресле од зиме, танке исцепане панталоне, рече нам промуклим гласом:

— Само ви удрите по Швабама, ја ћу вам увек помоћи.

На расстанку стегао сам му чврсто руку као одраслом мушкарцу и дао му за успомену свој ручни часовник.

Све док чамцем нисмо стигли на другу страну дечак је стајао на обали и махао нам.

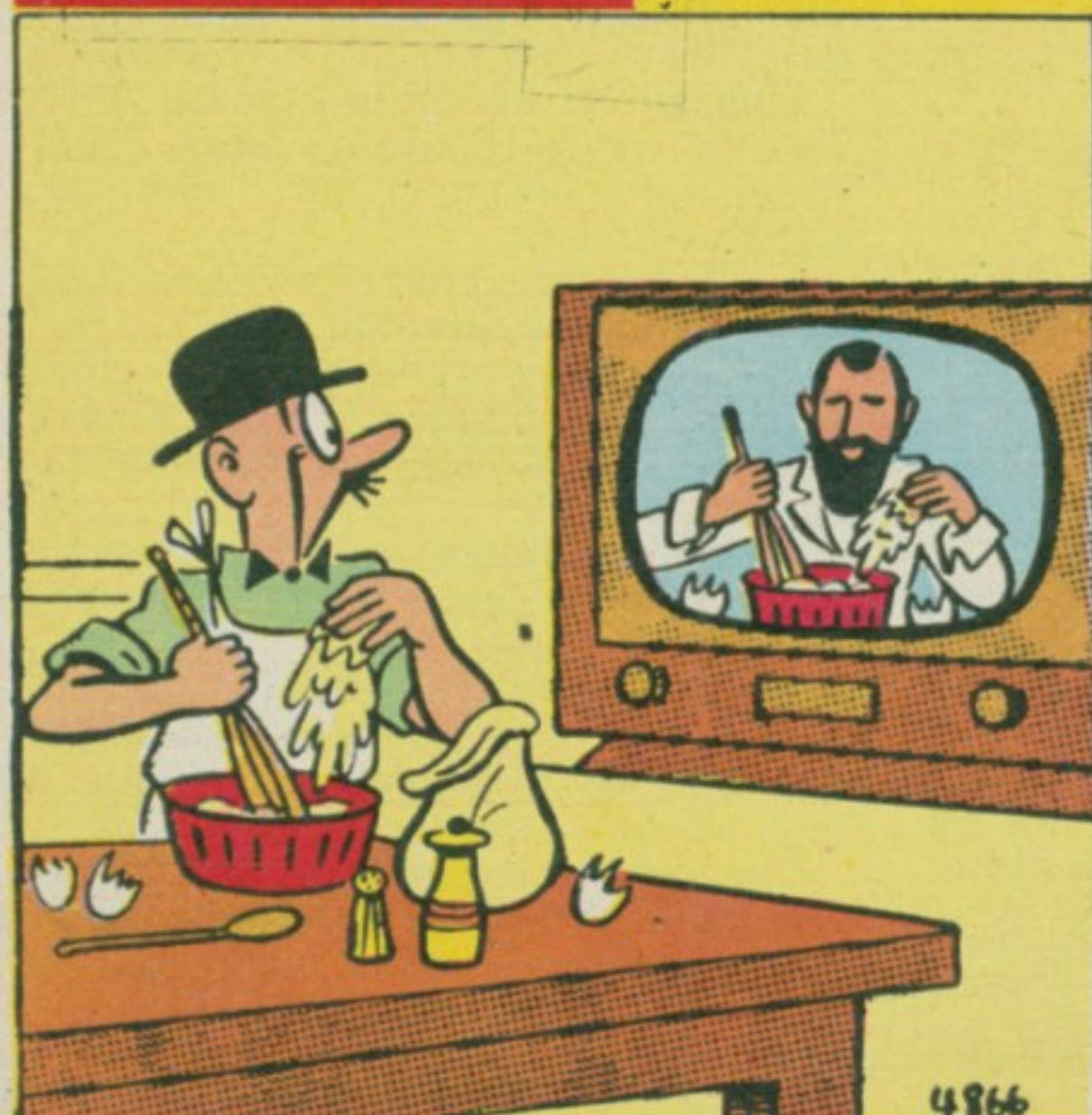
Задатак смо извршили. Дигли смо у ваздух немачку композицију теретних вагона пуних муниције и још на два места разорили пругу.

Сигуран сам да нам то не би пошло за руком да није било дечака с чудним именом Ферапонт и срцем као у правог војника.

Николај Федоров

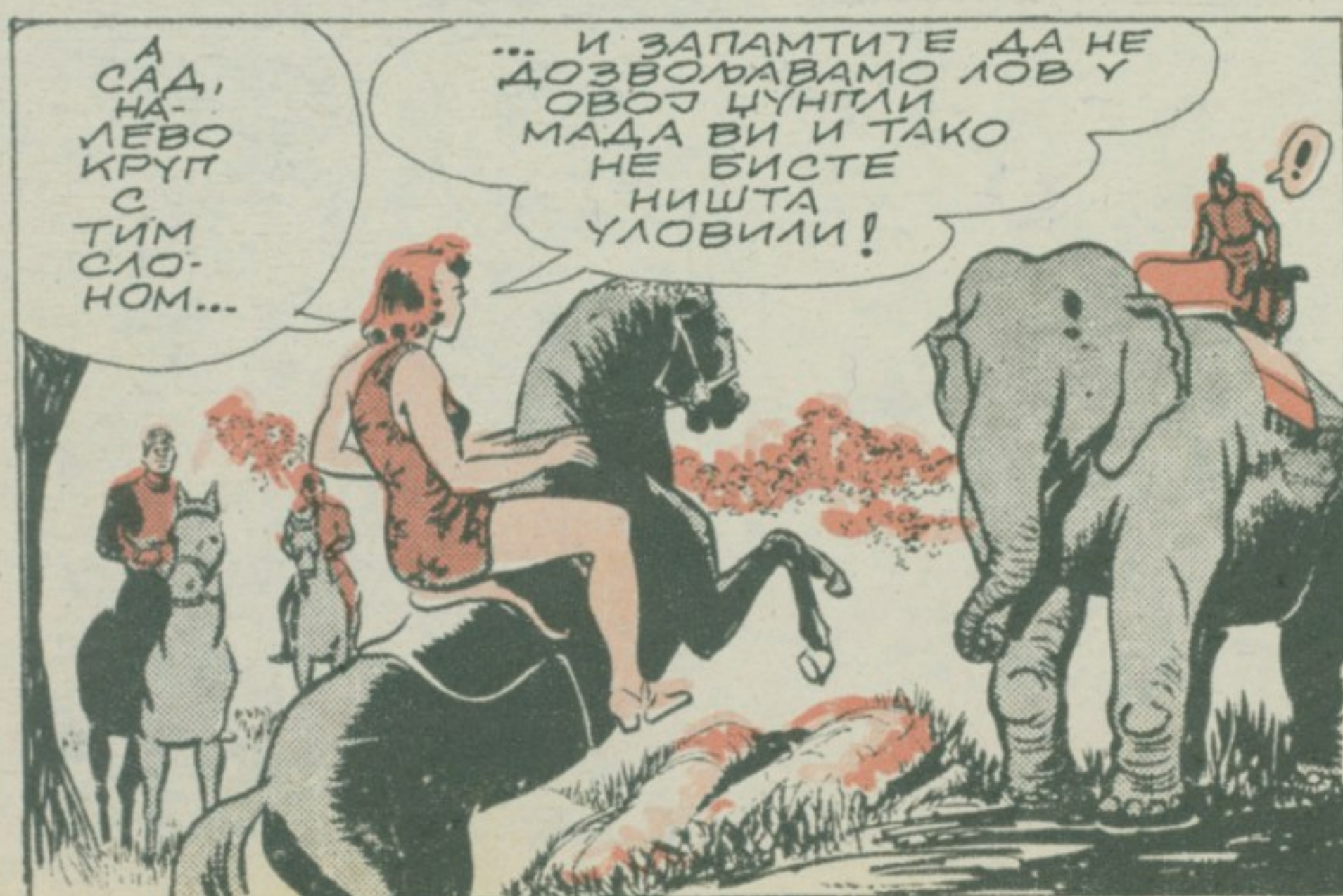
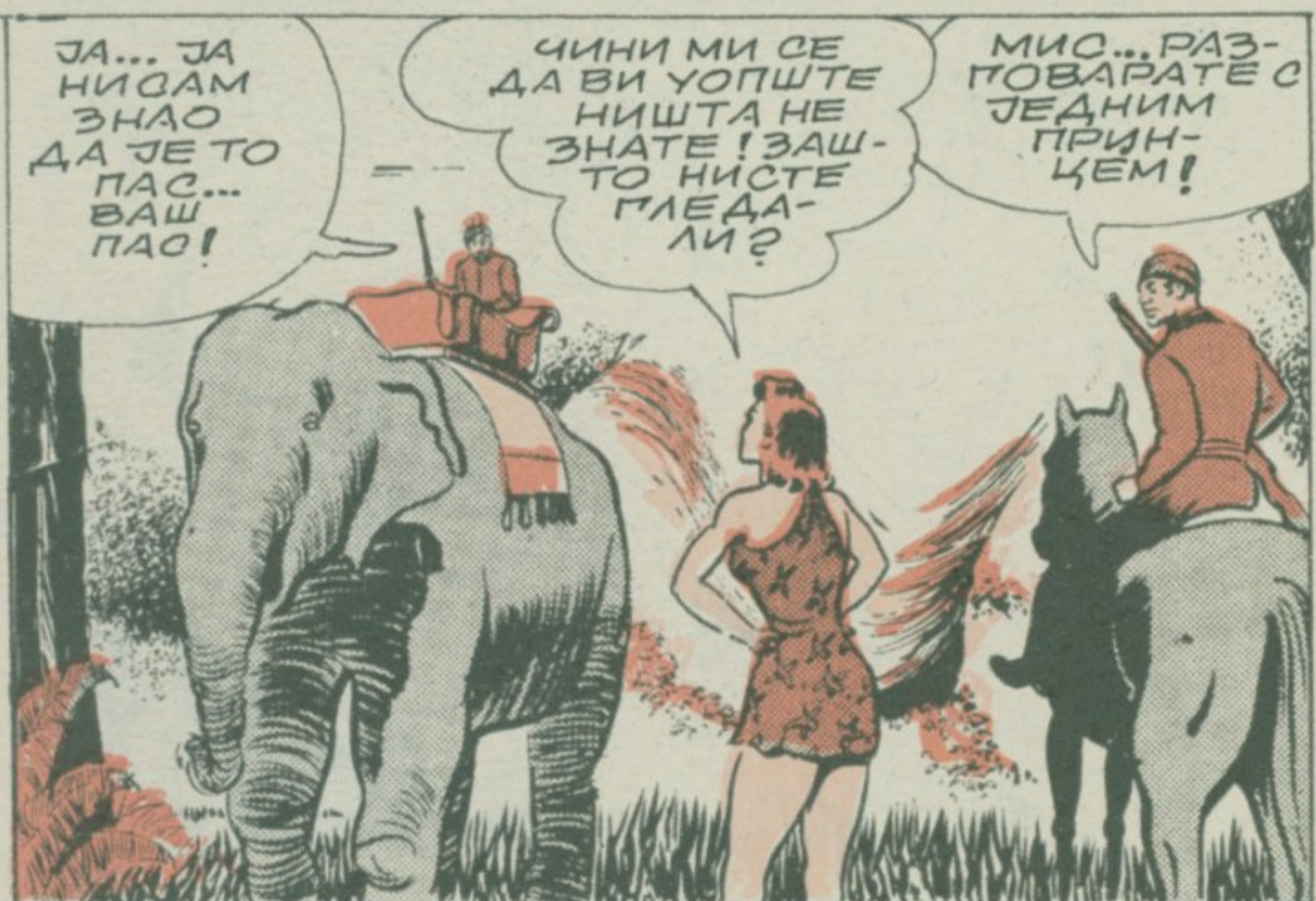
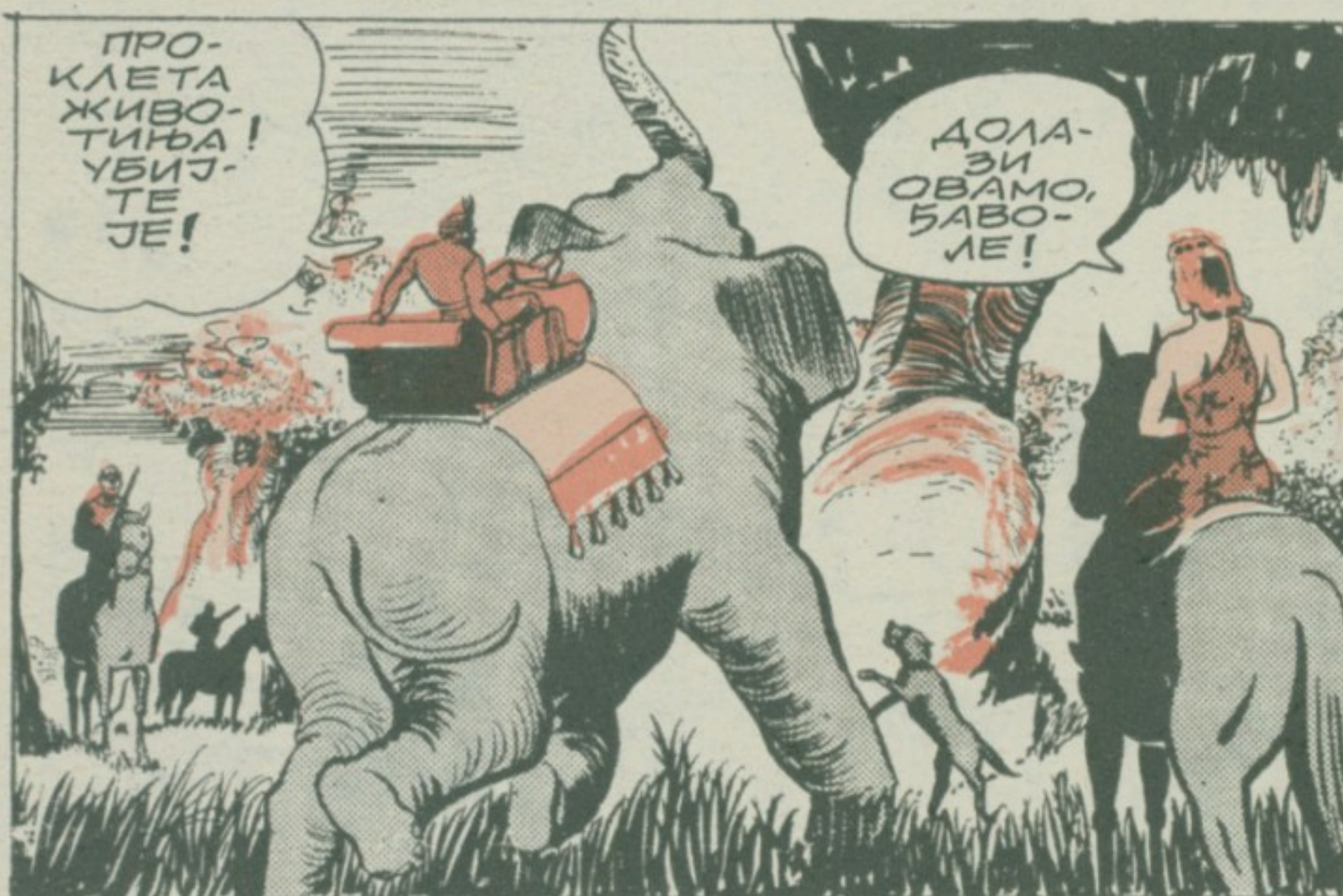
ГАВРА

Фантом: БЕЛОВА ЖЕНИДБА

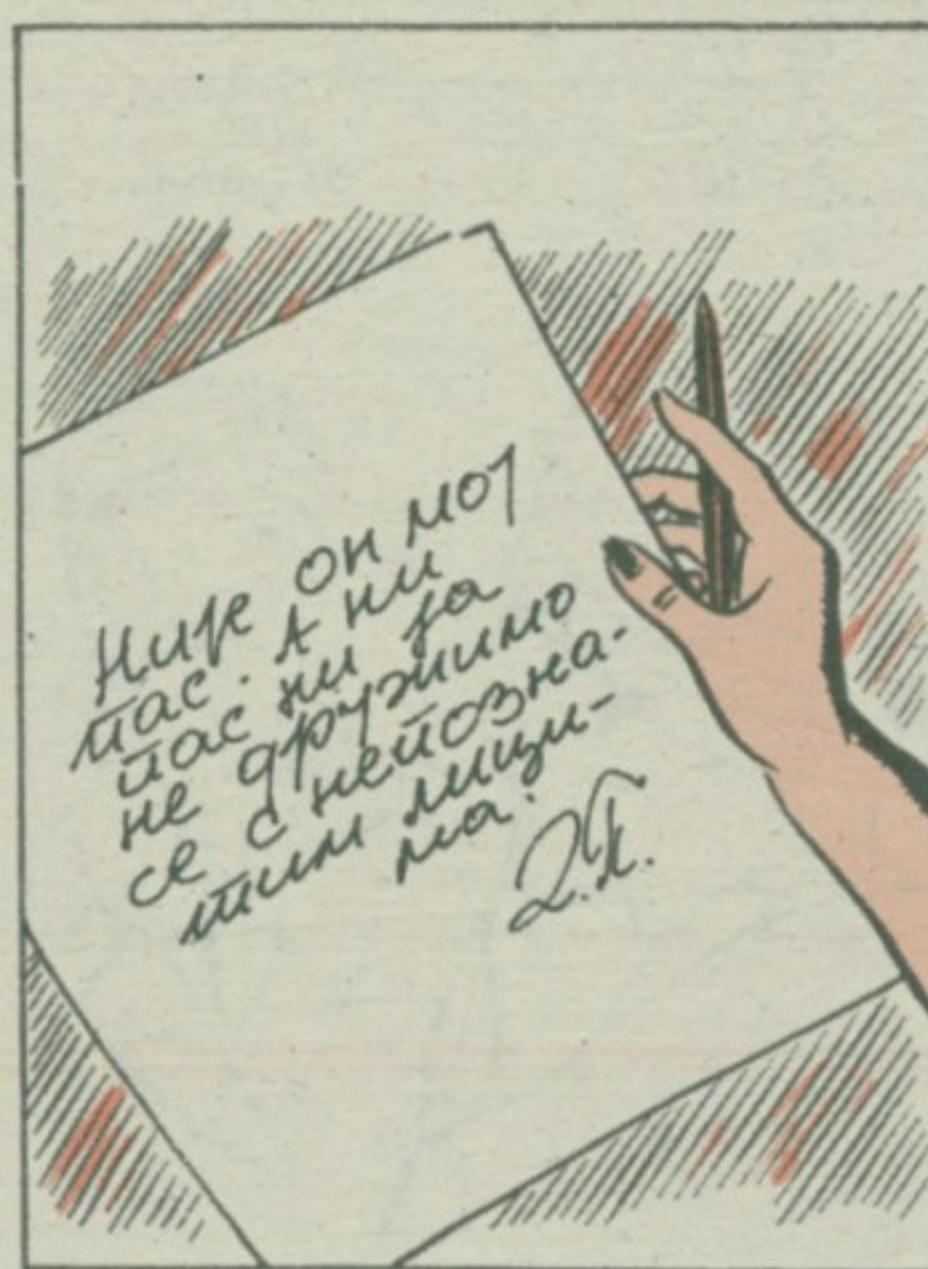

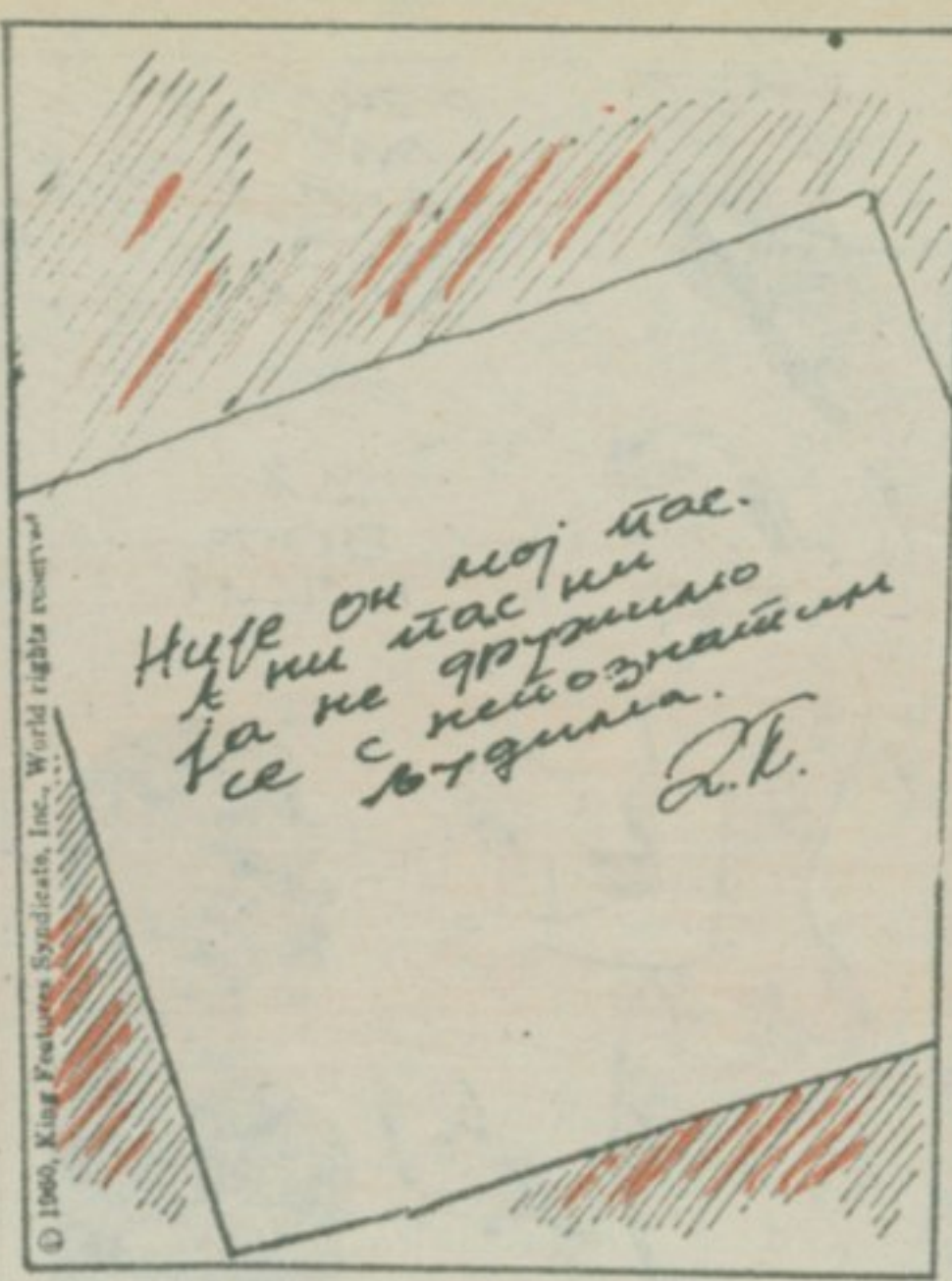

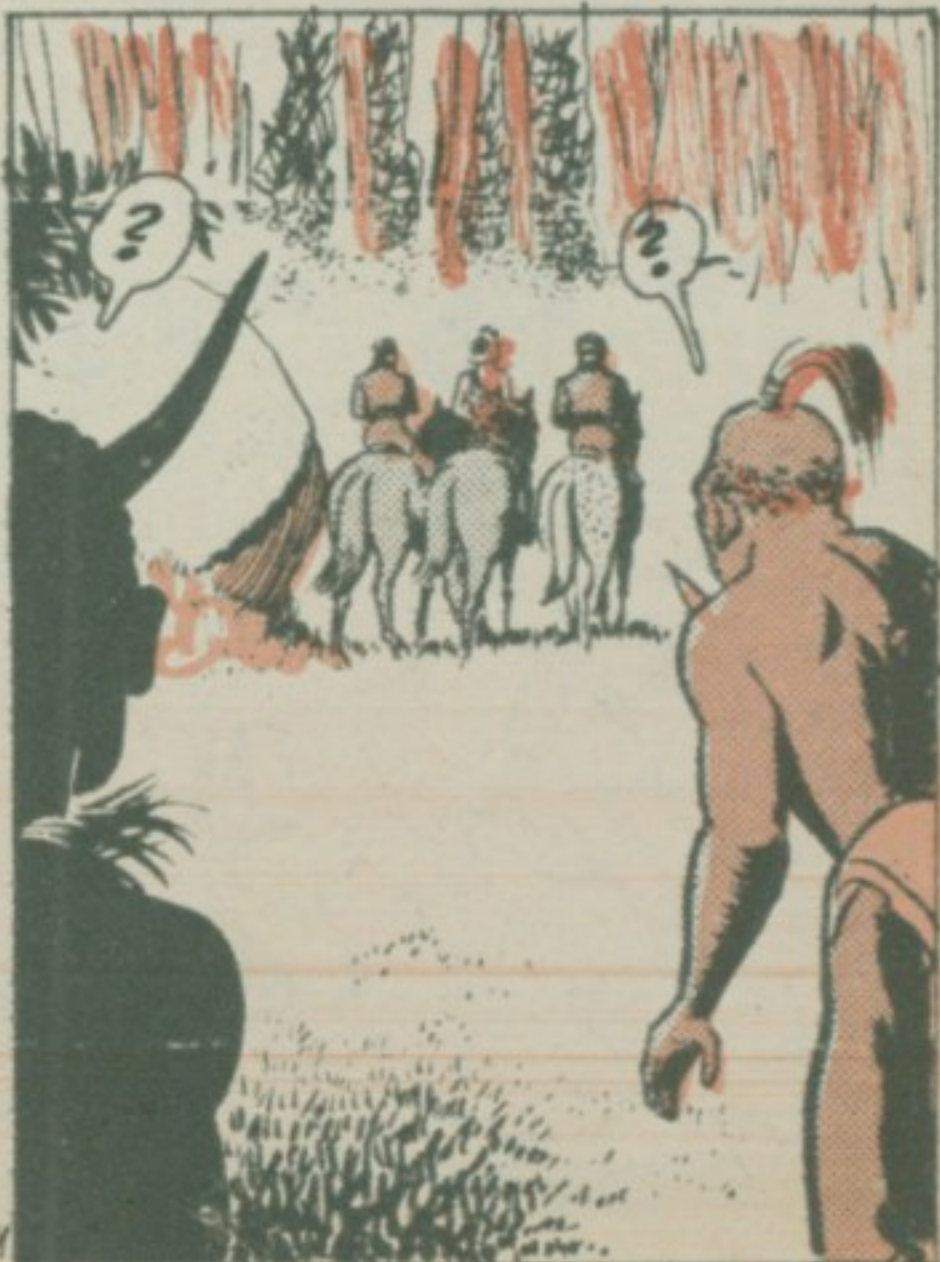

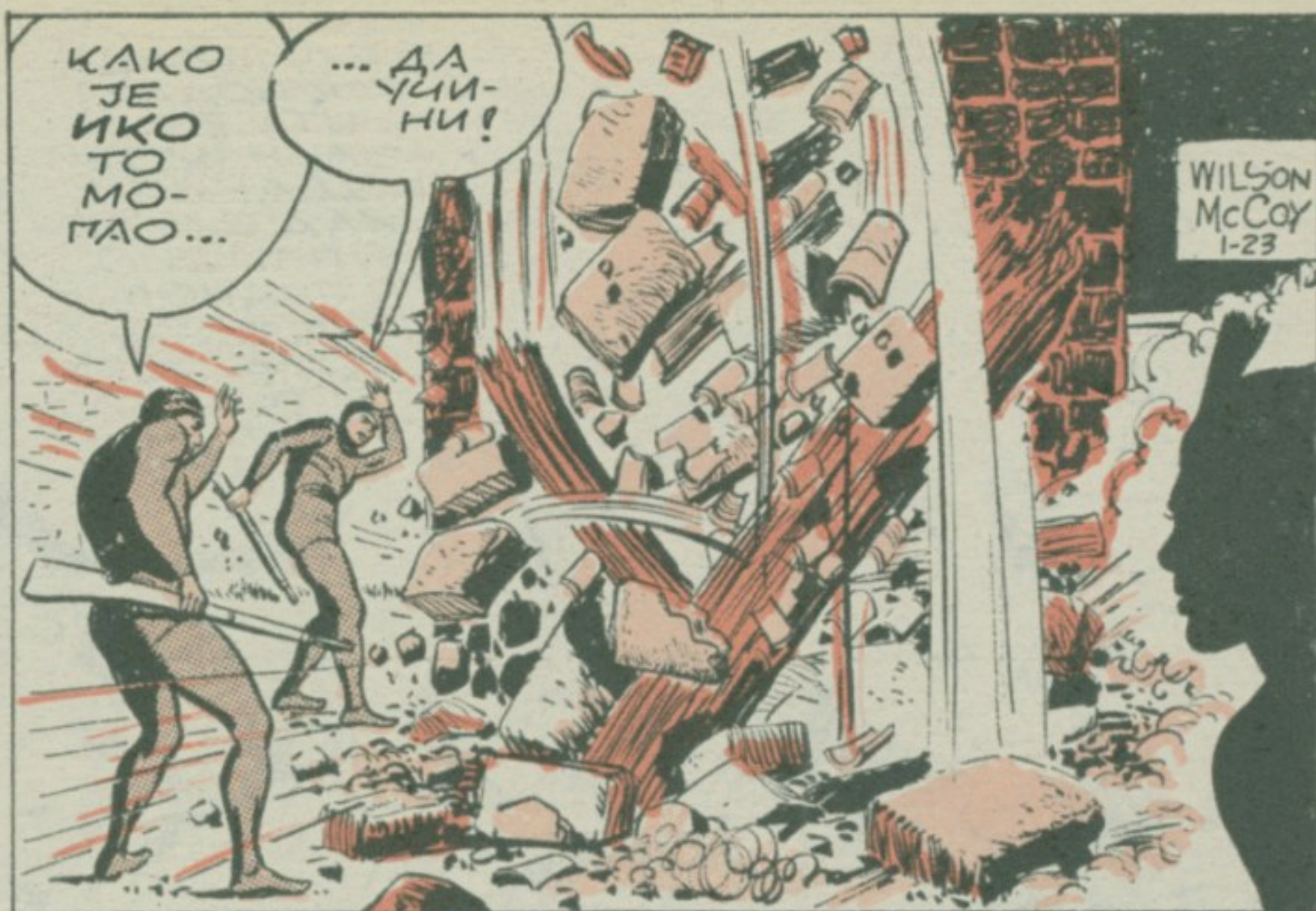

ДОК
СЕ
КРОВ
КУЛЕ
РУ-
ШИО...

... ФАНТОМ
ЈЕ
СКОЧИО...

КАКО
ЈЕ
ИКО
ТО
МО-
ПАО...

... ДА
УЧИ-
НИ!

WILSON
McCOY
1-23

РЕ-
КАО
ЈЕ ДА
НЕ
РАЗ-
ВА-
ЛИТИ
КРОВ!

ЗАР
ПО-
ЛИМ
РУ-
КАМА?

ТО
МОЖЕ
САМО
ФАН-
ТОМ!

ШТА... ОВАЈ...
ШТА ЈЕ С
ЊИМ
БИЛО?
БИО
ЈЕ НА
КРО-
ВУ!

WILSON
McCOY
1-24

МОРА ДА ЈЕ
ПАО
ЗАЈЕДНО С
КРОВОМ!
ПОТРАЖИТЕ
ГА... ВИ
ТУ...

... А ВИ
НА
ДРУГОЈ
СТРА-
НИ!

ОВДЕ
ГА
НЕМА!

ЛЕПО
НАС
ЈЕ
ОПО-
МЕ-
НУО!

ЈЕСИ ЛИ
ВИДЕО
ПРИНЧЕВО
ЛИЦЕ КАД
СЕ КРОВ
СРУ-
ШИО?

WILSON
McCOY
1-25

НИГДЕ
ГА
НЕМА!

ПА
ГДЕ
ЈЕ?

СИГУР-
НО УЧУН-
ГЛИ! КАЖУ
ДА МОЖЕ
ДА ЛЕТИ
КАО
ПТИ-
ЦА!

ОПКОЛИТЕ КАО
ДВОР!
ПУЦАЈТЕ
НА
СВАКОГ
КО СЕ
ПРИ-
БЛИЖИ!

ГОС-
ПОДАРУ,
ОНИ
СЕ
ПЛА-
ШЕ!

МНОГИ СУ
ОДРАСЛИ У
БЛИЗИНИ
ЏУНГЛЕ И
ВЕРУ-
ЈУ У
ФАН-
ТО-
МА!

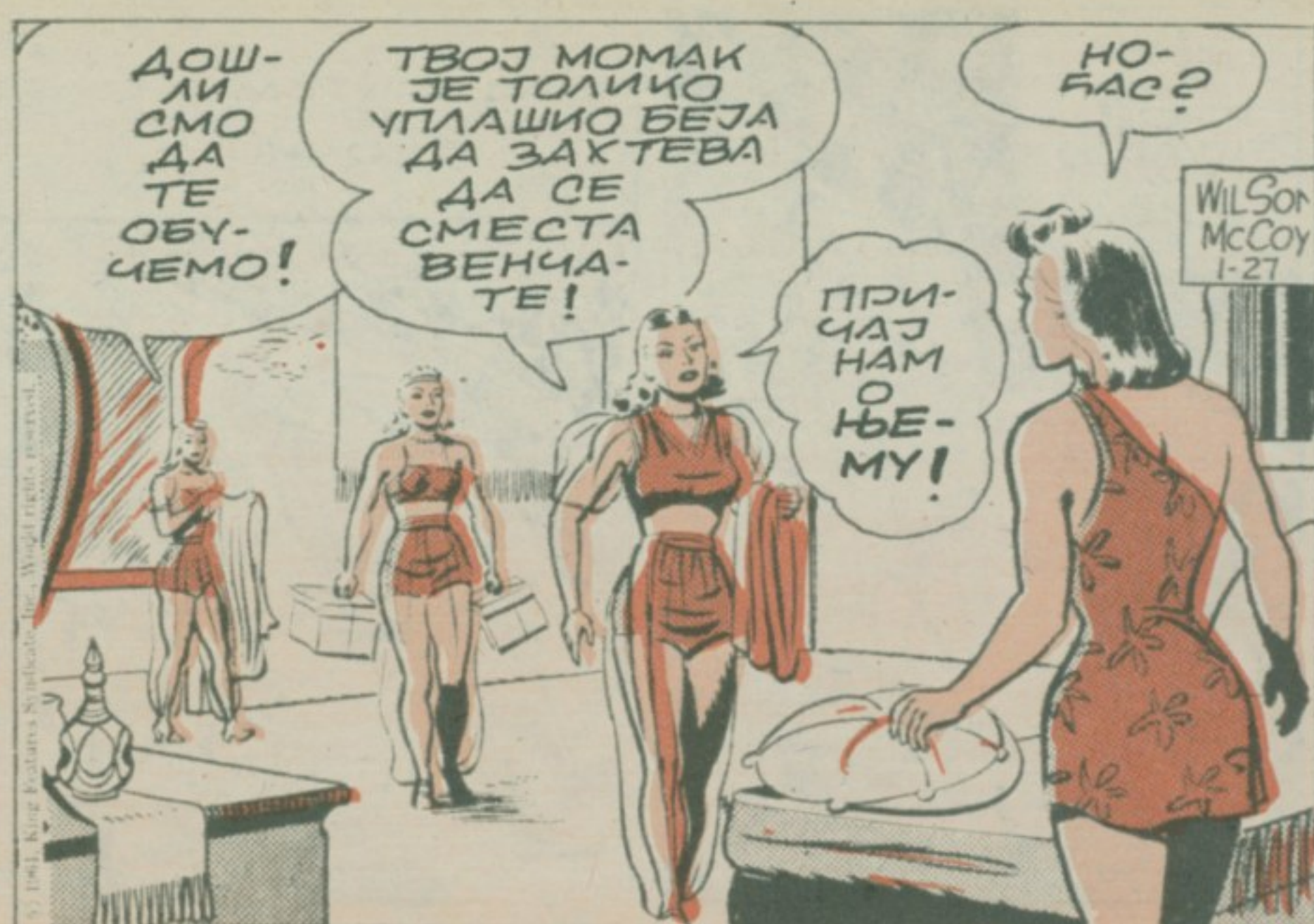

МА КО ДА ЈЕ... СРУ-
ШИО НАМ ЈЕ
КРОВ... И НЕСТАО!
ЉУДИ СУ У ПАНИЦИ!
ОДУСТАНИТЕ
ОД
ЖЕНИДБЕ...

ВЕЋ
ИМАТЕ
49
ЖЕНА!

НИЈЕ
ВИШЕ У
ПИТА-
ЊУ
ДЕВОЈКА...
ВЕЋ МОЈ
ПО-
НОС!

ЖАЖКУ
ДА ЈЕ
БЕЈ
САЧЕКАО
НОГ,
ДА БИ СЕ
КРИ-
ШОМ
ВРАТИО
У ПА-
ЛАТУ.

ВИДЕЛИ СУ ГА ИПАК
АЛИ СЕ НИКО НИЈЕ
СМЕЈАО ЈЕР ЈЕ ОН
ЈОШ БИО ЊИКОВ
ВЛАДАР...

БЕЈ СЕ ОСЕЋАО
ТОЛИКО ПОНИЖЕН
ДА ЈЕ ИЗДАО ЗА-
КОН КОЈИМ ЈЕ
СВОЈИМ ПОДАНИ-
ЦИМА ЗАБРАНИО
ДА ПОМЕНУ РЕЧ
ФАНТОМ...

АЛИ ТО НИЈЕ СПРЕЧИЛО
ЊЕГОВЕ ЖЕНЕ ДА
ЧИТАЈУ ЛЕГЕН-
ДЕ О ФАНТОМУ.

WILSON
McCOY
2-10

ЛЕГЕНДЕ СЕ ШИРЕ,
РАЈАЈУ СЕ НОВЕ...
КАКО ЈЕ
ФАНТОМ
ПОБЕДИО БЕЈОВУ
ВОЈСКУ... БАЦИО
ЧИТАВ
КРОВ...

...ТОЛИМ
РУКАМА
РАЗМИЦАО
И РУШИО
ЗИДОВЕ...

АЛИ,
КАО И СВЕ
ЛЕГЕНДЕ,
И ОВА
ПОСЛЕДЊА О ФАНТОМУ
МАЛО
ПРЕТЕРУЈЕ...

WILSON
McCOY
2-11

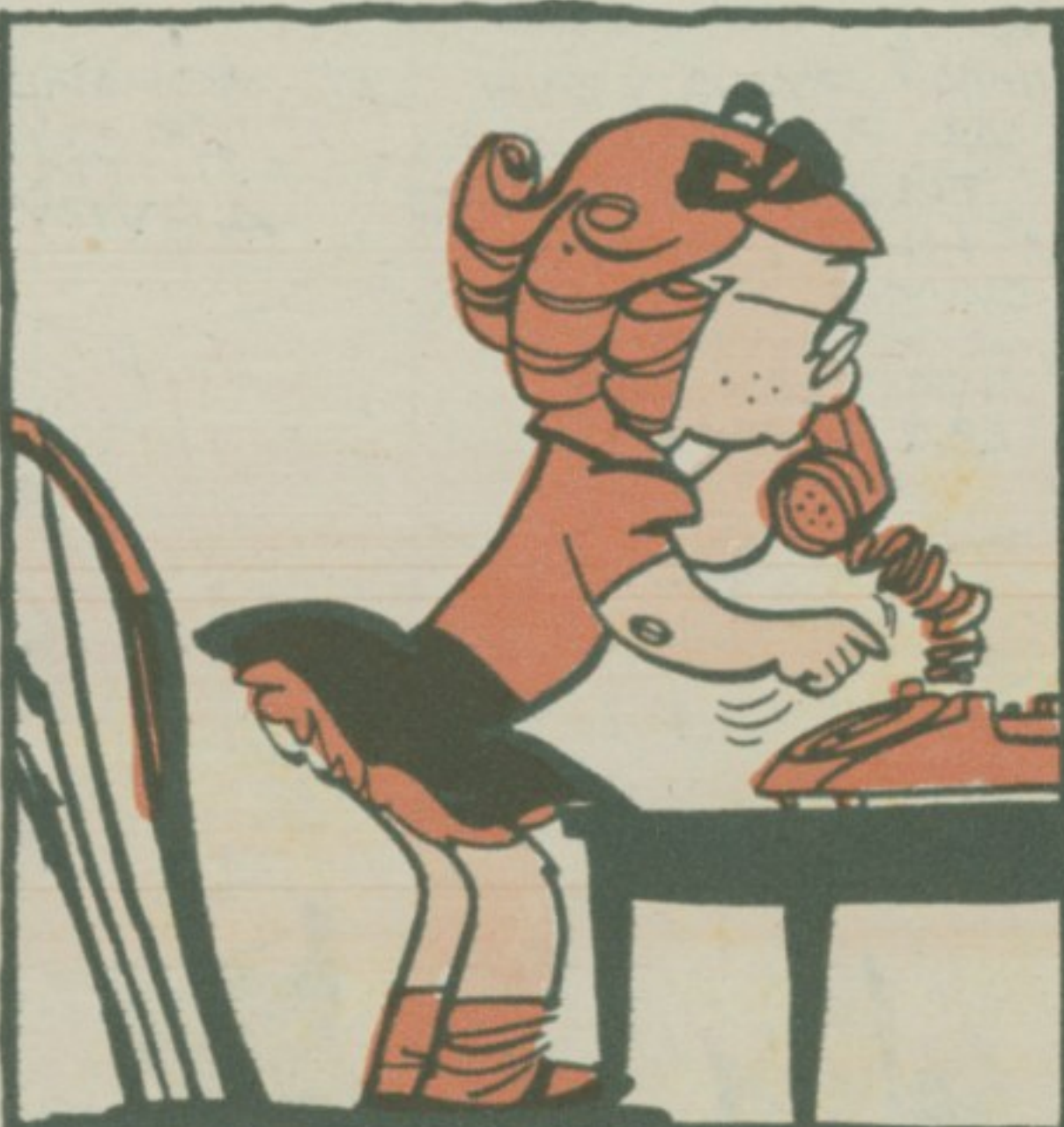
КРАЈ

СВАТЊА

КАКО СЕ УСУ-
БУЈЕШ ДА МОЖУ ЛУТ-
КИЦУ НАЗОВЕШ
ДРОЊАВИЦОМ!
НИКАД ВИШЕ
НЕЋУ С ТОБОМ
НИ РЕЧ ДА
ПРОГОВО-
РИМ! НИ-
КАД! НИ-
КАД!

БАШ
ФИ-
НО!

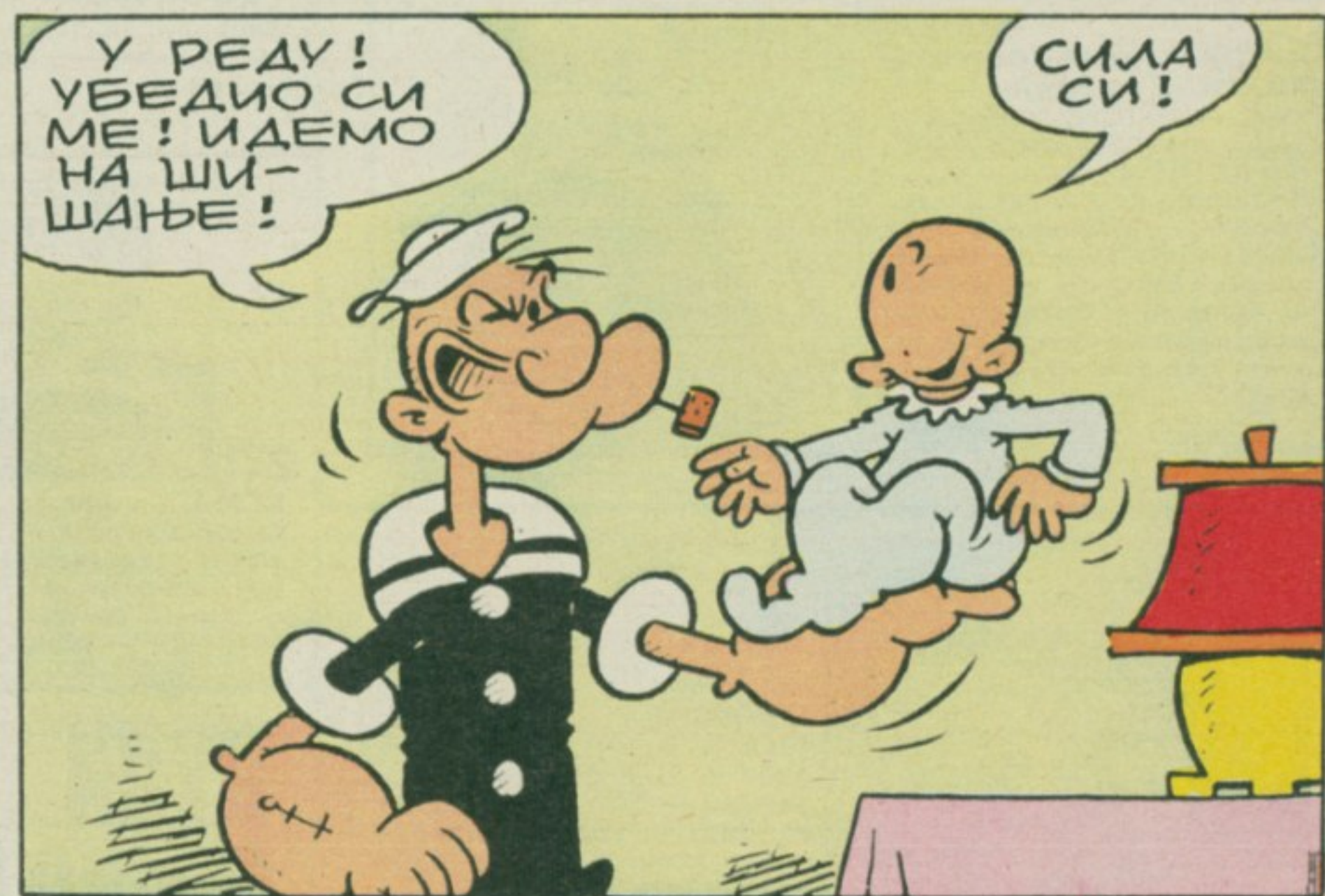
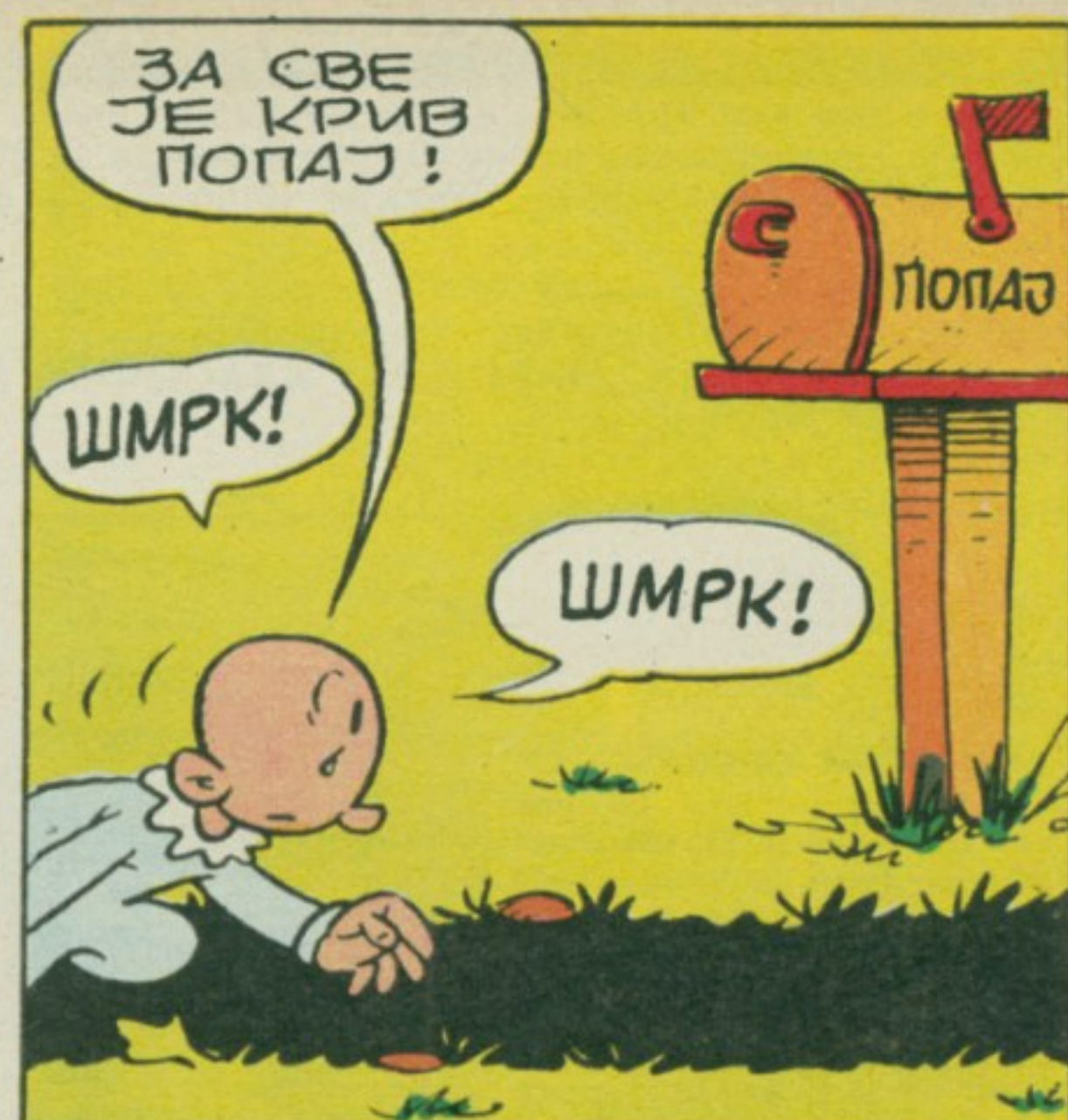

ОВО ЈЕ ПЛОЧА!
ВОЛИМ ТЕ, ДЕНИСЕ...
ВОЛИМ ТЕ, ДЕНИСЕ...
ВОЛИМ ТЕ,
ДЕНИСЕ...

КРАЈ

МИЦКО

ЗАБАВНИКОВА ПРОДАВНИЦА ПЛОЧА

Пружамо вам прилику да преко нашег листа набавите најновије грамофонске плоче. Треба само да испуните наруџбеницу, а плоче ћете платити поштару кад вам их донесе.

Забавник ће у сваком броју доносити листе са ценом плоча на којима ће бити заступљена:

ПОП, ЗАБАВНА, НАРОДНА, КЛАСИЧНА И ЦЕЗ-МУЗИКА.

МУЗИЧКА ПОШИЛКА

195

МИРА ВАСИЉЕВИЋ — Ја на прозор — Ај, ја сам шећер — Чија је оно звезда — Тишина нема влада свуд — Вита јела до неба — Где ћеш бити, лепа сејо — Опрости ми, мила мати — Сињи муњо — Немој да ме кунеш — Празан медаљон — Код друге утеху тражи — Момак за једно вече — Мирино коло. Цена 36. — дин.

196

cine

ПРЕДРАГ ГОЈКОВИЋ — ЦУНЕ — Кафу ми драга испеци — Под Авалом сви је знају — Пшеничице, сит но семе — Мој Милане, кад у војску поћеш — Ево срцу мом радости — Ком шиница — Пробија се ко-ловоња — Шта би била ђу-зел ђула — Шумадинка девојка — С' оне стране Липовице — Ој, Мораво ој — Висенија, кћери најмилија — Уморио је злато моје. — Цена 36. — дин.

197

ПРЕДРАГ ЖИВКОВИЋ — ТОЗОВАЦ — Влајна — Испод липе крај потока — Мирјана — Ја сам лапа — Извор вода извирала — Виолино, не свирај — Јеремија — Војникова судбина — Кад одеш, једног дана — Нећу да се женим — Луло моја, сребром окрвана — Нема брата док не роди мајка — Цена 36. — дин.

198

СЕЛИМОВА — ЖЕЛЧЕВСКИ — Врати ми се, мило либе — Вие се оро македонско — Воденичаре, дер венцијо — Тргнала ми рума — мома — Мојто либе на печалба оди — Машко оро — Земи мома Македонка — Као што е таа ча-ша — Врала мома капини — Марије, дилбер бела Марије — Пијеме, пијеме — Македонско оро — Цена 36. — дин.

199

ОЛГА ЈАНЧЕВЕЦКА — Чу бик — Каљитка — Прош-чај — Адназвучно звенит — Калољчик — Мимоза — Бид маја ромбала — Пускај циган поет — Цве-ти маја — Хорош малчик — Ех, била не била — Все ми били млади — Раз па-шољ — Цена 36. — дин.

203

ЗАИМ ИМАМОВИЋ — Кад акшам дође — Це-нана — Цена 11. — дин.

204

ПРИЈАТЕЉИ — Ноћас сан снива — Свит прид-порт — Цена 11. — дин.

207

МУХАРЕМ СЕРВЕЗОВСКИ — Чекају те ја — Засвирај песму што го-ри и пали — Цена 11. — дин.

208

МЕВЛИДА ЧЕХАЛИЋ — Волим те као пре — Нађи своју срећу — Цена 11. — дин.

211

ЕСМА — Гледај мајко-каков бекрија — Кате, лично девојче — Нек-јум невеста да бидам — Греша се од корен-корнеше — Цена 12. — дин.

212

ТИХОМИР ПАУНОВИЋ — Кола — Власки појас — Рашуначко коло — Радујевачко коло — Волујско коло — Цена 12. дин.

209

САФЕТ ИСОВИЋ — Мој коњићу мили — Шта би севдах без нас двоје — Цена 10. дин.

210

МИЛОШ МИЛОШЕВИЋ — Петао зору до-звива — За љубав жи-вим — Продала си на-шу срећу — Спомени моје име — Цена 12. — дин.

213

МИКАН ОБРАДОВИЋ — Нова кола — Скок-кдо — Коло у шест — Височко коло — Ста-ринско коло — Цена 12. дин.

214

СЕКСТЕТ СТАРИ БЕОГРАД — Вледи Месец загрио звезду Даницу — Два се тиња побра-тила — Не лудуј, Лело — Милкина кућа на крају — Цена 12. — дин.

КУПИ ПРЕКО ПОШТЕ!

Чувајте све наше МУЗИЧКЕ ПОШИЛКЕ јер објављене листе грамофонских плоча СТАЛНО ВАЖЕ. То значи да на једној наруџбеници (од најмање 50 динара) можете да поручите плоче са старих и нових наших листа, и то без обзира на врсту плоча и музике коју наручујете (лонг-плеј или сингл-плоче, поп, забавна или народна, класична, цез-музика).

Цена плоче преко Забавника иста је као и у радњама, или чак (за неке плоче) и нижа!

ПОКЛОН: Код наруџбина од 100 динара и више, Продукција грамофонских плоча РТБ поклања вам по једну плочу по свом избору (која се не налази у овом списку). За сваких даљих 50 динара наручених плоча, добијате још по једну поклон-плочу.

Пажљиво изаберите плоче, напишите њихове бројеве и своје податке на наруџбеницу, залепите је на дописницу и пошаљите на адресу: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, Македонска број 29.

ВАША НАРУЏБИНА НЕ СМЕ ДА БУДЕ МАЊА ОД 50 ДИНАРА, ПОШТО ПОШТАРИНУ НЕ ПЛАЋАТЕ ВИ НЕГО МИ.

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво наручујем плоче под бројевима:

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштан. број и место)

(Улица и број)

Датум

Потпис

Наружбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

1

9 ПИТАЊА

Ово је први задатак велике Забавни-
кове игре и зато сачувај купон број 1.
Биће још два. Ако тачно одговориш на
сва питања из сва три задатка, можеш
добити скупу награду.

ПРАВИЛА КОНКУРСА. — Сви читао-
ци Политикиног забавника имају право
да учествују у овој игри. За тежа питања
дозвољено је затражити помоћ старијих
укућана или отворити енциклопедију. Ме-
ђу свима који тачно одговоре на сва пи-
тања извући ће се добитници скупочених
награда.

КАКО СЕ ШАЉУ ОДГОВОРИ. — Пр-
во пажљиво погледај слике и прочитај
текст испод њих. Затим исеци купон број
1 из доњег левог угла и у њега редом
упиши одговоре на постављена питања.
Испуњен купон залепи при врху допис-

1 Често смо се дивили његовој вештини на
коњу с хватаљкама. Овај врхунски спортиста
освојио је на светским, европским и олим-
пијским такмичењима 17 златних медаља.
Знаш ли његово име?

2 Сахрањен је у ма-
лој капели на вр-
ху Ловћена где се
сада подиже ве-
личанствен маузо-
леј достојан ње-
говог стварала-
штва. Упиши ње-
гово име на ку-
пон јер смо си-
гурни да знаш ко
је написао „Гор-
ски вијенац“.

нице јер ће ти требати простор за још два
купона. **ПАЗИ!** Дописницу ћеш послати
тек кад одговориш на сва питања из три
задатка (Забавник број 1133, 1134, 1135),
односно кад залепиш сва три купона с од-
говорима. Не заборави да на другој стра-
ни дописнице читко напишеш своје име,
презиме и пуну адресу с поштанским бро-
јем како би награде стигле на време и на
право место. Све то пошаљи на адресу:
Политикин забавник — 11001 Београд,
пошт. фах 124, Македонска 29.

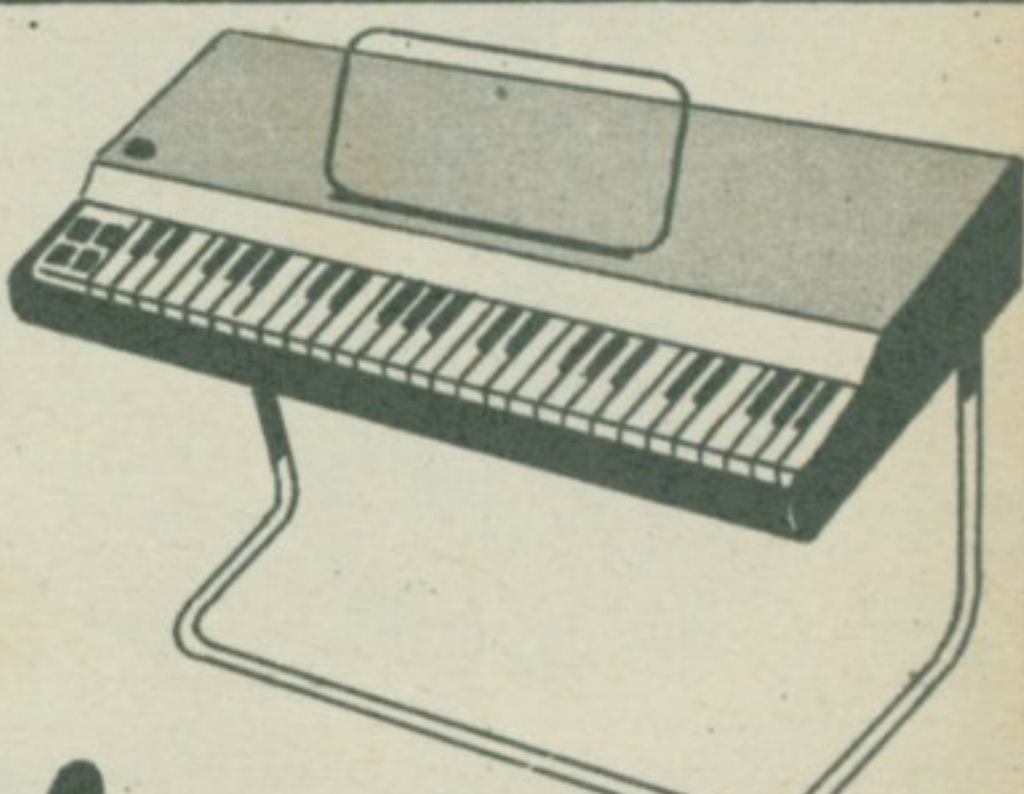
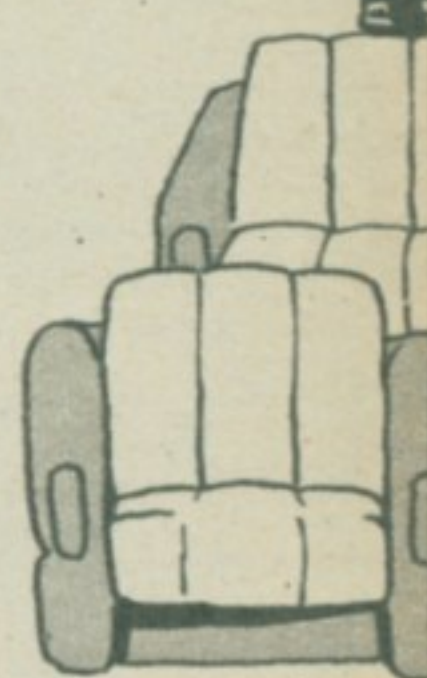
3 Био је вођа устанка хрватских и словенач-
ких кметова у Сељачкој буни која је избила
пре четири стотине година против феудал-
них угњетача. Мучен је и крунисан усијаном
круном. Његово име је?

ЉУДИ,
ТО ЈЕ
НЕВЕРОВАТНО!
ЗАБАВНИК ЋЕ
ПОДЕЛИТИ 150
КОФЕРА ПУНИХ
ЖВАКА! ИДЕМ
ОДМАХ ДА КА-
ЖЕМ ЏОЗУ!

1x

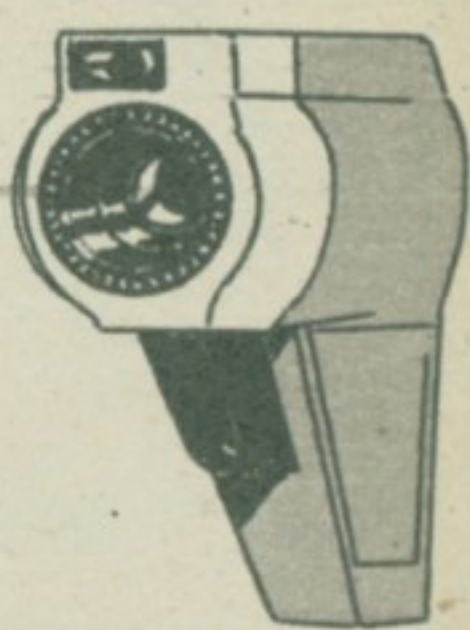
**ЈЕДНА САЛОНСКА
ГАРНИТУРА**, веома у-
кусна, удобна и модер-
на. Поклон је Дрвног
комбината „БРЕСТ“ из
Церкнице. Вредност
7000 нд.

1x

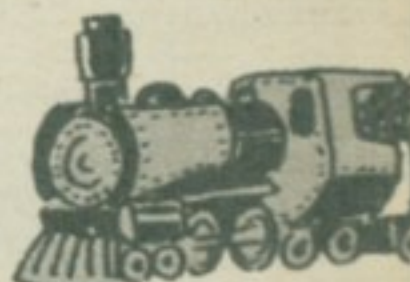
**ЕЛЕКТРОНСКЕ ОР-
ГУЉЕ** са 37 кључева и
уграђеним амплифика-
тором и звучником ви
соког квалитета. Вред-
ност 2.150 нд.

ТРИ „ВЕРНОН“ КАМЕРЕ ја-
панске производње са уграђе-
ним светломером. Ширина траке
8 мм, погон на батерије. Вред-
ност 450 нд.

3x

10x

100x

**СТО ГУМЕНИХ
ЛОПТИ** чији изглед
и величина одгова-
рају кошаркашким
и фудбалским лоп-
тама. Вредност 27,50
нових динара.

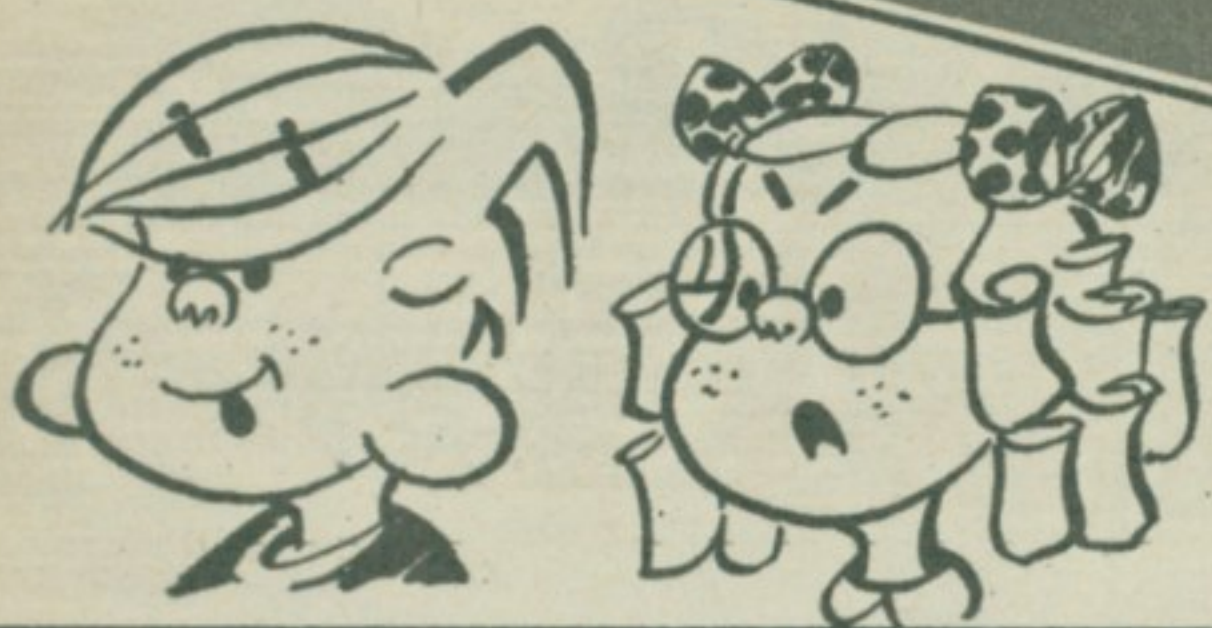
КУПОН БРОЈ 1

ОДГОВОРИ:

1. _____
2. _____
3. _____

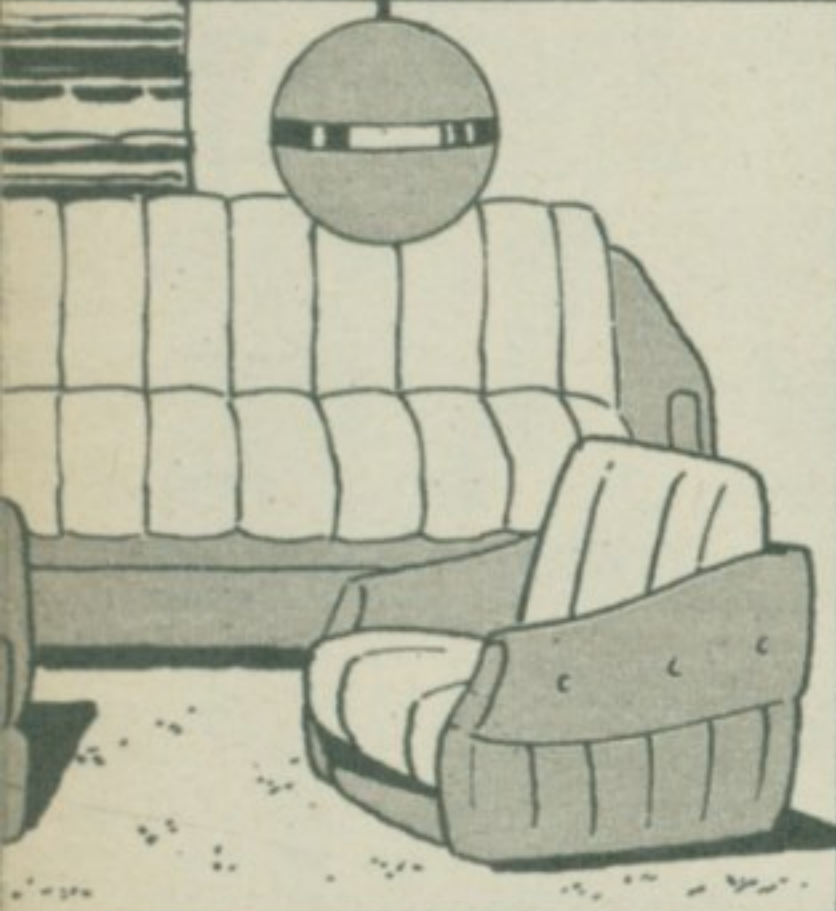
464 НАГРАДЕ!

1

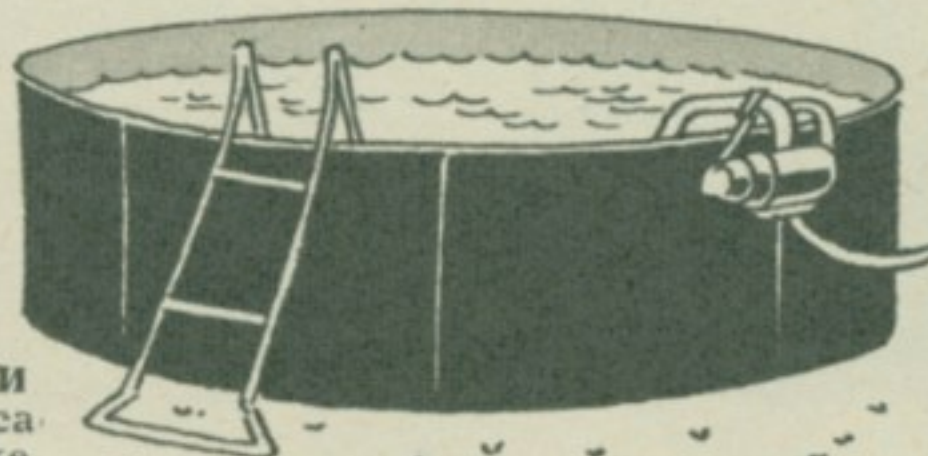

ПИТАЊА
И НИСУ ТАКО
ТЕШКА! БАР
ЗА МЕНЕ!

*****ТРИ ГЛАВНЕ НАГРАДЕ:*****

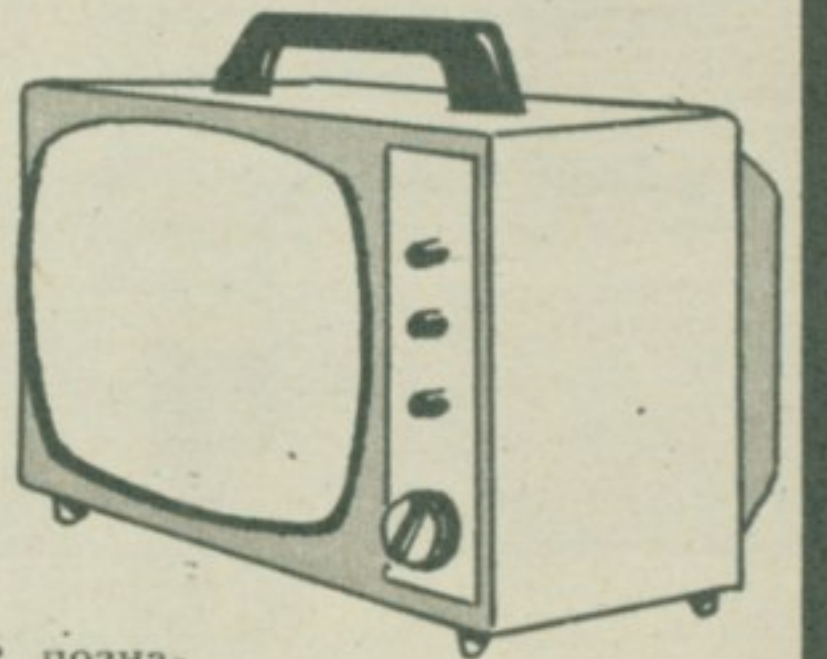

1x

КРУЖНИ МОНТАЖНИ
БАЗЕН ЗА КУПАЊЕ са
филтером, аустралијске
производње. Лако и брзо
се монтира, димензије: 90
цм дубина и 3,60 м шири-
на. Вредност 6.260 нд.

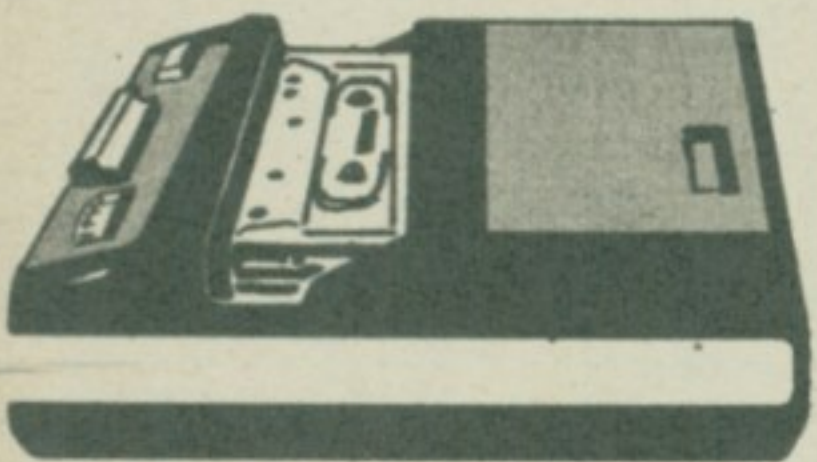
1x

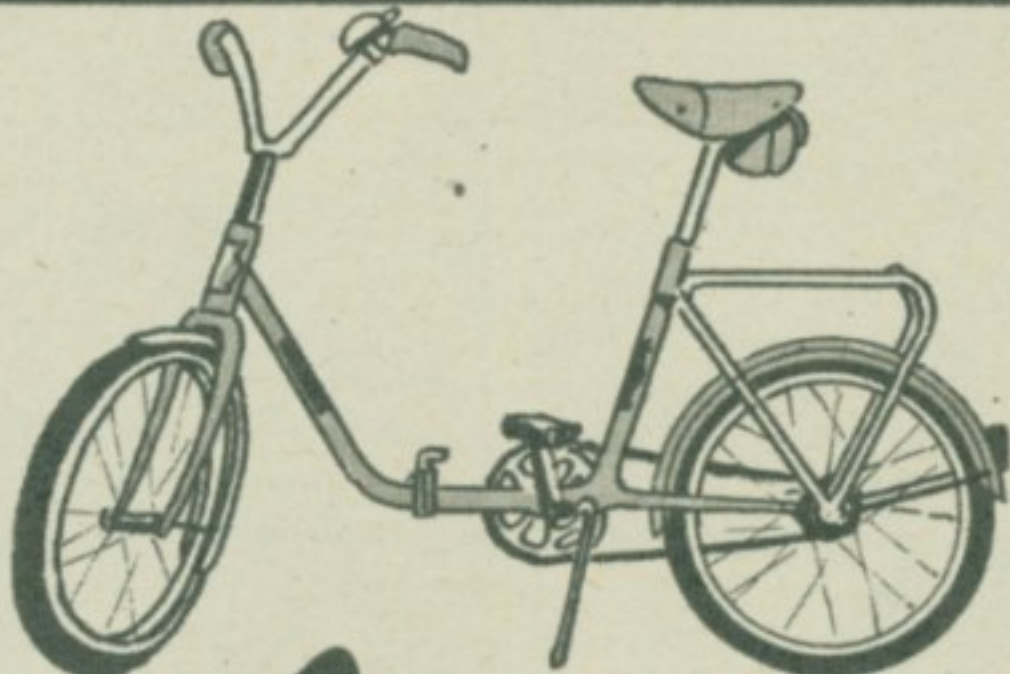
ПОРТАБЛ ТЕЛЕВИЗОР, позна-
те марке „ГРУНДИГ“ лепог обли-
ка и доброг квалитета. Лако се
преноси. Вредност 1.000 нд.

◆ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:◆

3x

ТРИ МАГНЕТОФОНА који-
ма се лако рукује. Имају ко-
жну футролу са каишем за
ношење. Вредност 1100 нд.

1x

БИЦИКЛ „PONY 1“ — поклон познате фабри-
ке бицикла „РОГ“ из Љубљане. Вредност
750 нд.

10x

ДЕСЕТ РУЧНИХ ШИВА-
ЋИХ МАШИНА. Вредност
85 нд.

10x

ДЕСЕТ ДЕЧИЈИХ ТЕЛЕ-
ФОНСКИХ ГАРНИТУРА
са по два телефона и звуч-
ним и светлосним сигна-
лом. Дужина жице 10 ме-
тара. Вредност 740 нд.

1x

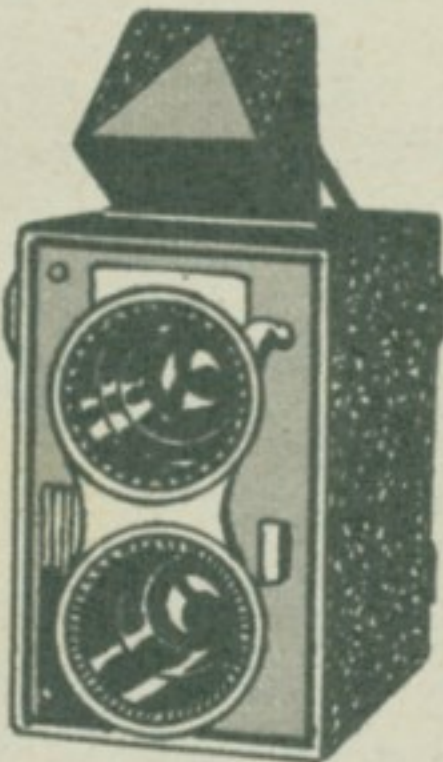
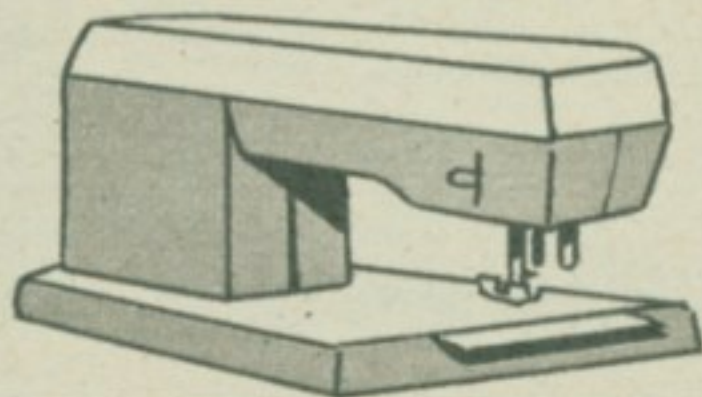

ФОТО-АПАРАТ за тро-
димензионално снимање
„СПУТНИК“, састоји се
од фото-апарата, стерео-
скопа и оквира за копи-
рање. Вредност 300 нд.

10x

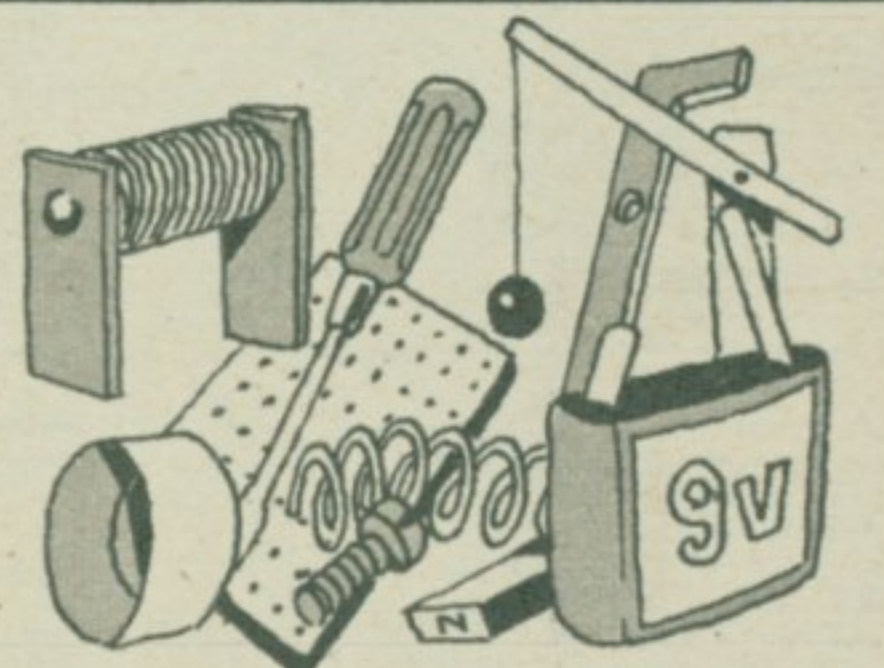
ДЕСЕТ ДЕЧИЈИХ ЕЛЕК-
ТРИЧНИХ ШИВАЋИХ МА-
ШИНА које имају све де-
лове као и праве. Вред-
ност 149 нд.

2x

ДВЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ГИТАРЕ намењене и они-
ма који већ знају да свирају а и почетницима
— поклон „МЕЛОДИЈЕ“ из Менгеша. Вредност
500 нд.

10x

ДЕСЕТ ЕЛЕКТРО-НИО-
НИРА. Збирка садржи 40
техничких делова од ко-
јих се могу склопити чак
и минијатурни генератори
и електромотори. Вред-
ност 139 нд.

150x

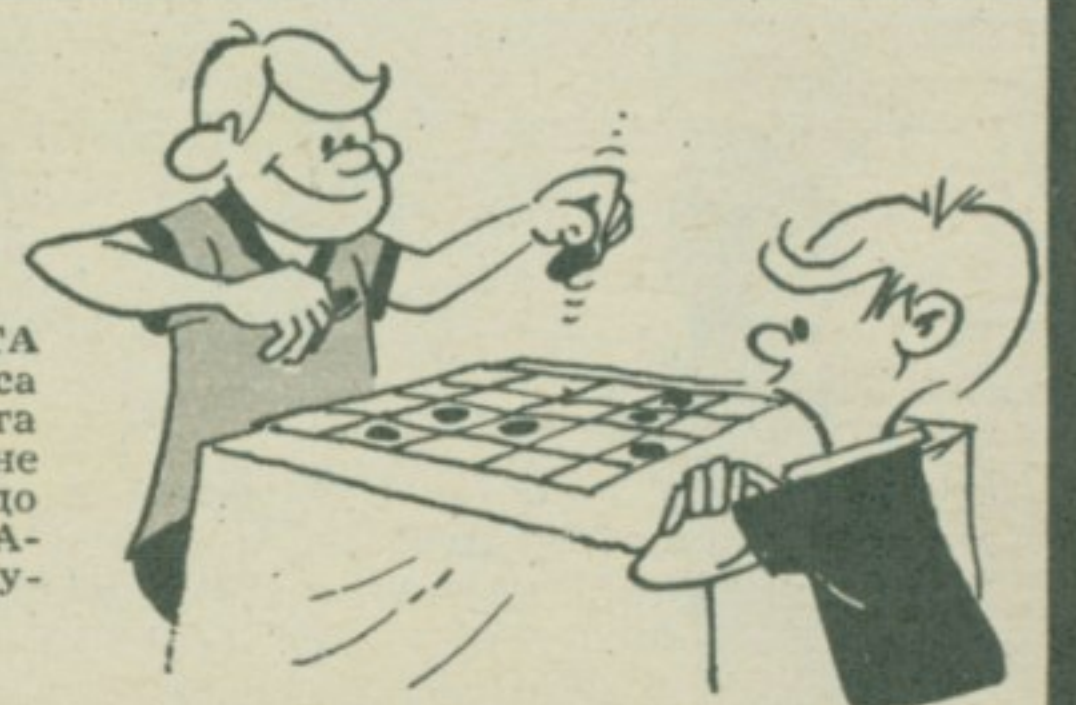
СТО ПЕДЕСЕТ „СЛАТКИХ
КОВЧЕЖИЋА“ који крију у
себи по 3,5 кг квалитетних
Шумијевих бомбона и гума
за жвакање — поклон Пре-
храмбеног комбината „ЖИ-
ТО“ из Љубљане. Вредност
50 нд.

100x

СТО АВИОНА НА
СКЛАПАЊЕ, моде-
ли фирме „РЕВЕЛ“
из Калифорније. —
Вредност 15 нд.

50x

ПЕДЕСЕТ КОМПЛЕТА
„ДВАНАЕСТ ИГАРА“ са
дванаест друштвених ига-
ра (домине, даме, шах, не-
љути се, човече, микадо
и т.д.) — поклон „МЛА-
ДИНСКЕ КЊИГЕ“ из Љу-
бљане. Вредност 96 нд.

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ФЛАШ ГОРДОН И
ЊЕГОВА ДЕВОЈКА
ДЕЈА НАЛАЗЕ СЕ НА
ТАЈАНСТВЕНОЈ
ПЛАНЕТИ
ОГНОМ
ГДЕ ИХ ЈЕ БАЦИО
ФЛАШОВ
НЕПРИЈАТЕЉ МИНГ.
ИЗ ПОСЛЕДЊЕ
ОПАСНОСТИ
СПАСАВА ИХ
ЧОВЕЧУЈАК КОЈИ ИМ
СЕ ПРЕДСТАВИО
КАО КАЗА,
КРАЉ
РОДЕНЦИЈЕ...

ЗАР СЕ
ОВАЈ
ХОДНИК
НЕ СУ-
ЖАВА?

ДА: ТО ЈЕ
ОМИЉЕНА
ЗАБАВА
СТАНОВНИКА
МАШИГРАДА!
ЗИДОВИ СЕ
ПРИБЛИЖАВА-
ЈУ ЈЕДАН
ДРУГОМ
И...

...ЗАТВО-
РЕНИ СМО
СА
СВИХ
СТРАНА!

ОХ,
ФЛАШЕ!
ЗГЊЕЧИКЕ
НАС!

ИМАМ
У БОНУ
НЕКЕ
МИНИЈА-
ТУРНЕ
АЛАТКЕ!
МОЖДА
ЋУ
МОЋИ...

ПРЕКАСНО ЈЕ,
ПРИЈАТЕЉУ
ФЛАШЕ!
ЗИДОВИ СЕ
БРЗО
ПРИМИЧУ!

АЛИ
ГЛЕДАЈТЕ!
ОДОЗГО ВИДИ
ПАУЧИНА
ЦИНОВСКОГ
ПАУКА!
ДОВОЉНО
ЈЕ
ЈАКА...

АХ!
КАО ДА
НЕКО
ГОРЕ
НАМОТА-
ВА
ПАУЧИ-
НУ!
УМАКИ
БЕМО!

У РЕДУ ЈЕ,
ПРИЈАТЕЉУ
ФЛАШЕ!
ОВДЕ ГОРЕ
НЕМА
НИКОГ...

...СЕМ
НАС
РОБОТА!

ПОКУШАО
САМ ДА ВАМ
ПОМОГНЕМ
ДА УМАКНЕ-
ТЕ, СТРАН-
ЦИ, АЛИ...

ДА УМАКНУ?!
ЗАШТО? ОВДЕ СУ
ПОТПУНО БЕЗБЕД-
НИ!

ШТА СЕ ДО-
ГОДИЛО С
НАШИМ ПРИЈА-
ТЕЉЕМ? БИО ЈЕ
ИСПРЕД НАС...

С КРАЉЕМ КАЗОМ?!
ХА! ТО ЈЕ БИЛА САМО
МАСКА ДА ВИХ ЗАДОВО-
ВАШЕ ПОВЕРЕЊЕ И
УЧИНИО ВАС МОЈИМ
ЛИЧНИМ ЗАРОВАРЕ-
НИЦИМА!

1133

У НАДЛЕЖНОСТИ НАСТАВКУ: **ЈЕДНООКИ!**

БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...

Пљуштало је као из ка-
бла. Село Фозиер из-
гледало је као да је
изашло из неког криминал-
ног романа Жоржа Симено-
на. И то предатног. Киша
је натерала мештане да ос-
тану код својих кућа. Инс-
пектор Жеди је паркирао
кола у јединој улици и упу-
тио се пешице ка бакал-
ници.

Када је отворио врата у
радији се зачуо резак звук
звонцета.

— Господин нешто же-
ли? — упитала га је жена
за тезгом.

— Опростите — обрати
јој се он. — Ја нисам одав-
де и молио бих вас да ми
покажете пут до замка ста-
рог Гулевана.

— До куће стогодишња-
ка?

— Да, до куће старог гос-
подина Алберика Гулевана.

— Лепо сам рекла, сто-
годишњака... — И не бој-
те се како ће вас дочекати?

— Како ће ме дочекати?

— зачуди се Жеди.

— Па, да. Стари Алберик
је у последње време постао
веома зао па сам мислила...

— Али, наставио је инс-
пектор, ја само желим да
с њим разговарам.

Бакалка слеже раменима:

— У реду! Што се мене
тиче ја сам само хтела да
вас обавестим шта вам се
може десити. Иначе, идите
право, а затим десно једна
стаза ће вас одвести право
пред кућу.

ОДЛАЗИТЕ С МЕСТА!

Обавештење је било тач-
но. Жеди се ускоро нашао
испред замка окруженог
гвозденом оградом. На ка-
пији није било звона. Уме-
сто њега стајао је старин-
ски звекир. Жеди звекиром
удари два-три пута. Зачуше
се туробни звуци који су се
губили у замку окруженом
густим растињем који је,
очигледно, некада знао и за
боље дане.

Одједном пред инспекто-
ром, као да је пао с неба,
појави се човечуљак чије је
лице било изрезбарено ду-
боким борама. На глави је
имао неку стару, исцпану
капу а у рукама је чврсто
држао ловачку пушку упе-
рену у посетиоца.

— Одлазите сместа! —
повика човечуљак дрхтавим
старачким гласом.

— Али, господине Гуле-
ван...

— Сигурно вас је послао
бележник Бларо? Или мар-
киз од Вирлеза? Губите се!
Слободно им реците да Гу-
леван никад неће напустити
замак! А ако ме буду при-
морали, дићи ћу га у ваз-
дух! А сад брзо одлазите!
Док нисам сасуо ову сач-
му у вас!

— Послао ме је ваш не-
ћак, Марсијал...

— Ха, Ха! Мангуп! Си-
гурно хоће да се докопа
мог злата! Исти је као и
његов брат Ромен, исти као
и бележник и маркиз. Је-
два чекају да цркнем!

— Али не, господине Гу-
леван — протестовао је Же-
ди. — Ја добро познајем ва-
шег нећака Марсијала, он
је познати париски нови-
нар. Он се само брине због
вас и замолио ме је да до-
ђем и да вам објасним.

— Ха! Ха! Има већ сто
година како нисам мрднуо
одавде. Идите и реците им
да нећу да се селим а вас
да више нисам видео. Ста-
рац извуче велики сребрни
сат из џепа и љутитим гла-
сом нареди Жедију:

— Дајем вам пет секунди
да се изгубите!

Не расправљајући више
са старим чудаком Жеди се
окрете и врати у кола љу-
тећи се на самог себе што
се прихватио овог посла.
Али зар га Марсијал није
лепо замолио:

— Драги инспекторе, чуо
сам да ускоро треба да иде-
те у Па де Кале. Хоћете ли
да ми учините услугу и
свратите код мог ујака Гу-
левана... Да га мало ура-
зумите...

И ево, баш га је уразу-

КАЗАЉКЕ СУ СТАЛЕ НА 12!

мио. Морао је као пребије-
но штене да напусти врата
старог чудака.

Гунђајући себи у браду
инспектор Жеди упути се
наново у село да би свра-
тио код бележника Ме Бла-
роа.

* * *

Бележник му је све објас-
нио:

— Ова афера је заиста
жалосна. Стари Гулеван ни
је више при чистом разуму.
Он је веома везан за ову
кућу у којој се родио пре
сто година. Његови родите-
љи су пред крај живота ос-
ромашили и маркизу Вир-
лезу продали замак, с тим
да се он у њега усели после
двадесет и пет година. Рок
је истекао, али стари Гуле-
ван који се у међувремену
обогатио зеленашењем, не-
ће ни да чује да се исели и
прети да ће цео замак ба-
цити у ваздух.

У полицији, којој се ку-
пац обратио за помоћ, ре-
кли су му да ће бити при-
морани да примене силу. Та
да је Жеди одлучио да по-
шаље телеграм нећацима
старог Гулевана: „Ситуаци-
ја се погоршала. Ваш ујак
хоће да дигне замак у ваз-
дух. Будите спремни на све!
Жеди“.

Одмах после вечере Же-

ди се повукао у своју со-
бу. Око поноћи пробудила
га је страшна детонација.
Прозори на гостионици су
попуцали а ускоро су се у
селу чули збуњени гласови.
Обукао се наврат-нанос и
кренуо према замку.

ОДАО СЕ...

Јамо је већ био полица-
јац. Експлозија је срушила
само део једног крила и је-
дан димњак. Старац је за-
једно с креветом био одба-
чен у други крај собе. Ни-
је био повређен али, веро-
ватно од шока, није могао
да говори. Пренели су га у
најближу болницу. Инспек-
тор је поред његовог кре-
вета остао цело пре подне,
а онда је после подне пос-
лао нећацима следећи теле-
грам:

„Ујак бацио у ваздух за-
мак. Неповређен. Налази се
у болници у Монтреју. До-
ђите“.

Неколико часова касније
нећаци су стигли. Док их
је водио болничким ходни-
цима, Марсијал му се обра-
ти:

— Стварно није ништа
старом лудаку?

— Не, али је нем као
риба.

Старац је био будан и са-
мо их је гледао.

Инспектор Жеди укратко
објасни нећацима шта се
догодило:

— Као што је и обећа-
вао, запалио је динамит. По-
рушено је делимично једно
крило замка и димњак. Ње-
му се ништа није догодило
само му је страдао овај сат.

При том је руком пока-
зао на цепни сат на ноћ-

ном сточићу. Казаљке на
њему показивале су 12 ча-
сова.

— Невероватно! — пови-
ка Марсијал. — Какав бан-
доглавко!

Тада се стогодишњак из-
ненада придиже у кревету:

— Димњак... моје... мо-
је... злато!

— Зар си злато сакрио у
димњаку, стара шкртицо?

— викну Марсијал. — Ро-
мен — обрати се брату —
ја ћу отићи до замка да ви-
дим где је злато а ти ост-
тани са ујаком и инспек-
тором...

— Не, идем и ја с тобом

— одговори Ромен.

— Идем и ја — рече Же-
ди.

* * *

Оба нећака копала су по
рушевинама, али без успеха

— Ви сте стигли први?

— обрати се најзад Марси-
јал Жедију некако оптужу-
јућим гласом.

— Полицајац је био бржи

— То значи да је један

од вас двојице могао да

претурпа по рушевинама и

да се докопа старчевог бла-
га... повика Ромен.

— Није баш тако — мир-
но примети инспектор.

Бележник или маркиз могли

су да стигну и раније. Или,

можда је то чак био један

од вас двојице. Могао је,

чим је јуче примио мој пр-
ви телеграм да седне у ко-
ла и затекне старца на спа-
вању. А како је динамит

већ био спреман, потпадио

га је, срушио димњак, по-
купио злато. Верујући да је

старац мртав, сео у кола и

вратио се у Париз. Тако се

и догодило и ја знам ко је

покушао да убије старца и

узео злато. Кривац је на-
правио једну грешку, одас

се...

Да ли знате, драги читаоци, коју грешку је направио
кривац? Саветујемо вам да текст пажљиво прочитате и
покушате сами да пронађете кривца. Уколико вам то не
пође за руком, погледајте наше решење на 31. страни.

ОД КОЊА ДО ЛОКОМО

ЈАХАЧИ ПОНИ-ЕКСПРЕСА — Трећег априла 1860. године 156 пробраних јахача отпочело је службу у пони-експрес пошти која је преко Стеновитих планина и планиског венца Сијера Неваде успоставила везу између источног и западног дела САД. Главне станице биле су Свети Џозеф на реци Мисури и Сакраменто у Калифорнији. Између њих се, на путу дугачком 3.120 км, налазило 156 међустаница. Цена поштанских услуга била је веома висока, пет долара за једно писмо.

САСТАНАК ДВА СВЕТА — Десетог маја 1869. године у држави Јутах свечано је прослављен сусрет локомотиве „источне“ и „западне“ Пацифичке железнице.

ПОШТАНСКА КОЛА — Све до изградње железничких пруга дилижансе су биле једино саобраћајно средство које је, по реду возње, повезивало Запад са Истоком. Године 1858. Џон Батерфилд основао је прво трансконтинентално путовање брзом дилижансом: Од Сент Луиса на Мисисипију до Сан Франциска путовало се 24 дана. Саобраћајна компанија „Велс и Фарго“ чије су кочије спроводили Буфало Бил и Вајат Ерп, била је једна од најпознатијих.

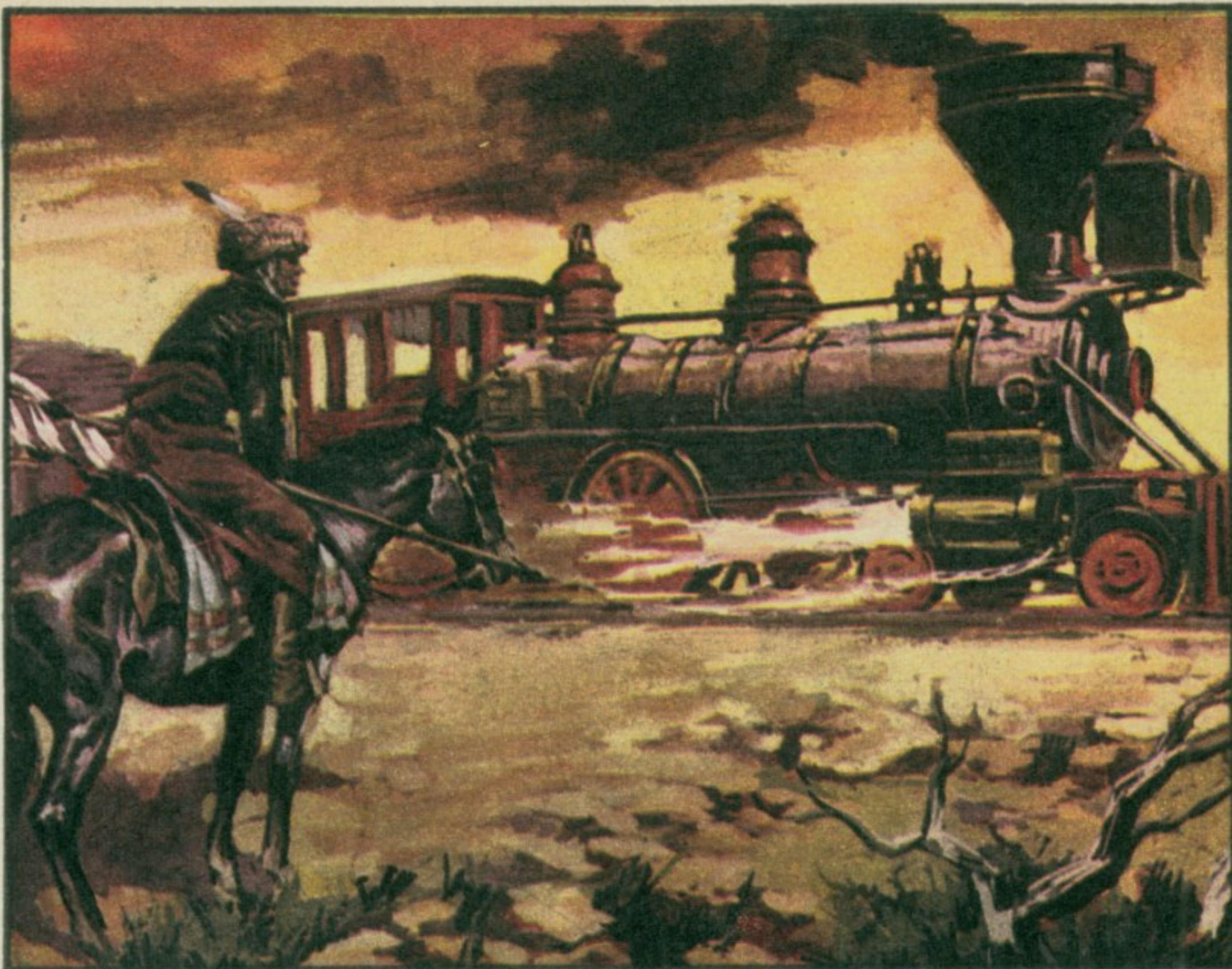

ОТИВЕ

ИЗГРАДЊА СЕ НАСТАВЉА

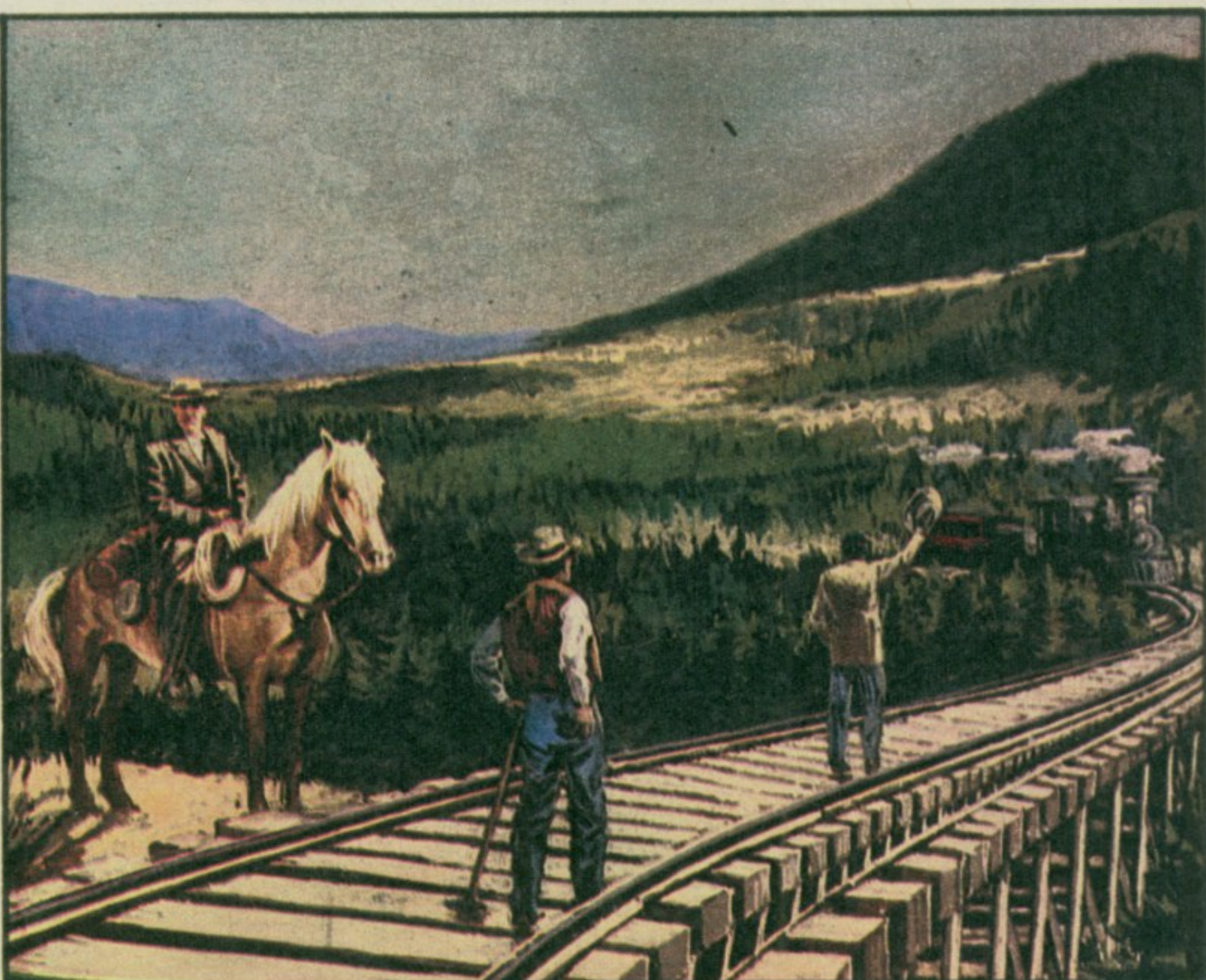
— После „Пацифик-експреса“ железничка пруга је почела да пролази кроз најудаљеније делове Запада. Године 1831. повезани су Нови Мексико, Аризона и Калифорнија; две године касније изграђена је железница између Њу Орлеанса и Сан Франциска и Чикага и Сиатла.

СТРАХ ОД ВАТРЕНОГ КОЊА
— Железница је била одлучујући чинилац у коначној колонизацији Дивљег запада. Индијанци су се „ватреног коња“ уплашили више него „жица које говоре“. Очајнички су покушавали да га униште, да разоре његову „гвоздenu стазу“, али за то су били исувише неуки и слабо наоружани. Многа племена бежала су из крајева кроз које је прошла пруга.

СПОЈИТЕ СЕ —

Идеја о градњи цинковске Пацифичке пруге родила се у глави четворице предузимљивих људи из Сакрамента. Они су своју железницу назвали „Централ Пацифик“. Сличан подухват почела је на истоку компанија „Унион Пацифик“ и ко зна докле би ове супарничке компаније градиле две паралелне пруге да влада из Вашингтона није наредила: спојите се! Пацифичка железница је повезала Њујорк са Сан Франциском а дугачка је 5.412 км.

ДИВЉИ ЈАХАЧИ БУЧА КАСИДИЈА

— Убрзо после појаве возова многе банде су почеле да их пљачкају. Дивљи јахачи Буча Касидија и Сан данс Кида били су последња велика банда на Дивљем западу. Они су годинама динамитом рушили пруге и заустављали железничке композиције. Велике железничке компаније су, поред осталих, ангажовале чувеног детектива Алана Пинкертона који се успешно борио против пљачкаша возова.

ДУШО МОЈА,
КАО ИЗ ТОПА,
ПОГЛЕДОМ ПОГОДИ
— ДИКАНТРОПА!

Сваког петка читајте
у Забавнику све о нај-
бољим певаћима и ан-
самблима света. Сва-
ког понедељка на Ра-
дио-Београду 1, у еми-
сији ВЕЧЕ УЗ РАДИО,
слушајте најновије
хитове.

ЖИТ СТРАНА БУМЕРАНГ

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

THREE DOG NIGHT (Три Дог Најт)

амерички музички састав који је у року од три и по године освојио укупно 14 златних плоча. Пажњу шире публике скренули су почетком 1970. године и од та да нижу успехе. Највећи хитови: „Један“, „То је за тебе“, „Елин долазак“, „Радост свету“, „Мама ми је рекла да не дођем“ и „Никада нисам био у Шпанији“. Група се састоји од инструменталног квартета и вокалног трија. Звезде су певачи: Дени Хатн (Danny Hutton) Кори Велс (Cory Wells) и Чак Негрон (Chuck Negron). Најпознатији албуми: — **SUITABLE FOR FRAMING I CAUGHT LIVE AT THE FORUM.**

TEN YEARS AFTER (Тен Јирс Афтер)

енглески рок-квартет који је основао и води „најбржи гитариста“ Европе Алвин Лин. Група је неколико година свирала по Европи и тек 1968. године серијом изванредних концерата придобила публику у својој земљи. Захваљујући успешном наступу на фестивалу Вудсток, 1969. године

у Америци, долазе у ред најпопуларнијих група. Чланови: Алвин Ли (Alvin Lee) гитара, вокални солиста, Лио Лајнс (Leo Lyons) бас-гитара. Чик Черчил (Chick Churchill) оргуље и Рик Ли (Ric Lee) бубњеви. Албуми: **TEN YEARS AFTER, UNDEAD, STONEHEDGE, SSSH, CRICKLEWOOD, GREEN, WATT, A SPACE IN TIME, ALVIN LEE AND CO, I ROCK AND BOLL TO THE WORLD.**

TIME (Тајм)

Популаран загребачки састав. Ансамбл је настао крајем 1971. године од „ветерана“ југословенске поп-музике и у веома кратком року стекао углед и популарност. Оригинална верзија групе распала се почетком ове године али неколико месеци касније поново је формиран састав у коме основу чине Дадо Топић, бас-гитара и вокални солиста, Ведран Божић, гитара и вокални солиста и Пеца Петеј, бубњеви, с тим што у зависности од прилике са њима наступају и њихови пријатељи. TIME је снимио један албум а сингл-плоче никада није правлио.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ ДУШО МОЈА

Музика: Кемал Монтено
Текст: З. Голоб
Изводи: Кемал Монтено

Душо моја, ја не знам више
колико дуго овде стојим
док слушам како лију кише
под мрачним прозорима твојим.

Душо моја, и када кренем
тако бих радо да се вратим,
ти не знаш да је пола мене
остало с тобом да те прати.

Остало с тобом да те љуби
кад будеш сама и буде зима
јер ја сам онај који губи
и прије но што ништа има.

Душо моја, ко капља воде
и ти се тонуш на мом длану
јер с тобом дође и без тебе оде
стотину дана у једном дану.

Душо моја, ти уморна си
и без тебе ти лежај спремам
на некој звијезди што се гаси
ја тражим свијетлост коју немам.

Под хладним небом испод грања
ставит ћеш главу на моје груди
јер ја сам онај који сања
и зато нећу да те будим.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ДУШО
МОЈА можете чути у понедељак
17. септембра ове године у еми-
сији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се
налази на I програму Радио-
Београда од 20.00 до 22.00!

Оборен је рекорд у дужини
свирања! Мало познати ен-
глески квартет по имену
„Флинт“ (PHLINT) свирао је
у једном клубу у Лејкастеру
без већих пауза 5 дана, 12 ча-
сова, 2 минута и 2 секунде.

★★★

Снимање једне ЛП плоче је
обично скупо. Познато је да
су трошкови снимања послед-
њег албума Т. Рекса „Tanx“
стајали преко 50 милиона ста-
рих динара. Емерсон, Лејк и
Палмер (EMERSON, LAKE
AND PALMER) снимали су
албум „Trilogy“ пуних 5 ме-
сеци са прекидима и он је
коштао око 40 милиона ста-
рих динара. Група „Јес“
(YES) радила је на албуму
„Close to the Edge“ два месе-
ца и он их је коштао преко
100 милиона ст. динара. По-
знато је да је Алис Купер

(ALICE COOPER) само за сн-
мање омота свог последњег
албума потрошио око 17 ми-
лиона динара. Занимљиво је
и то да постоје „познати“ и-
зузеци. Елтон Џон (ELTON
JOHN) је свој први албум
„Empty sky“ снимио за неко-
лико дана и трошкови су би-
ли око један и по милион
старих динара. Код нас је
другачије. На пример: „Кор-
ни група“ је снимила еми-
сију за ТВ па тај музички ма-
теријал касније искористила
за ЛП плочу. „YU-група“ је
свој албум снимила за свега
десет часова. Али, има и изу-
зетака! ЛП плоча Јосипе Ли-
сац снимана је дуго и темељ-
но. На овој, иначе изузетној
плочи, појављује се скоро
цела елита диско-куће „Југо-
тон“: чланови цез оркестра
РТ Загреб, солисти великог
оркестра, чланови групе TIME
и INDEXI и још многи дру-
ги.

★★★

Како се забављају поп-зве-
зде? То питају многи америч-
ки новинари после прославе
25. ог рођендана Цона Воне-
ма, бубњара познате групе
LED ZEPPELIN. Прослава на
којој су се у холивудском хо-
телу „Континентал“ окупили
многи познати музичари за-
вршила се скандалом. Слав-
њеник је у веселу скинуо са
зида три уметничке слике и
уништио их о главе својих
гостију, док су се остали за-
бављали гађајући се рођен-
данском тортом. У општем ве-
село најгоре је прошао вођа
„Цепелина“ Џими Пејџ који
је повредио руку тако да је
концерт заказан у Џос Анђе-
лосу за који су улазнице би-
ле већ распродате морао би-
ти одложен.

Копар је познат по фабрици „Томос“
и по многим музичким саставима.
Градић од 12.0000 становника на са-
мом северозападу истарског полуострва
одувек је сматран, не без разлога, за сло-
веначку поп-престоницу. Средином шез-
десетих година одатле су дошли попу-
ларни „Камелеони“ кроз чије су редове
прошли многи врхунци музичари. Касније,
када су „Камелеони“ постали прошлост,
ветерани састава окупљају талентоване
младиће и настају нове групе. Спомени-
мо „Фараоне“, „Егзит“, „Крик“, и друге.
Данас су најбољи, најгласнији и најпопу-
ларнији амбасадори копарске поп-музике
чланови трија „Бумеранг“.

Како објаснити групу „Бумеранг“? Пу-
тујући електрични удар? Циркус на 220
волти? Напор за уши, радост за очи? Нај
гласнији али и најсимпатичнији представ-
ници наше поп-музике? Све је то тачно
али опет није довољно. „Бумеранг“ треба
видети! Тада је све много јасније. Од
1971. године, када је оформљен, састав
је прошао кроз разне фазе, доживео мно-
ге промене, мењао чланове али у сушти-
ни је остао увек исти — веома ефектан.
Откако је, пратећи по Југославији квар-
тет „Статус Кво“ стекао реноме „групе
коју треба свакако видети“, „Бумеранг“
је летео све брже и све више. Зато и није
чудо што данас има пуно пријатеља сву-
да широм наше земље.

„Бумеранг“ је трио класичне формуле.
После многих промена у групи су остала
два првобитна члана: гитариста Вери Гор-
јуп и бубњар Златко Клун. Са њима већ
неколико месеци свира ветеран загребач-
ке поп-сцене Златко Миксић. Док на по-
зорници свирају жестоко, у приватном
животу то су веома тихи и симпатични
момци. Вери Горјуп, 23-годишњи гитари-
ста и певач, редован је студент и сваки
предах користи да оде на предавање.
Златко Клун, 20-годишњи певач и буб-
њар, необично је омиљен међу девојка-
ма али и другим музичарима. Вечно на-
смејани Златко дуго се двоумио између
фудбала и музике. Био је члан омладин-
ске репрезентације и сматран је за вео-
ма перспективног играча, али се определио
за музику. Изабрао је бубњевице али и даље
поносно тврди да је „први фудбалер југо-
словенске поп-музике“. Златко Миксић
звани Фума, дугогодишњи бас гитариста
загребачких „Златних акорда“, после по-
вратка из Немачке, где је неко време сви-
рао, одлучио је да се придружи групи
„Бумеранг“. Каже да му се музика ове
групе свиђа а клима Копра одговара.

„Бумеранг“ свира музику од „милион
децибела“ и необично дугих композиција
тако да се права слика групе никако не
може стећи ако се само слуша једна од
две њихове плоче које је издала диско-
кућа „Хелидон“. То није оно право. За-
памтите: овај трио треба видети!

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ

URIAN HEEP, Bron Organizati-
on 29—31 Oxford Street, London
England.

FANNY, c/o Brian Boyle, 2 Haz-
lemere Road, Winchmore Hill
London N 21, England.

MOVE, c/o Dave Arden, Aquarius
Management Ltd, 44 Parkside, Wim-
bledon, London SW 19, England.

GARY GLITTER, c/o Rock Ar-
tists Management, Regent Arcade
House 256 Regent Street, London
W1, England.

ваш штићеник бити први на Националној фијести.

Појобга

Дон Хозе је потпуно изгубио дар говора — последња речиница погодила га је право у срце. На шта све не би пристао само да Ел Лимонсито доживи крах! Можда је предлог тог бедног манијака чиста измишљотина, али у оваквој ситуацији човек је спреман и за сламку да се ухвати.

— А колико тражите за тај проналазак? Ако, наравно, од њега буде какве вајде.

— Милион пезета — с неочекиваном одлучношћу одговори човечуљак.

Раскошно намештена чекаоница била је пуна дуванског дима толико густог да је ножем могао да се сече. У том диму се слабаши човечуљак готово није видео. Већ читаву седмицу долазио је ту свакодневно. „Дон Хозе вас данас не може примити“ — говорила су му секретарице сењора Караскоа, свемоћног импресарија чувеног матадора Ел Наранхита (Поморанџице). Већ су биле навикле на „малишу“ а он је, седећи у чекаоници, посматрао како од јутра до мрака, као бескрајна река, у кабинет дон Хозеа улазе пикадори, филмске глумице, играчице фламенка, или просто авантуристи и авантуристкиње разног кова.

Појрешили сје агресу!

Тај човечуљак, на чијој је посетници поред имена стајала сумњи ва титула „доктор физичких наука“, није интересовао дон Хозеа. За њега, мултимиллионера, сваки на учник је био или ћакнут или нерадник. „Вероватно намерава да тражи десетак хиљада да би могао да настави тамо некаква научна истраживања“, мислио је.

Тога дана је дон Хозеово расположење било горе него икад. Велики уговор за његовог штићеника Ел Наранхита изгледа да му је измакао из руке: неки тамо латинскоамерички импресарио усудио се да славног тореадора упореди с његовим заклетим непријатељем и супарником Ел Лимонситом (Лимунчићем). Нису успели да се споразумеју и сад је уговор висео у ваздуху. Поред такве неприлике свака друга непријатност изгледала је сићушна. Зато је дон Хозе одлучио да прими доктора Гонзалеса.

Отпивши гутљај вискија из чаше коју му је великодушно понудио сењор Караско, и не потрудивши се да устане са шведске лежачке на којој се одмарао, доктор Гонзалес се закашља. То пиће је сад први пут у животу окусио.

— Реците што имате, само што брже, немамо много времена — процеди кроз зубе сењор Караско.

— Видите, дон Хозе, ја сам радио на универзитету као електрофизиолог — поче доктор Гонзалес поцрвевши као девојка.

— А шта је то? — прекиде га импресарио.

— Одмах ћу вам изложити. Ми забадамо проводнике у мозак животиња и пропуштамо електричну струју...

— Погрешили сте адресу, драги пријатељу. Ми у бика забадамо бандерије и мачеве...

— Молим вас, стрпите се мало, дон Хозе. Наша електрична струја може да натера сваку животињу да прави само оне покрете који ми желимо. Треба, само знати где по-

ТЕЛЕДИРИГОВАНА К

АЛФОНСО АЛВАРЕС ВИЉАР

ВЕЛИКИ ИМПРЕСАРИО БИО ЈЕ СПРЕМАН И НА СПОРАЗУМ СА САМИМ ЂАВОЛОМ, САМО ДА БИ ЊЕГОВ ШТИЋЕНИК ПОБЕДИО

НАУЧНОФАНТАСТИЧНА ХУМОРЕСКА

ставити жице које ми називамо електродама...

— Пређите на ствар. Мени лекције о тим електро... како оно рекосте?... нису потребне. И зашто, уопште, мени говорите о томе?

— Одмах ћете схватити. Ја сам, видите, изумео апарат који из љутог бика може да направи послушно маче...

Сењор Хозе се забавља

Сењору Караску испале цигара из руке. Изгледало је да ће му се дебели стомак распаћи од смеха. Управљати биком, направити га послушним? То може само Ел Наранхито, и то без проналаска тог гладног професора. Замислио је како тај паметњак виђи дражи огромног бика батеријом за цепену лампу.

— Само још минут, дон Хозе. Потребно је само да подмитите неког од чувара да би бик у причвршћеном на главу овај сићушни примопредајник ултракратких таласа. То је веома лако јер апарат има „пијавице“ за причвршћивање које бик неће ни осетити...

— А онда ћете да провучете километарски кабл? И управљате биком као што моја деца управљају аутомобилчињима — запита га сењор Караско не престајући да се кикоће. Све га је то ужасно забављало тако да више није жалио што је примио доктора Гонзалеса.

— Не дозвољавајте ми да вам објасним до краја, сењор Хозе. Јесте ли икад чули за теледириговане ракете? Као и код њих, ни овде кабл није потребан.

Сад се сењор Караско смејао још необузданије: замислио је бика како лети према Марсу брзином од

двадесет хиљада километара на час.

— Погледајте само апарат — и физичар извуче из џепа предмет сличан транзистору. — Помоћу њега могу да шаљем сигнале примопредајнику причвршћеном на глави бика, а овај, пак, ултракратким таласима дејствује на нервне центре. Радио сам на овом проналаску више од десет година.

Какав ли идиот треба бити па страћити десет година живота на такву глупост! Али, доктор Гонзалес је настављао:

— Укратко речено, ако ви или ваш човек поставите мој апарат на главу бика с којим ће се борити Ел Лимонсито, учинићу да тај Ел Лимонсито пропадне и тада ће

Ђаво нека га носи! Откуд тај књишки мољак уопште зна да такве суме постоје?

— Добро. Новац ћете добити кад резултати буду познати. У недељу на кориди учествују тај пасји син Ел Лимонсито и мој тореро. Дођите сутра да се о свему договоримо.

Најзад је дошла и недеља. Цела Шпанија причала је само о предстојећој кориди. Људи су били спремни да даду и кошуљу са себе само да би добили улазницу. У четири часа на трибине више ни игла не би могла да падне, а још десет милиона Шпанаца пратили су кориду преко телевизије.

Ел Лимонситов крај

На знак трубе у арену је, као камен избачен из праћке, излетео огроман бик и стао као укопан. Ел Лимонсито се поставио пред њега али бик ни да се помери. Матадор је махао својим црвеним плаштом, изазивао га, али све узалуд.

Публика је почела да губи стрпљења, чули су се већ звиждуци, кад је бик наједном јурнуо тако да је Ел Лимонсито морао да одскочи.

А у бика као да је ушао ђаво: пробадао је ваздух час лево, час десно, али на матадора и на његове

помоћнике уопште није обраћао пажњу. Тада је, јашући на коњу, у арену ушао пикадор. Бик му је с поверењем пришао подмећући буквално леђа под његово копле. Али, чим се оштри врх забо у његова леђа, бик је високо поскочио и избио пикадору копље из руку. Пикадор је некакo успео да подигне копље и да поново нациља, али је бик, потпуно помахнутао, подхватио роговима његовог коња и несрећни јахач је, са свих својих сто двадесет кила, слетео право бик у на врат. Нормални ток кориде био је нарушен. Али, правила су правила: Ел Лимонситова квадрила прешла је на трећу етапу борбе.

Први бандиљеро зарео је у бика два пара бандериља док је трећи

ОРИДА

пар лао на земљу јер је бик стао да бежи цик-цак. Другог бандиљера је бик оборио и стао да га као лопту котрља по арени. Гледаоци су се грохотом смејали јер се дотад ни на једној кориди тако нешто није видело. Међутим, прави љубитељи борбе захтевали су да им се врати новац. А неугледни човечуљак, који је стајао иза филмских сниматеља, грозничаво је за све то време вртео дугме на свом малом „транзистору“.

Најзад је почео и завршни део. Оштрица мачева стално је клизила низ бокове животиње, а једном се чак до балчака зарила у земљу. А тада се догодило нешто заиста невиђено: претећи замахнувши роговима бик је оставио Ел Лимонсита само у доњем рубљу а затим је, када је тореадор почео да бежи, здрао и оно мало што је на њему остало. Мушкарци су се ваљали од смеха, странкиње се кикотале, а стидљиве Шпањолке заклањале су лице веловима.

Био је то Ел Лимонситов крај. Одсада је могао да рачуна само на место клоуна у неком циркусу.

Осећања

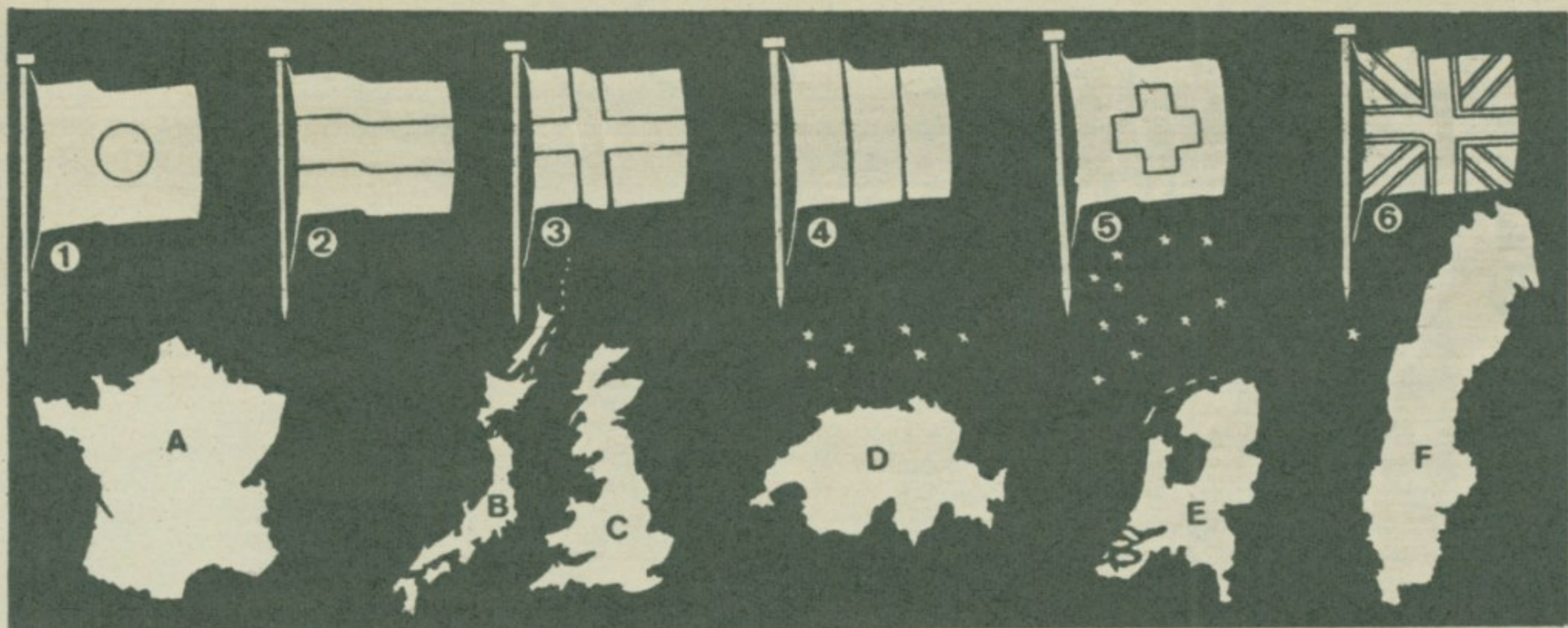
О успеху који је затим постигао Ел Наранхито не треба ни причати. Довољно је рећи да је добио шест ушију и три репа јер је усмртио своја три бика. Обасипали су га цвећем, добавивали му цедуљице са изјавама љубави.

За то време човечуљак с транзистором пробијао се према сењору Караскоу. Измењали су свега неколико речи а затим се човечуљак, стежући у шацци чек, стао провлачити према излазу. Кад се најзад извукао из гужве, опрезно је раширио чек, погледао га и — лице му се зажарило: сума је била за две нуле мања од договорене.

У том тренутку је импресарио, окружен новинарима, примао честитања због успеха свог штићеника. Наједном је неко крикнуо:

— Бик! Бик се отео и упао у арену!

Настала је паника. Осећајући да ће га гомила изгазити, сењор Караско је покушао да прескочи ограду али га је неко у гужви оборио. И мада су газили по њему био је још при пуној свести у тренутку кад је на затиљку осетио врели дах бика. Затим као да су се два ледена копља забала у његова леђа. И више ништа није осетио јер га је бик, као осушеног лептира, прибио за дашчани зид пролаза.

МАЛО ГЕОГРАФИЈЕ

На цртежу су обриси шест земаља (обележени словима) и шест застава ових земаља (обележене су бројевима). Треба да погодите којој земљи припада обрис обележен словом А као и која је застава те земље. Тако урадите и са осталим земљама и заставама. За оне који нису „најјачи“ из географије дајемо

ОДГОВОР:

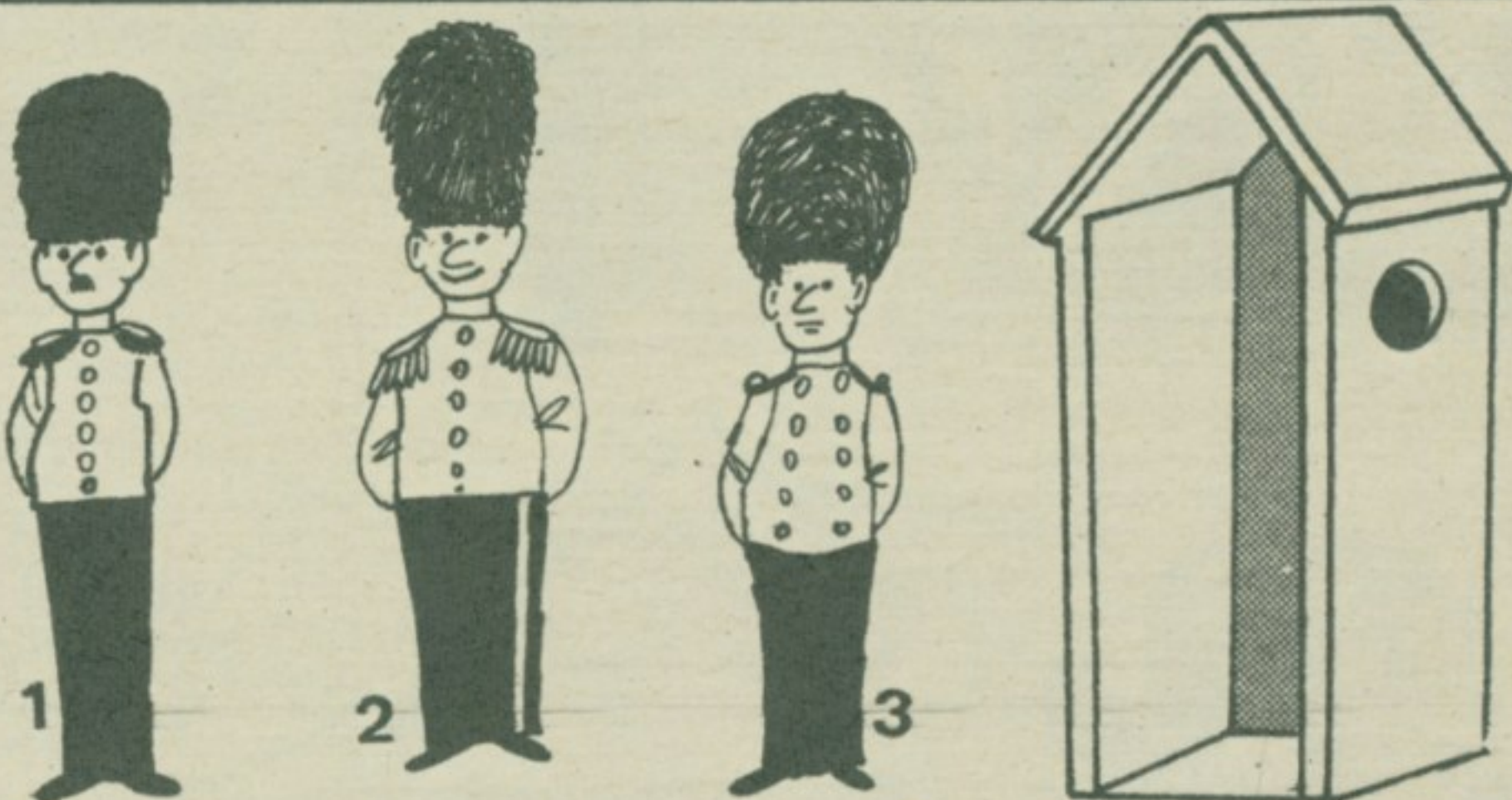
А је обрис Француске а њена застава је 4; В је Јапан а застава је 1; С — Енглеска и 6; Д — Швајцарска и 5; Е — Холандија и 2 и F — Шведска и 3.

САМО ЈЕДАН

Само један од ове тројице гардиста може да стане у стражарску кућицу. Који?

ОДГОВОР:

Гардиста под бројем 3

ИГРА СЕНКИ

Само једна од ове четири сенке одговара особи у средини цртежа. Која?

ОДГОВОР:

Сенка под бројем 1.

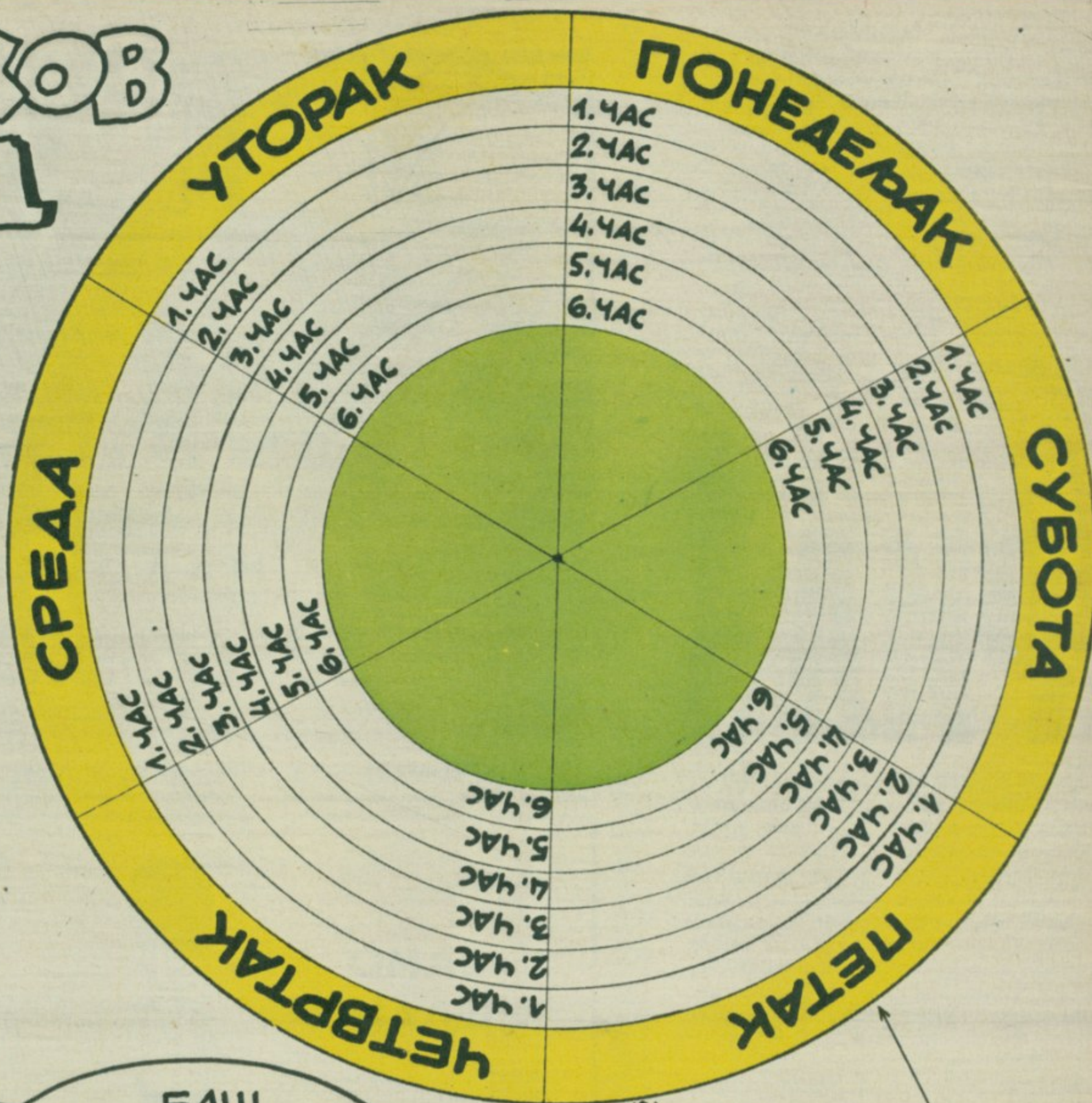
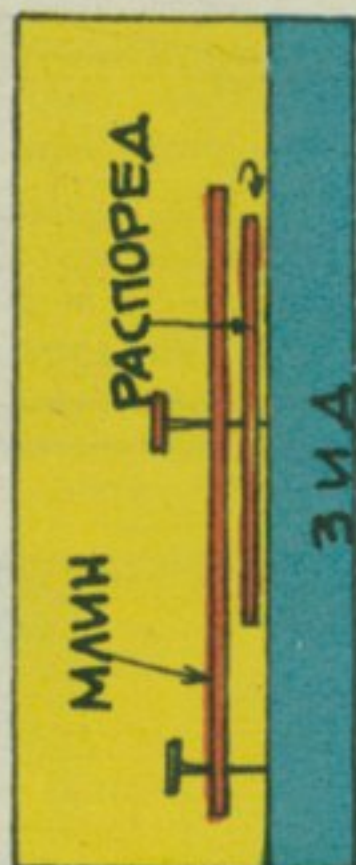
У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

НЕУСТРАШИВИ

ЗАБАВНИКОВ РАСПОРЕД ЧАСОВА

Залепи млин и распоред часова на чврст картон. Исеци га, провучи мало дужи танак ексер кроз тачку у центру крила ветрењаче и кроз тачку у центру распореда (кружни распоред се налази иза ветрењаче) и закуцај на зид. И подножје ветрењаче причврсти за зид једним ексерчићем. Окрени распоред сваког дана у правцу који показује стрелица тако да између крила ветрењаче имаш распоред часова за одређени дан.

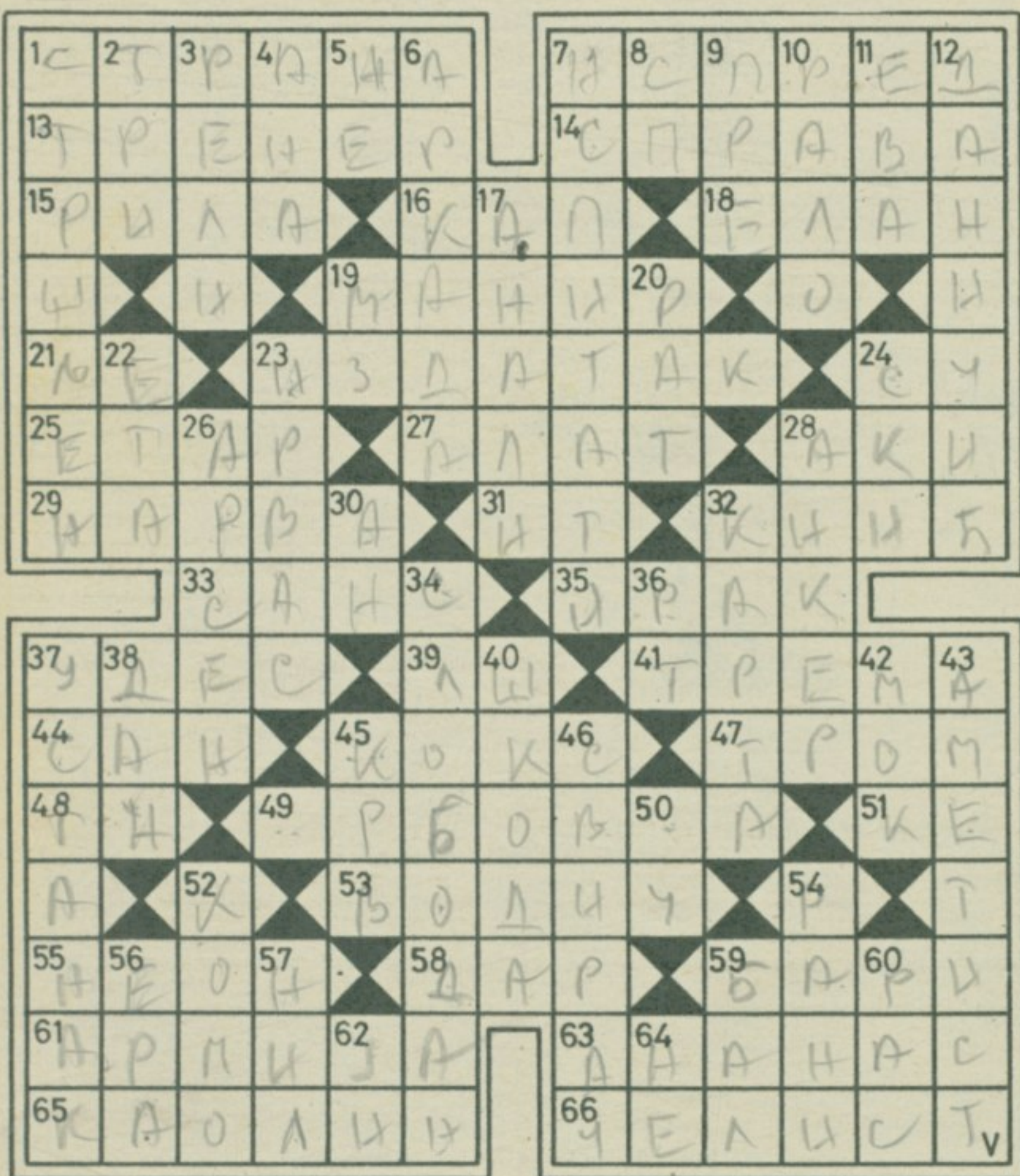
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) војно обезбеђење, 7) с предње стране, 13) спортски учитељ, 14) апарат, 15) планина у Бугарској, 16) делић течности, 18) полет, 19) начин опхођења, поступак, 21) четрнаесто и седмо слово азбуке, 23) прошак, 24) иницијали војводе из I српског устанка (Змаја од Ноћаја), 25) лако испарљива течност, 27) прибор за рад, 28) новозеландско дрво за бродоградњу, 29) град у СССР, 31) иницијали оплитског композитора („Мала Флорами“), 32) место у Србији, 33) карташка игра, 35) држава у Азији, 37) незгода, несрећа, 39) тринаесто и последње слово азбуке, 41) узбуђење пред јавни наступ, 44) доживљај за време спавања, 45) врста угља, 47) опор, 48) ауто-ознака за Тунис, 49) индустријски град у Словенији, 51) дршка на виолини, 53) путовођа, водитељ, 55) племенити гас, 58) поклон, 59) град у Италији, 61) оружана снага једне земље, 63) јужно воће, 65) порцуланска земља, 66) свирач на једном гудачком инструменту.

УСПРАВНО:

1) велика шумска оса, 2) прост број, 3) аутомобилско такмичење, 4) женско име, 5) последње слово латинице, 6) ходник на сводове, 7) проверити знање, 8) ауто-ознака за Славонску Пожегу, 9) раније, 10) дрвени плуг, 11) женско име, 12) сарадник Вука Караџића (Ђура), 17) летописи, 19) два сугласника, 20) оружани сукоб народа, 22) грчко слово, 23) северни јелен, 24) зимски спорт, 26) јак отров, 28) сидро, лангер, 30) немачки предлог, 32) улазнице, 34) мушко име, 36) истурени део копна у мору, 37) побуна, буна, 38) део недеље, 40) марка чехословачког аутомобила, 42) непрерађени челик, 43) љубичаст полудраги камен, 45) течност у венама и артеријама, 46) музикант, 50) два сугласника, 52) језеро у Италији, 54) превремени, 56) дужи временски период, 57) река у Африци, 59) свечана игра, 60) стара престоница Рашке, 62) иницијали нашег књижевника („Вечити младожења“), 64) негација.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) драга, 6) Адна, с, 11) Умаг, 12) рука, ц, 14) текила, 16) акорди, 18) ало, 19) одора, 21) Арг, 22) топ, 23) пират, 24) Мал, 25) ирис, 27) рат, 28) кама, 29) Васко, н, 31) алкар, 32) урагани, 33) Бреша, у, 36) Амат, 40) лука, 41) сто, 43) Амур, 44) ико, 45) краба, 47) Ели, 48) сан, 49) рана, 50) рој, 51) кворум, 53) Расина, и, 55) мина, 56) арак, и, 57) титан, 58) чабар.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живојин Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дина, полугодишња 66,00 дина, тромесечна 33,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дина, полугодишња 132,00 дина, тромесечна 66,00 дина. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 46 — \$ 16 — FF 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 | тел. 22-711. На основу нишљена Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ПАЖЊА ЉУБИТЕЉИМА СТРИПА!

Од овог броја Политикин забавник омогућава сталним читаоцима да сами направе књигу од комплетних стрипова из средине листа. Већ крајем ове године љубитељи стрипа ће моћи, за скромну суму, да наруче преко Политикиног забавника специјалне корице у које ће улагати стрипове. Корице су лепо израђене и носе назив Забавникови стрипови, књига I.

ВАЖНО: скупљачи стрипова неће убудуће смети да пропусте ни један број Забавника јер се странице комплетних стрипова означавају као у свакој књизи — од броја 1 до броја 384, колико ће страница имати прва књига Забавникових стрипова. Она ће обухватити све комплетне стрипове који ће изаћи од 14. септембра до 28. децембра 1973. године. А следеће године изаћи ће нове књиге Забавникових стрипова.

Почните од данас да скупљате Забавникове стрипове.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ:

КАЗАЉКЕ СУ СТАЛЕ НА 12!

Инспектор Жеди није нећацима рекао када се догодила експлозија. Цепни сат старог Гулевана, зауставио се, као што знате, на 12 часова. А Марсијал је у разговору рекао да је његов ујак изабрао погодно време да пробуди цело село. Само је кривац могао да зна да се експлозија догодила у поноћ, а не у подне. Према томе Марсијал је био све унапред испланирао. Он је и послао инспектора старцу да би заварео грат а онда је, кад је примио телеграм, дошао својим брзим колима из Париза, на превару ушао код старца, запалио динамит, сачекао да види резултат, купио злато и, мислећи да је старац мртав, вратио се у Париз.

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊО-ШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. дина, за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

